

Κρόνιτσα

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΡΙΤΗ ΤΕΥΧΟΣ 103 1 € ΚΟΝΙΤΣΑ

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

	Σελ.
Αναστάσιμο μήνυμα, Γ. Μπούρη	73
Το γλωσσικό συναίσθημα, Ν. Ρεμπέλη	75
Δημήτρης Πορφύριος, Αρχιτέκτονας	80
Της Κυρα Φάναινας, Ι. Λυμπερόπουλου	81
Ένωση Κονιτσιωτών Ιωαννίνων	85
Η επανάσταση του Κερασόβου, Τ. Σαμαρά	87
25η Μαρτίου, Βικτωρίας Τσάγκα	96
Αποκριά, Κ. Κίτσιου	97
Το Πάσχα στην Οξυιά, Μ. Παπαστεργίου	100
Η μύτη, Ειρήνης Κίτσιου	101
Πυροσβεστική Υπηρεσία Κόνιτσας, Ν. Καρρά	105
Εκδήλωση για την Παλαιστίνη	107
Η καθαριότητα, Λ. Εζνεπίδη	109
Ο πολιτισμός στο φυλάκιο Μολυβ/στου, Ι. Δάφνη	110
Το βιβλίο, Ι. Τσιάγκη	113
Επιστολή, Α. Πετρονώτη	114
Περιήγηση σε Πυρσόγιαννη-Ζέρμα, Μ. Τσιάμη	115
Ό,τι κλείνει η πόρτα σου, Π. Λαζαρόπουλου	117
Σύλλογος "Αγ. Νικόλαος"	121
Ο Νταμπακόμυλος, Σπ. Ξεινού	123
Ιστορικό Συνδέσμου Βούρμπιανης	125
Αποκριές στις Πάδες, Α.Κ.	128
Παναγία Πληκατιώτισσα, Γ. Τσίτσου	129
Σχόλια-Ειδήσεις-Κοινωνικά	132
Νεκρολογία, Ι.Κ-Γ.Γκ.	137
Αφιέρωμα, Μ. Νάτση	138

Φωτ. εξωφ. Σ.Τ. (Άνοιξη)

**Εκδίδεται από Συντακτική
Επιτροπή**

**Ανδρέου Ηλίας
Ζώτος Θεόφιλος
Τουφίδης Σωτήρης
Τσιάγκης Ικαρος**

**Υπεύθυνος σύμφωνα
με το νόμο:**

Σωτ. Τουφίδης

Κόνιτσα 44.100

Τηλ. 06550 22464 - 22212

Fax: 06550 22464

**Γραφικές Τέχνες
ΘΕΟΔΩΡΙΔΗ**

Γαριβάλδη 10, 45221 Ιωάννινα

Τηλ.-Fax: 0651 - 77358

**Ετήσια συνδρομή: Εσωτερικού Δρχ. 2.000 ή 7 €
Εξωτερικού, Δολ. USA 25 Αυστραλία 30
Αλληλογραφία - Συνδρομές - Εμβάσματα
στον υπεύθυνο του περιοδικού Σ. Τουφίδη
ή στο Βιβλιοπωλείο "ΕΛΕΓΕΙΟ" Θ. Ζώτου, Κόνιτσα**

ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΟ ΜΗΝΥΜΑ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΘΕΟΔ. ΜΠΟΥΡΗ

Το Πάσχα πλησιάζει και όπως πάντα, ο ρυθμός της ζωής προσλαμβάνει πανηγυρικό χαρακτήρα.

Έτσι, με τη γλυκιά προσμονή των άγιων αυτών ημερών και σύμφωνα με τα ήθη και τα έθιμα μας, την πρώτη θέση στο εορταστικό πρόγραμμα, κατέχουν οι χίλιες δυο προετοιμασίες, που αφορούν την καθαριότητα, την αγορά ανοιξιάτικων και μοντέρνων ειδών ενδυμασίας, την έγκαιρη προμήθεια και ανταλλαγή ακριβών δώρων, την αναβίωση κάθε παλιάς συνήθειας, που συνδέεται με τη Σταύρωση, την Καθήλωση, την Ανάσταση του Κυρίου, μέσα και έξω από τον χώρο της Εκκλησίας.

Το γιορταστικό αυτό γεγονός πρόκειται να συνεπάρει κάθε ανθρώπινη ψυχή. Θα επηρεάσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τους απόδημους κυρίως συντοπίτες μας, από την ώρα που θα εγκαταλείψουν την πόλη, μέχρι που θα φθάσουν στη γεννέτειρα γη, όπου με τα συγγενικά τους πρόσωπα θα βρεθούν σε πελάγη ευτυχίας και θα γιορτάσουν τις άγιες αυτές ημέρες του Πάσχα.

Στιγμές ανεπανάληπτες! Εξαιρετικού ενδιαφέροντος θα'λεγε κανείς, αφού μας δίνεται η μοναδική ευκαιρία να ζήσουμε για μια ακόμη φορά και αναπολήσουμε τα περασμένα. Να εκ-

δηλώσουμε το ιερό προς την ιδιαίτερα μας πατρίδα καθήκον. Να προσεγγίσουμε, όσο πιο έντονα γίνεται, το μεγαλείο της Αναστάσιμης χαράς, να ενστερνισθούμε τα υπέροχα μηνύματα της Χριστιανοσύνης.

Σ' αυτό το γιορτάσιμο ξεφάντωμα, πιο εύκολα διαισθάνεται κανείς, πως στα ενδομυκά του αναδύεται μια περίεργη εναρμόνιση των επίγειων αγαθών, με τα πνευματικά εκείνα σκιρτήματα, που σηματοδοτούν την παρουσία του Κυρίου και προκαλούν στον ευεσθητοποιημένο και στοχαστικό άνθρωπο, το παραλήρημα της ψυχής...

Κάτω από μια τέτοια συναισθηματική φόρτωση, είναι φυσικό αλλά και επιβεβλημένο, να ξεφύγουμε από τα εντελώς υλιστικά και αλώσιμα. Να αναλογιστούμε και την άσχημη πλευρά της ζωής, που έχει να κάνει με τον ανθρώπινο πόνο και τη δυστυχία. Να φέρουμε στη μνήμη μας τα εκατομμύρια των συνανθρώπων μας που λιμοκτονούν και σε ορισμένες περιπτώσεις σφαγιάζονται ανηλεώς, μπροστά στα άπονα και αδιάφορα βλέμματα των ισχυρών, γιατί αγωνίζονται για το αναφαίρετο δικαίωμα της ελευθερίας.

Αν δεν είναι Ρωμιοί αυτοί οι άνθρωποι, αν δεν μιλούν την ίδια γλώσσα με μας, κι αν ακόμη δεν πιστεύουν στον ίδιο θεό, τι σημασία έχει; Ανήκουν αναμφίβολα στο ίδιο θαύμα της δημι-

ουργίας του κόσμου, είναι αδέρφια μας που αγωνίζονται για το δίκαιο.

Είναι οι άνθρωποι που σταυρώνονται καθημερινά, πάνω στον σύγχρονο Γολγοθά της ανθρωπότητας και γίνονται εύκολη λεία της αλλοζονίας που μας διακατέχει, της ωμής παραβίασης και κατάργησης του όρου, που σχετίζεται με την αξιοπρέπεια...

Έλεος ζητούν! Κάτι από το περίσσειμα, ή το υστέρημά μας... Τουλάχιστον τις άγιες αυτές ημέρες, ας φέρουμε ενώπιον της αγάπης μας, τη γνωστή σε όλους μας Ευαγγελική ρήση, που μας προκαλεί το συναίσθημα

της ενοχής, απέναντι στον αδύναμο συνάνθρωπό μας, κι αν είναι δυνατόν, ας συνεπιστούμε.

“... Επέινασα γαρ και ουκ εδώκατέ μοι φαγείν...” Εδίψασα και ουκ εποίσατέ μοι...”.

Καιρός να ξεφύγουμε κάποτε από τα περιορισμένα πλαίσια της υλιστικής ζωής που διάγουμε, αν θέλουμε να αισθανθούμε εντονότερα το βαθύτερο νόημα της Αναστάσιμης χαράς. Να εξιλεωθούμε με τη συνείδησή μας... Να αποδώσουμε, σαν άνθρωποι του συμβιβασμού και της αγάπης, ό,τι οφείλουμε στον πλησίον.

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ: ΔΗΜΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Ο Αώος ποταμός και η Κόνιτσα υποδέχονται για ακόμη μια φορά τους αθλητές και τις αθλήτριες του συναρπαστικού αθλήματος του Κάνοε-Καγιάκ Σλάλομ.

Μέσα στη σπάνια ομορφιά του τοπίου που δημιουργεί το ποτάμι περνώντας ξυστά από την πόλη της Κόνιτσας, 20-21 Απριλίου 2002, θα διεξαχθεί η Β΄ φάση του Κυπέλλου Κάνοε-Καγιάκ Σλάλομ, ένα μήνα μετά τη διεξαγωγή της Α΄ φάσης, στον Εύννο της Αιτωλοακαρνανίας.

Εδώ, θα αναδειχθούν οι Κυπελλούχοι σε όλες τις κατηγορίες, αφού πρώτα προσφέρουν θέαμα που μόνο η αθλητική περιπέτεια του Κάνοε-Καγιάκ Σλάλομ, μπορεί να προσφέρει.

Αυτή είναι η πρώτη φορά που οι αγώνες του Κυπέλλου διεξάγονται σε δύο φάσεις, γεγονός που αναδεικνύει και την ταχύτερη πρόοδο του αθλήματος αλλά και την μεγαλύτερη ανάγκη, όλο και περισσότεροι αθλητές αλλά και φίλοι, να βρεθούν κοντά στο Κάνοε - Καγιάκ Σλάλομ.

Η φύση “συνομωτεί” με την περιπέτεια και τον πρωταθλητισμό και θα έχει μαζί τους ένα μοναδικό συναπάντημα 20-21 Απριλίου 2002, ημερομηνίες διεξαγωγής της Β΄ φάσης του Κυπέλλου. Υπενθυμίζουμε ότι λόγω κακών καιρικών συνθηκών κατά τη διάρκεια της δεύτερης μέρας των αγώνων στον Εύννο, οι τελικοί των κατηγοριών της Α΄ φάσης, θα διεξαχθούν στις 19 Απριλίου στην Κόνιτσα (δηλαδή, μια μέρα πριν την έναρξη της Β΄ φάσης).

Το γλωσσικό συναίσθημα (Γραμματικά - Συντακτικά).

ΑΠΟ ΤΟΝ ΝΙΚ. Χ. ΡΕΜΠΕΛΗ,
ΦΙΛΟΛΟΓΟ, ΠΡ. ΛΥΚΕΙΑΡΧΗ

Το γλωσσικό συναίσθημα είναι η ικανότητα εκείνη, που αποκτά ο άνθρωπος ασυναίσθητα, με τη συνήθεια, αλλά και με την ορθή γλωσσική διδασκαλία στο σχολείο, να αναγνωρίζει εκφράσεις, γλωσσικούς τύπους, γλωσσικά φαινόμενα ως ορθά και συμβιβασόμενα προς τη σωστή κρήση της γλώσσας, ή ως εσφαλμένα, οπότε τα απορρίπτει ως δυσάρεστα και ασυμβίβαστα προς τους γραμματικούς και συντακτικούς κανόνες.

Η μόρφωση της ακοής είναι το πρώτο στάδιο απόκτησης ορθού γλωσσικού συναισθήματος, στην ανάπτυξη του οποίου μεγάλο ρόλο παίζει το αυτί.

Αυτό δέχεται κάτι ως ορθό ή το απορρίπτει, γιατί, όπως κοινώς λέμε: “χτυπάει άσχημα στ’ αυτί”.

Κάτι ανάλογο γίνεται και με το μάτι, το οποίο, σε τυχόν αμφιβολίες, απορρίπτει το λανθασμένο και δέχεται το σωστό. Η μεγαλόφωνη και κατ’ ήθος ανάγνωση στο σχολείο συνηθίζει το αυτί στην ενίσχυση του γλωσσικού συναισθήματος, το οποίο, με τον καιρό παγιώνεται σε σταθερή γλωσσική συνείδηση.

Το γλωσσικό συναίσθημα δεν καλλιεργείται, όσο πρέπει στο σχολείο, και ως εκ τούτου, η ακοή, ο αυστηρός αυτός κριτής και φρουρός, αδρανεύει

και υπνώπει.

Το γλωσσικό του μαθητή συναίσθημα ενισχύεται με ποικίλες λεξιλογικές ασκήσεις. Στην ελλιπή γλωσσική διδασκαλία και στην ατελή γνώση της γραμματικής και του συντακτικού, οφείλονται, ως επί το πλείστον, τα διάφορα λάθη των αποφοίτων των Λυκείων, αλλά και των Πανεπιστημίων. Δείγματος χάριν αναφέρουμε μερικά:

Ακούμε συχνά: “Ο υπουργός ευχαρίστησε όλους όσους παραβρέθηκαν” (αντί: όλους όσοι...). Η αιτιατική όλους παρέσυρε στην αιτ. όσους. Το “όσοι” είναι υποκείμενο στο παραβρέθηκαν.

“Ο Δήμος καλεί όλους όσους επιθυμούν...” (αντί: όσοι). “Χαιρέτισε όλους όσους συνάντησε” (σωστό, γιατί το όσους είναι αντικείμενο στο ρήμα συνάντησε). Προσοχή λοιπόν. Νεαρός ρεπόρτερ, άγευστος της Γραμματικής, είπε κάποτε:

“Οι ναύτες περισυνέλεξαν λίγους ναυαγούς, αλλά έπρεπε να περισυνελέξουν και άλλους” (αντί: να περισυλλέξουν). Συλλέγω, αόρ. συνέλεξα, υποτ. συλλέξω. Η αύξηση δεν φυλάσσεται στην υποτακτική.

Άλλο πάλι: “Επενέβη η αστυνομία, η οποία όμως έπρεπε να είχε επενέβει

γρηγορότερα” (αντί: να είχε επέμβει).

Άκουσα και τα παρακάτω: “Το νομοσχέδιο επεξεργάζεται από ομάδα βουλευτών” (αντί: Ομ. βουλευτών επεξεργάζεται το νομ.).

“Το κληροδότημα διαχειρίζεται από τριμελή επιτροπή” (αντί: Τριμελής επιτροπή διαχειρίζεται το κλ.) Το ρ. επεξεργάζομαι, διαχειρίζομαι, περιποιούμαι, εκμεταλλεύομαι κ.λ. έχουν ενεργητική μεταβατική σημασία. Λέγεται και γράφεται: “Υπηρέτησε σα Νομάρχης, σαν Ειρηνοδίκης...”. Η φρ. δηλώνει ότι υπηρέτησε όχι ως Νομάρχης, αλλά σαν κάτι που έμοιαζε με Νομάρχη. Το ορθό είναι: “Υπηρέτησε ως Νομάρχης” ή χωρίς το ως: “Υπηρ. Νομάρχης, Ειρηνοδίκης”.

“Η απεργία είχε σαν αποτέλεσμα να διακοπεί ο φωτισμός” (αντί: είχε ως αποτ., ή είχε αποτ.).

“Πολέμησαν σα λιοντάρια” (σωστό, γιατί εδώ το σα(v) είναι ομοιωματικό. Προσοχή, λοιπόν, στη χρησιμοποίηση του “σα(v). Πολύ συχνά ακούμε: “Κάλεσαν άμεσα την αστυνομία”, “τηλεφώνησαν άμεσα στο 100” κ.λ. (αντί: αμέσως, χωρίς καθυστέρηση). Το επίρρ. άμεσα είναι αντίθετο του έμεσα. Σκεφθείτε αν ο υπάλληλος του καφενείου, ύστερα από μία παραγγελία, φώναζε “άμεσα” και όχι “αμέσως” και μάλιστα με παρατεταμένη τη λήγουσα. Αμέσως. Πρβλ. τα ορθά: “Περάσαμε ευχάριστα, θα το πω ευχαρίστως, το αγόρασα ακριβά, θα έρθω στις 5 ακριβώς”.

Από ρεπορτάζ αθηναϊκής εφημερί-

δας: Οι στρατιώτες, έχοντας τελειώσει τις ασκήσεις, αναπαύονταν”. Η γνήσια δημοτική δεν έχει μετοχή ενεργ. αόρ. και παρακειμένου, αλλά μόνο ενεσιώτα (γράφοντας, γελώντας). Επομένως το σωστό είναι: “Οι στρ., αφού είχαν τελειώσει τις ασκήσεις, ή μετά το πέρας των ασκήσεων, ή μετά τις ασκήσεις...”.

Πολιτικός “εκ των τα πρώτα φερώντων” λέει συχνά: “Σύμφωνα με τους διεθνούς όρους” (αντί: διεθνείς) κ.λ. κ.λ. Διερωτώμαι: Αυτά και άλλα είναι “lapsus linguae”, δηλ. ολίσθημα, σφάλμα της γλώσσας ή άγνοια; Είθε να ισχύει το πρώτο.

Πέρυσι είχαμε απαυδήσει ν’ ακούμε για... συγκομιδή όπλων στο Κόσοβο (αντί: συγκέντρωση), λες και επρόκειτο για συγκομιδή καρπών και γεωργικών προϊόντων. Ρεπόρτερ, άγευστος της Γραμματικής, έλεγε: “Έχομε μαρτυρίες αυτόπων μαρτύρων” (αντί: αυτοπών μ.) Ο τόνος στη λήγουσα, και άλλος, απογάλακτος του συντακτικού έλεγε: “Από ανέκαθεν οι άνθρωποι... (αντί: ανέκαθεν). Η πρόθεση “από” πλεονάζει. Πρβλ. άνωθεν = από πάνω και όχι από άνωθεν.

Είναι, υπέρ του δέοντος, φλύαρος (αντί: υπέρ το δέον).

Άκουσα και τούτο: “Η απεργία νεκροποίησε τα πάντα” (αντί: νέκρωσε, απονέκρωσε, παρέλυσε). Ολοφάνερη η έλλειψη γλωσσικού συναισθήματος.

Σε άγνοια της Γραμματικής οφείλονται και τα εξής, που συχνά ακούμε: “Η αστυνομία απεκατέστησε την τά-

η” (αντί: αποκατέστησε). “Η τάξη αποκατεστάθη” (αντί: αποκατεστάθη ή αποκαταστάθη). “Αντέγραψέ το, α-ελαβέ το” (αντί: αντίγραψέ το, ανάβέ το, προσακτικές).

Λένε: “Οι αγρότες έχουν παράγει και έχουν δώσει...” (αντί: έχουν παραγάγει). “Η κατάσταση προοιωνίζει πολλά δεινά” (αντί: προοιωνίζεται).

“Ο αγώνας αυτός καθ’ εαυτός ή καθ’ αυτός...”, (αντί: αυτός καθ’ εαυτόν ή καθ’ αυτόν). Η πρόθ. “κατά” δεν συντάσσεται με ονομαστική· άλλωστε οι αυτοπαθείς αυτών δεν έχουν ονομαστική, “των συμφωνιών αυτών καθ’ αυτών” (αντί: αυτών καθ’ εαυτάς, ή καθ’ αυτάς).

Ακούμε συχνά περί καταργηθέντων διατάξεων, υπάρχοντων αναγκών, (αντί: καταργηθεισών δ. ή διατάξεων που καταργήθηκαν, υπάρχουσών αναγκών).

“Το ζήτημα κοινωνιολογήθηκε παπτού” (αντί: κοινωνιολογήθηκε). “Δεν μπορεί να ανταπεξέλθει στα έξοδα” (αντί: να αντεπεξέλθει, αντί-επί-εκ-ελλεί).

* * *

Αυτά τα λίγα που ανέφερα δείχνουν ότι η γλωσσική κατάρτιση πολλών είναι ανεπαρκής. Κι αυτό γιατί καταργήσαμε παλαιότερα τα αρχ. Ελληνικά από τα Γυμνάσια, καθώς και την Καθαρεύουσα, την οποία θεωρήσαμε υπεύθυνη για την αγραμματώσή μας. Ο Διαδοί του νόμου της “ήσσανος προπαθείας” απλοποιήσαμε όλα χάριν των μαθητών, χωρίς να λάβομε υπ’ ό-

ψη ότι οι μαθητές, που δαμάζουν στο σχολείο δύσκολη διδακτική ύλη, οξύνουν το νου, ενισχύουν τη θέληση και μπορούν αργότερα να εξελιχθούν σε καλούς επιστήμονες, επιχειρηματίες κ.λ.

Υπάρχουν σήμερα στη διάθεσή τους ποικίλα βοηθήματα, λυσάρια κ.λ. Όλα προσφέρονται έτοιμα. “Ερρέτω” η ατομική προσπάθεια, έτσι για να ισχύει ο λόγος του Θουκυδίδη (Α, 20) “οι πολλοί επί τα ετοίμα μάλλον τρέπονται”. Ας μάθει ο μαθητής πώς προήλθαν τα “συγγνώμη (με δύο “γ”) καθέκαστα, εφόσον, αφότου κ.λ. Αλλά για αφομοίωση, έκθλιψη, τροπή ψιλών σε δασέα, δασείες θα μιλάμε τώρα;

Ας μάθει γιατί γράφομε: ορκωμοσία, συνωμότης, ανώδυνος, εισιτήριο, εξιτήριο, καλλιμάρμαρο κ.λ.

Οι συνεχείς εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις έχουν θολώσει το νου των μαθητών, που κατόντησαν τα τελευταία χρόνια πειραματόζωα, με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Γεγονός, πάντως, είναι ότι η Πολιτεία ελάχιστη σημασία αποδίδει στην Παιδεία του Έθνους. Μόνον οίκτο μπορεί να αισθανθεί κανείς γι’ αυτή την αναληψία, την αδιαφορία και την τύφλωση όλων εκείνων, που είναι υπεύθυνοι για την εκπαίδευση των ελληνοπαίδων και το κατόντημα της ελληνικής γλώσσας γενικότερα!

****

Θα ήθελα να επισημάνω μερικά άλλα ανεπίτρεπτα γλωσσικά σφάλματα, που συχνά πυκνά γίνονται. Επανέρχο-

μαι, για άλλη μια φορά, στο επίρρ. άμεσα, που είναι αντίθετο του έμμεσα και σημαίνει: απευθείας, χωρίς τη μεσολάβηση κανενός άλλου. Λέμε π.χ. “Αγοράζουμε τα φρούτα άμεσα από τους παραγωγούς, για να τα παίρνομε πιο φθηνά”. Πρβλ. “Πρέπει να του μιλήσεις άμεσα”, δηλ. απευθείας, χωρίς τη μεσολάβηση άλλου. “Πρέπει να του μιλήσεις αμέσως”, δηλ. τώρα αμέσως, χωρίς καθυστέρηση. Άκουσα στις ειδήσεις: “Μόλις πήραν το σήμα κινδύνου, απέπλευσε άμεσα (!) το ναυγοσωστικό (αντί: αμέσως).

Λίγη, λοιπόν, προσοχή χρειάζεται για την ορθή χρήση του “άμεσα”, του οποίου γίνεται αλόγιστη χρήση. Ειπώθηκε και γράφτηκε “κατά κόρον”: “Η Ελλάδα κατήγε στο διεθνή στίβο περιφανή νίκη”, (αντί: κατήγαγε).

Ομοίως: “Η χώρα μας εφέτος δεν θα εξαγει λάδι”, (αντί: δεν θα εξαγάγει, μέλλ. στιγμ.). Λένε μερικοί: “Έγιναν πολλά εγγειοβελτικά έργα”, (αντί: εγγειοβελτιωτικά). Ρεπόρτερ, άσχετος με τη Γραμματική, είπε: “Το αυτοκίνητο παρέκκλινε...”, (αντί: παρεξέκλινε, παρά -εκ-έκλινε). Άλλος: “Το υπουργείο δεν έγκρινε τη δαπάνη”, (αντί: ενέκρινε). Και άλλος: “Με τις ασκήσεις οι μυς των αθλητών...”, (αντί: οι μύες).

Το επόμενο ορθογραφικό λάθος επαναλαμβάνεται: “Στην πορεία παρεισέφρυσαν αναρχικά στοιχεία” (αντί του ορθού: παρεισέφρησαν. Το ρ. είναι παρεισφρέω = παρεισδύω. Το λάθος γίνεται από τον αόρ. παρεισέδου-

σα. Άλλο λάθος: “Ο υπουργός είχε χθες βεβαρυμένο πρόγραμμα” (αντί: βεβαρημένο). Ρ. βαρύνομαι, παρακ. βεβάρηκα). Λένε μερικοί: “Η κατάσταση είναι αθλιεστάτη”, (αντί: αθλιοτάτη). Το επίθ. άθλιος είναι δευτερόκλιτο).

Πολλές φορές άκουσα και από ανθρώπους, που δεν περίμενα: “Αν, ου μη γένοιτο, έρθει...”, (αντί: ο μη γ.) = πράγμα το οποίο είθε να μη γίνει.

Υπάρχουν και άλλοι, που λένε και γράφουν: “Αυτό είναι εκ των ουκ άνευ”, (αντί: εκ των ων ουκ άνευ” = από τα πλέον απαραίτητα και αναγκαία.

Είναι ευχάριστο, γιατί πολλοί, για να δώσουν έμφαση στο λόγο τους, χρησιμοποιούν λέξεις και φράσεις από την πλούσια και ανεξάντλητη δεξαμενή της μιας ενιαίας ελληνικής γλώσσας. Πρέπει, επί τέλους, να μάθουμε να αναγνωρίζουμε ως ελληνικά, όλα όσα γράφτηκαν στην ελλην. γλώσσα (αρχαία, μεσαιωνική, νεοελληνική-καθαρεύουσα ή δημοτική). Ακόμα και, κατά περίπτωση, καλό είναι να διανθίζει κανείς το λόγο του ή τα γραφόμενά του με κατάλληλα ρητά αρχαία ελληνικά ή λατινικά και με παγιωμένες εκκλησιαστικές φράσεις των Ευαγγελίων ή παροιμιώδεις λατινικές εκφράσεις, με σκοπό να κάνει πιο εκφραστικό, πιο ζωντανό, πιο πειστικό το λόγο του. Πρβλ. “ο γέγραφα, γέγραφα”, “αγρόν ηγόρασα”, “Hic Rhodus, hic saltus”, “alea jacta est”, “beati possidentes”, “ex cathedra” κ.λ. Και η ελληνική γλώσσα με την υπερτρισι-

λιετή ιστορία της είναι πλούσια σε λέξεις και εκφράσεις, για να αποδώσει και τα πλέον λεπτά νοήματα. Δεν βλάπεται, επομένως, η δημοτική, αλλά, τουναντίον, πλουτίζεται έτι μάλλον και τονώνεται και ωφελείται, όταν παίρνει λέξεις και αντλεί χυμούς από την ακένωτη δεξαμενή της μακρόχρονης γλωσσικής μας παράδοσης.

Ας προσέχομε μόνο να μην την κακοποιούμε, γιατί αποτελεί, στο σύνολό της, την πολύτιμη του έθνους μας περιγαμενή, στην οποία γράφτηκαν με ανεξίτηλα γράμματα ηρωικές σελίδες της ιστορίας μας και η οποία ακόμη είναι ο ακοίμητος φρουρός του Γένους μας κι το αρραγές θεμέλιο της ενδόξου και αριστοτόκου ελληνικής φυλής.

Και τα γράφω αυτά, γιατί με φράσεις, όπως: “προάχτηκε στο βαθμό του υποναύαρχου”, “δεν λαβαίνονται

υπόψη”, “όλα αυτά δεν συντελούν στο ανέβασμα!) της ιατρικής περίθαλψης”, “το βιογραφικό παίζει πάντοτε πρωτεύον (!) ρόλο”, “με τις μεταφράσεις στα Γυμνάσια οι μαθητές διδάσκονται μπόλικους(!) αρχ. ποιητές”, κ.λ. κ.λ., με τέτοια και άλλα παρόμοια γλυκανάλατα γλωσσικά εξαμβλώματα, η γλώσσα μας τραυματίζεται και συρρικνώνεται και, προφανώς, δεν προάγεται η ορθή χρήση της ομιλουμένης.

Θα τελειώσω με την πρόταση, που έκανε ο καθηγητής της Γλωσσολογίας κ. Μπαμπινιώτης, να λέμε δηλ. το ευρό, τα ευρά (όπως: το μάρκο, τα μάρκα).

Ήδη όμως καθιερώθηκε και παγιώθηκε: ένα ευρώ, πέντε ευρώ. Και κατά τους Λατίνους: “usus norma scribendi”, δηλ. η χρήση (είναι) κανόνας του γράφειν· “et dicendi” = και του λέγειν, θα προσθέταμε εμείς.

Σοιλόγισσα
Βοζατινής & Λαϊκής Τέχνης
Γιάννης Σινάνης
Επταχώρι
Τηλ. 0467-84137 & 84127

Παράδειο “Το Γεφύρι” Με 40 κλίνες, εστιατόριο, μπαρ, θέρμανση, πάρκιγκ στην ειδυλλιακή τοποθεσία της γέφυρας Αώου στην Κόρινθα. Τηλ. 0655-23780

Δημήτρης Πορφύριος Αρχιτέκτονας

Στην εφημερίδα “Καθημερινή” της 10 Μαρτίου 2002, δημοσιεύτηκε το παρακάτω για το γνωστό συμπατριώτη μας αρχιτέκτονα Δημήτριο Θωμά Πορφύριο, από την Κόνιτσα.

Κτίριο διοίκησης “Ιντεραμέρικαν”

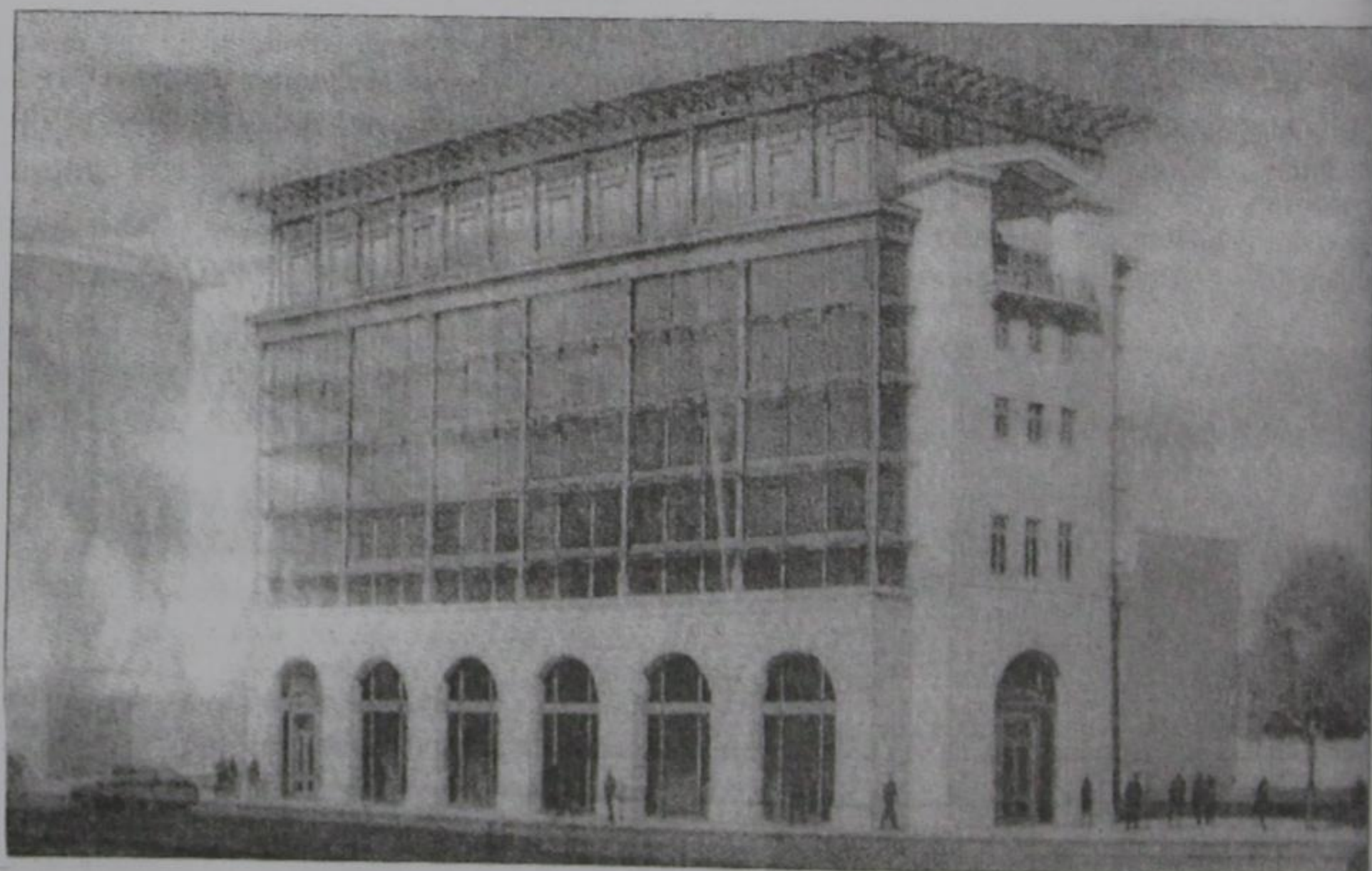
Μέσα στο 2002 θα είναι έτοιμο το νέο κτίριο διοίκησης της “Ιντεραμέρικαν” που υπογράφει ο Δημήτριος Πορφύριος, ο διασημότερος αυτήν τη στιγμή Έλληνας αρχιτέκτονας. Ο Πορφύριος, με έδρα το Λονδίνο (“Porphyrios Associates”), θεωρείται ένας από τους σημαντικότερους εκπροσώπους μιας νέας ισχυρής τάσης στη σύγχρονη αρχιτεκτονική, που συγκρούεται με τον δογματικό, ακραιφνή μοντερνισμό και δεν φοβάται την

παράδοση.

Είναι οι νέοι κλασικιστές και ίχνη του ιδιώματος συναντάμε στην όψη της “Ιντεραμέρικαν”, στα νούμερα 124-126 της λεωφόρου Συγγρού με τον οθφαλμοφανή συγκερασμό στοιχείων της κλασικής τυπολογίας και ενός πιο σύγχρονου λεξιλογίου (γυαλί, κ.α.).

Είναι το δεύτερο έργο του Πορφύριου στην Ελλάδα, το πρώτο στην Αθήνα: είχε προηγηθεί ο σχεδιασμός τουριστικού χωριού στις Σπέτσες, ενώ ακολουθεί η ανακατασκευή του παλιού εργοστασίου της “Αλλατίνη” στη Θεσσαλονίκη.

Το αναφερόμενο κτίριο της Ιντεραμέρικαν, είναι το παρακάτω εικονιζόμενο.

ΤΗΣ ΚΥΡΑΦΑΝΑΙΝΑΣ

ΓΙΑΝΝΗ ΔΥΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

Από τους πιο έξυπνους ανθρώπους που γνώρισα στο Γανναδιό, η κυρά Φάναϊνα μου φαίνεται πως ξεχώριζε.

Θυμάμαι μέσα στην ανέχεια της Κατοχής, στα βάσανα και τους κινδύνους, πέταγε που και που κάποιες μπαρτζολέπες που μ' άφηναν άφωνο.

Την "ερέθιζα" και γω πολλές φορές επίτηδες, θέλοντας να κάνω να ξυπνήσει μέσα μου η καθαρτήρια μνήμη, το ζωτικό στοιχείο της καλαισθησίας και της λογικής. Και την απολάμβανα.

Όλο μου το ενδιαφέρον αυτό, ξεκίνησε όταν την άκουσα για πρώτη φορά, καθώς ερχόταν από τα χωράφια κι έμπαινε στην αυλόπορτα του σπιτιού της, να ρωτάει την κόρη της Ευθαλία αν έβαλε να φάνε κλαδί στα πρόβατα και σ' άλλα οικόσιπα, και κείνη πρόβαλε σαν πρόφαση το ότι δεν βρήκε καιρό γιατί καθάριζε τα εικονίσματα κι έβαζε λάδι στους Αγίους. Οπότε η κυρα Φάναϊνα κούνησε το κεφάλι της μελαγχολικά και με γαλήνιο ύφος πρόστεσε.

- Μώρ, άφησε τα πεθαμένα και κοίταξε τα ζωντανά... Αυτά είναι που θα μας γλιτώσουνε. Οι άγιοι, ό,τι είχαν να κάνουν, τόκαναν.

Έτσι, καθόμουνα και κουβέντιαζα μαζί της, στις μακριές νύχτες του χειμώνα, μπροστά στο αναμμένο τζάκι και τρυγούσα τη σοφία της.

Ήταν μια απλή γυναίκα με ελάχιστα μέσα βιοπορισμού. Τάχε όμως βάλει σε τέτοια τάξη, που αυτά απέδιδαν το μέγιστο. Απ' ό,τι καταλάβαινα στην ιεραρχία των αξιών μέσα της, είχε βάλει στην κορυφή, την κοινωνία του χωριού, όπου θα κατάφευγε σ' ώρα ανάγκης, τα παιδιά της και το Ρούση.

Κι ο Ρούσης ήταν το βόδι, ένα τεράστιο κοκκινόξανθο ζωντανό κεφάλαιο, που το μοιραζότανε με κάποιον γείτονα, το σέμπρο, κι έκανε μ' αυτό όλες τις δουλειές του σπιτιού. Τα οργώματα, τα αλωνίσματα, κάποιες μεταφορές και ήταν για το μέλλον μια "απαντοχή".

Θυμάμαι με τι καημό, με τι ανησυχία, με τι λαχτάρα και πάθος κοίταζε πέρα στο βουνό "Το Περβόλι", όταν άκουγε να μουγκρίζουνε τα βόδια του χωριού, αφημένα εκεί για βοσκή, ύστερα από τα τελευταία αλώνια. Το μούγκρισμα των βοδιών σήμαινε πως είχε πέσει εκεί κοντά λύκος ή αρκούδα και τα απειλούσε.

- Πρώτα ο Ρούσης, έλεγε. Κι έπειτα εμείς οι άλλοι. Από τα παιδιά μου άκουσα και πικρά λόγια. Ενώ ο Ρούσης τόσα χρόνια... απ' αυτόν ζήσαμε.

Κάποτε, που κρεμάστηκε από τη στέγη του σπιτιού της ένα τεράστιο φίδι κι όλοι τρομάξαμε, με κοίταξε χαμογελαστά και ψιθύρισε.

- Πολύ άδικο είχε ο Θεός, που 'στειλε στον άνθρωπο το πρώτο μήνυμά του μ' ένα φίδι. Ό,τι και νάσαι, ένα φίδι δώρο δε φέρνει. Αυτό το ξέρουν και τα ζώα

και το τρέμουν. Είναι δυνατόν στον Παράδεισο να ζούνε και τα φίδια...

- Ακριβώς γιαυτό το λόγο, ένας μεγάλος Ιταλός ποιητής, ο Ντάντε, της λέω, έβαλε το φίδι στην Κόλαση κολλημένο πάνω στο κορμί ενός κολασμένου και μεταμόρφωσε το μέν φίδι σ' άνθρωπο τον δε άνθρωπο σε ερπετό.

- Ήταν ανάγκη να πάει ο χριστιανός στην Κόλαση, για να βρει ανθρώπους που είναι ερπετά και άλλους που είναι φίδια. Είπε γελώντας η κυρα Φάναινα...

Ώρες-ώρες η κυρα Φάναινα μου φάνταζε μέσα στο χωριό σα να προχωρούσε μόνη και λήφτερη, κι αυτή η μοναξιά της ήταν που τη σκλάβωνε, και την κρατούσε υποχρεωμένη. Θέλοντας να μου δικαιολογηθεί, μου είπε κάποιο πρωί.

- Κάποτε οι άνθρωποι λογάριζαν ο ένας τον άλλο. Υπολόγιζαν στους διπλούς τους. Σέβονταν αυτό που ήταν ο καθένας, κι αυτό ήταν ένα μέτρο. Τώρα όλα χάθηκαν. Κι ο άνθρωπος δεν έχει μέτρο σ' αυτό που κάνει και σκέφτεται. Ο Θεός δεν ακούει πια τις φωνές μας, που λένε ότι ο Θεός με τις φωνές των ανθρώπων θρέφεται. Από τότε που ο Θεός έγινε αιώνιος δεν έχει ανάγκη απ' τις φωνές μας, τις φωνές των ανθρώπων που δεν έχουν μέτρο και δεν σκέφονται... Έτσι εμείς τόχουμε ρίξει στην τύχη κι ακούμε αυτούς που ξέρουμε ότι μας λένε ψέματα και το περίεργο, είναι ότι ελπίζουμε ότι μόνον έτσι μπορεί κάποια μέρα να προκόψουμε.

“Όταν γύριζε απ' την πρωινή δουλειά στο χωράφι ή στον κήπο κουρασμένη, αποτραβιότανε στο δωμάτιό της μόνη και ξάπλωνε. Η Ευθαλία πειράζοντάς την έλεγε.

- Η μάνα κάνει όνειρα. Τα 'κουγε η κυρά Φάναινα από μέσα και διαμαρτύρονταν.

- Όχι δεν κάνω όνειρα. Στο κρεβάτι κάθομαι και θυμάμαι. Ξέρω πως δεν είναι δυνατό να θυμηθώ κάποιον που δεν γνώρισα ποτέ μου. Πιστεύω όμως πως αν ζει αυτός μέσα μου από καιρό, και καταλάβω ότι έρχεται τώρα για να μου κάνει κακό, θα προλάβω να τον σκοτώσω πριν προλάβει εκείνος. Αρκεί από τώρα να τον αντιμετωπίζω μ' όσο μίσος πρέπει.

Έλεγε κι άλλα η κυρα Φάναινα που τά'χω καταγράψει και τα σκέφτουμει όταν σκέφτουμει τη λαϊκή σοφία. Τώρα που τα γράφω μάλιστα ζωντανεύουν ένα-ένα μέσα μου.

Η κυρα Φάναινα ήταν που μου'λεγε ότι στα Γιάννινα που'χε κατέβει σαν κατευώδωνε το Φάνη για τη Ρουμανία, και τα περιέγραφε.

- Να γραβάτες, να κολλάρα, να καπέλλα... Και καρέκλες και καρέκλες.... Και κουβέντες, νταραβέρια, κουγιαχτάρες και τσακώματα. Έβλεπα τα σκυλιά και τα λυπόμουνα. Όλα είχανε μια σιδεριά στο στόμα που δεν τάφηνε να τ' ανοίξουν και σκεφτόμουνα πως τούτη τη σιδεριά, θάπρεπε να την είχανε στο στόμα τους οι άνθρωποι, για να μιλούν λιγώτερο, να μην κάνουν φασαρίες και νάφηναν τα

κυλιά λέφτερα να γαυγίζουν και να τους δαγκώνουν που και που όταν κάνουν αματά.

Ισχυρίζονταν ότι γέρασε περιμένοντας να γυρίσει ο Φάνης απ' τη Ρουμανία. Κι ο Φάνης δε φαινότανε. Έτσι κάνανε όλες τότε. και προσμέναμε και προσμέγαμε... Η μια μέρα με το τίποτα, έρχονταν πίσω από την άλλη. Κι έμοιαζε η ζωή σαν να μην σπάραζε... Νόμιζα πως αυτό είναι το σωστό. Κι έπρεπε να πάρουμε όλες τον ίδιο δρόμο. Και τον πήραμε. Μόνο τώρα που γέρασα καταλαβαίνω, ότι αυτός ο δρόμος είναι για όλους μας. Κινείται και σπαράζει. Και βγάζει κατ' ευθείαν στο Νεκροταφείο. Έτσι είναι η ζωή. Σαν φανεί ο Φάνης, θα με βρει εκεί. Και κει πέρα θα τα κουβεντιάσουμε... Δεν θά'χουμε να πούμε και πολλά πράματα... Είναι ωραία όλα αυτά να τα διαβάζεις στο βιβλίο. Το κλείνεις τελειώνοντας κι αρχίζεις να θυμάσαι. Και να ονειρεύεσαι. Το βλέπω και στην Ευθαλία κάθε φορά που τελειώνει κάποιο βιβλίο κλείνει τα μάτια της σαν να βρίσκεται σ' άλλον κόσμο... Η ζωή στα βιβλία ποτέ δεν τελειώνει. Μια κουβέντα κι ένα γέλιο, θέλει κι άλλη κουβέντα κι άλλο γέλιο για να συμπληρωθούν και να ζήσουν, θέλουν συντροφιά. Έτσι και δεν έχουνε, παθαίνουνε μαρασμό και πεθαίνουν. Ο χρόνος δεν αλλάζει τα ρολόγια. Εμείς αλλάζουμε. Είτε δουλεύουμε τα ρολόγια. Είτε είναι χαλασμένα.

Επέμενα στην κυρα Φάναινα ότι λέει πως γέρασε ωστόσο όμως τάχει τετρακόσια. Γέλαγε.

- Ξέρεις, μούλεγε. Δεν ξέρω αν τάχω τετρακόσια, γιατί δεν τα ζύγισα ποτέ μου, όμως φαίνεται ότι ο Θεός εμένα δεν με μώρανε για να με απωλέσει, αλλά μάφησε να τά'χω τερτρακόσια και να απολεσθώ μόνη μου, ακούγοντας βλέποντας και παρακολουθώντας τις απδίες των άλλων. Φαίνεται ότι αυτή είναι η τιμωρία μου από το Θεό... Εκτός κι αν μ' αυτά που λέω και κάνω δεν έχω το Θεό μου, καθώς μού'παν κάποτε σ' αλώνια κάποιοι που είχανε μαζί του "δούναι και λαβείν", κι αυτός τους μώρανε και δεν ήξεραν τι έλεγαν. Βλέπεις εγώ δε μετράω τα κουκιά, όπως οι άλλοι, τρώω πάντοτε απ' τα αμέτρητα κι έχω ήσυχη την συνείδησή μου. Δεν δέχομαι το δούναι και λαβείν, προτιμώ πρώτα το λαβείν κι έπειτα το δούναι. Και κρατάω τα σκυλιά δεμένα, πάω μόνη μου στο μύλο και δεν στέλνω τα σκυλιά για ν' αλέσουνε στο μύλο γλιτώνοντας τα αλεστικά, όπως λέει η παροιμία. "μπάτε σκύλοι κι αλέστε κι αλεστικά μη δίνετε".

Τελειώνοντας τη φράση της ξέσπαγε σ' ένα γέλιο χαμηλότονο άλλα κάποιας διάρκειας.

Κι εγώ έμνησκα σιωπηρός, καμαρώνοντας το αστραφτερό μυαλό της με την ευκολία που το δούλευε και τό'κανε να γεννάει.

Η κυρά Φάναινα (Χατζή ή Χατζηδάκη) πέθανε στο Γανναδιό τη μέρα της Αγίας

Παρασκευής (26 Ιουλίου) του 1967. Την ίδια ημερομηνία ύστερα από δύο χρόνια (1969) ήμουνα φυλακισμένος στην Πεύκη για την υπόθεση Καράγεωργα, σ' ένα χώρο ενάμισυ με ένα στο Αστυνομικό Τμήμα Πεύκης. Σε πλήρη απομόνωση. Από το σπίτι μου δεν ήξεραν που βρίσκομαι. Και το Μπιμπισί έλεγε πως για όλους είχε γίνει γνωστό πως τους είχανε κρατούμενους, εκτός από μένα.

Εκεί μέσα, στην μοναξιά μου, που διακόπονταν από συνεχείς ανακρίσεις και απειλές, η μορφή της κυρά Φάναινας, η αυτοκυριαρχία της και προπαντός η σοφία της, ήταν ένα είδος παρηγοριάς μου. Την έφερνα και την ξανάφερνα στο μυαλό μου, ηρεμούσα και κατάγραφα εκεί τα λόγια της.

Σήμερα που είναι πάλι 26 Ιουλίου 2001 και τυχαίνει να βρίσκουμε στην Κόνιτσα, ψάχνω και ξαναβρίσκω στα συρτάρια μου το παλιό τεφτέρι, πού'χα κρατήσει σημειώσεις από το Γανναδιό της Κατοχής. Εκεί βρίσκω και τα αποφθέγματα της Κυρα Φάναινας.

Κάθομαι προσπαθώ να ξεκαθαρίσω ένα-ένα και τελικά τα βάζω σε μια σειρά. Όπου δε βγαίνει νόημα εξ αιτίας μου, προσπαθώ με χοντρό πελέκη, που λένε οι μαστόροι για την άγρια πέτρα, να τα στρογγυλέψω, να τα φέρω σε λογαριασμό.

Έτσι πιστεύω πως ένα μικρό κομμάτι από το μεγάλο χρέος μου στην κυρα Φάναινα ξεχρεώνεται με το μνημόσυνο που θάθελα να θεωρηθεί το παραπάνω μου κείμενο.

Κόνιτσα 26 Ιουλίου 2001

ΓΕΩΦΑΡΜΑ

Μελέτες - Κατασκευές ΚΗΠΩΝ - ΕΡΓΩΝ ΠΡΑΣΙΝΟΥ
ΑΠΕΝΤΟΜΩΣΕΙΣ - ΑΠΟΛΥΜΑΝΣΕΙΣ

- ✓ ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΕΦΟΔΙΑ
- ✓ ΦΑΡΜΑΚΑ
- ✓ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ - PET SHOP
- ✓ ΣΠΟΡΟΙ
- ✓ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ
- ✓ ΕΙΔΗ ΚΗΠΟΥ
- ✓ ΑΡΔΕΥΤΙΚΑ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΦΑΡΕΚΖΗΣ
ΓΕΩΠΟΝΟΣ Γ.Π.Α.

Γ.ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ 28α ΙΩΑΝΝΙΝΑ
Τηλ.- Fax 0651,31770

email: geofar@ln.gr

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Οικόπεδο 369 τ.μ. στην Άνω Κόνιτσα
Πληροφορίες: Τηλ. 01.06611423

ΕΝΩΣΗ ΚΟΝΙΤΣΙΩΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Στις 9.3.2002, πραγματοποιήθηκε στο ξενοδοχείο Du Lac της πόλης των Ιωαννίνων ο ετήσιος Αποκριάτικος χορός της Ένωσης με μεγάλη επιτυχία.

Παραβρέθηκαν: ο Βουλευτής Ιωαννίνων της Ν.Δ. Κώστας Τασούλας, ο αντινομάρχης κ. Βασίλης Ηλιάδης, ο Δήμαρχος Κόνιτσας κ. Μάκης Χατζηεφραιμίδης, εκπρόσωπος της Δημοτικής Αρχής Ιωαννίνων. Χαιρετισμούς απέστειλαν ο Υφυπουργός Δημόσιας Γάξης κ. Ευαγ. Μαλέσιος και ο Βουλευτής της Ν.Δ. κ. Καλογιάννης Στ. και πλήθος κόσμου.

Ο πρόεδρος της Ένωσης κος Γκού-

νας Παναγιώτης, αφού χαιρέτισε τους παρευρισκόμενους, αναφέρθηκε εν συντομία στην πλούσια δράση της Ένωσης Κονιτσιωτών Ιωαννίνων για τη χρονιά που πέρασε καθώς και στα γενικότερα προβλήματα που αφορούν την επαρχία μας.

Το χορευτικό παρουσίασε ένα πλούσιο ρεπερτόριο από παραδοσιακά δημοτικά τραγούδια, με την μουσική της ορχήστρας "τα παιδιά των Φιλιатов". Την ευθύνη του χορευτικού και του καλλιτεχνικού μέρους του προγράμματος είχε η γυμνάστρια και συμπατριώτισσά μας κα Εζνεπίδη Αντωνία.

Ακολούθησε λαχειοφόρος αγορά,

Το Δ.Σ. της Ένωσης.

με πλούσια δώρα που προσέφεραν συμπατριώτες μας και φίλοι μας από την πόλη των Ιωαννίνων.

Σήμερα στα Ιωάννινα ζουν περί τις 4.000 οικογένειες ή 15.000 Κονιτσιωτών που δραστηριοποιούνται σ' όλους τους χώρους της οικονομίας, εμπόριο, βιοτεχνία, παροχή υπηρεσιών ελεύθεροι επαγγελματίες κ.λ. με ιδιαίτερες επιδόσεις.

Το χορευτικό της ένωσης συμμετείχε στην εκδήλωση "Η πίτα του Ηπειρώτη" που πραγματοποιήθηκε στο τέλος Γενάρη στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας, με λεωφορείο που παραχώρησε δωρεάν ο Δήμαρχος Κόνιτσας και τα λοιπά έξοδα διαμονής διατροφής κλπ. καλύφθηκαν από το ταμείο της ένωσης.

Το χορευτικό της Ένωσης

ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ ΤΟ 1912-13 Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΚΕΡΑΣΟΒΟΥ ΤΟΝ ΟΚΤΩΒΡΙΟ ΤΟΥ 1912

Του Τάκη Σαμαρά
προέδρου της Αδελφότητας
Κερασοβιτών Αττικής

Με την ευκαιρία της 89ης επετείου της απελευθέρωσης της Ηπείρου, στις 21 του Φλεβάρη του 1913, γράφονται αυτές οι λίγες γραμμές, που αφορούν τα χωριά της επαρχίας μας και ειδικότερα το Κεράσοβο.

Με τον ερχομό του 20ου αιώνα το έθνος μας, που τα σύνορά του έφταναν τότε μέχρι το Βόλο και τον Άραχθο ποταμό, άρχισε σιγά-σιγά να συρρέχεται από τον ελληνοτουρκικό πόλεμο του 1897, τον ατυχή, που λίγο έλειψε να μας πάρουν φαλάγγι οι Τούρκοι και να μας ρίξουν κάτω από το "αυλάκι" τον Ισθμό της Κορίνθου.

Μεγάλη ταπείνωση υπέστη η πατρίδα μας. Δυσβάσταχτες οι πολεμικές αποζημιώσεις προς την Τουρκία. Αυτήν την ταπείνωση βαρέως την έφεραν κυρίως οι στρατιωτικοί αλλά και οι πολιτικοί. Έτσι άρχισε να αναζωπυρώνεται και πάλι ο αγώνας για δράση. Πρώτη δράση τα κομιτάτα της πατριωτικής οργάνωσης για απελευθέρωση της Μακεδονίας και Ηπείρου. Συγκροτούνταν αντάρτικα σώματα που δρούσαν μέσα στα σκλαβωμένα μέρη, πίσω από τις γραμμές του εχθρού, δίνοντας έτσι θάρρος και ελπίδα για λευτεριά στους ραγιαδες προ-

γόνους μας. Πολλοί ήταν οι καπεταναίοι που δρούσαν στα μέρη μας αλλά πρωτοστατεί ο συμπατριώτης μας αξιωματικός του ελληνικού στρατού Παύλος Μελάς που θυσιάζεται στον αγώνα από εχθρικό βόλι.

Αρχίζει ο Βαλκανικός πόλεμος, οι σύμμαχοι Ελλάδα - Μαυροβούνιο - Σερβία-Βουλγαρία, σφυροκοπούν την Οθωμανική αυτοκρατορία από παντού. Στις 26 του Οκτώβρη, γιορτή του αγίου Δημητρίου, ελευθερώνεται η νύφη του βορρά, η Θεσσαλονίκη μας, υπό την αρχηγία του Στρατηλάτη Διαδόχου Κων/νου. Έτσι όταν ο πόλεμος άναψε γερά και πολυμέτωπα τον Οκτώβρη μήνα του 1912, οι ηπειρώτες, άντρες, γυναίκες και παιδιά είναι όλοι σε συναγερμό μεγάλο.

Ο απελευθερωτικός ελληνικός στρατός της Μακεδονίας, προχωράει ακάθεκτος προς την Ήπειρο μέσω της Δυτικής Μακεδονίας και των δικών μας περασμάτων της Πίνδου. Τον μήνα αυτό, τον Οκτώβρη του 1912, που τα μέρη και τα χωριά της επαρχίας μας κατέχονταν από τους τυράννους Τούρκους με μεγάλες δυνάμεις στρατού, εφόσον η Κόνιτσα ήταν Υποδιοίκηση, οι Κερασοβίτες, χίλια όπλα και άρματα, ΜΟΝΟΙ από όλη την επαρχία

μας, ξεσηκώθηκαν, επαναστάτησαν, ενάντια σε μεγάλα αποσπάσματα Τουρκαλβανών που περιφέρονταν και λεηλατούσαν τα χωριά μας, αποκομίζοντας τρόφιμα στον αποκλεισμένο τούρκικο στρατό των Ιωαννίνων. Δεν ήταν η πρώτη φορά που επαναστάτησαν, ήταν πολλοστή, αλλά τώρα είχε έλθει η ποθούμενη ημέρα της λευτεριάς. Ο απελευθερωτικός ελληνικός στρατός πλησίαζε, τα ελληνικά φουσατά προχωρούσαν ακάθεκτα από Μακεδονία. Από μήνα Οκτώβρη του 1912 μέχρι στις 18 του Γενάρη του 1913, ημέρα αποφράδα για το χωριό μας, οι γενναίοι πρόγονοί μας μάχονταν νυχθημερόν με τα τουρκαλβανικά στρατεύματα, της περιοχής, εμποδίζοντας αυτά να ανέλθουν στα περάσματα του Μπέκου (Ταμπουριού) - Βέργου - Βρύση Ρωμιού, από όπου θα ορμούσαν στην Ήπειρο τα προελαύνοντα νικηφόρα ελληνικά στρατεύματα του στρατηγού Σαπουντζάκη.

Έτσι και κατά αυτόν τον τρόπο απότρεψαν μεγάλες ενισχύσεις του Μπεκίρ Αγά από τη Δυτική Μακεδονία (Μοναστήρι). Τρεις μήνες κράτησαν απόρθητα τα μέρη της Κλεισούρας, είσοδο στο χωριό μας, ενώ ο ανεφοδιασμός τους σε όπλα, πολεμοφόδια και τρόφιμα γίνονταν από τους ατρόμητους θαρραλέους Κερασοβίτες Κυρατζήδες, εν οίς και ο Γιάννης Γαλάνης, που είχε κάνει και “κλέφτης-αρματολός” και γνώριζε όλους τους δρόμους και μονοπάτια της Πίνδου με κλειστά μάτια. Ο ανεφοδιασμός γίνο-

νταν από τα Τρίκαλα και την Καλαμπάκα.

Πάντα όμως υπάρχουν οι “εφιάλτες” στην πατρίδα μας, αυτοί οι ελεενοί προδότες, οι τρισάθλιοι, οι αργυρώνητοι, οι τοποτένιοι. Έτσι και εδώ, στην γενναία επαναστατική εξέγερση των προγόνων μας, βρέθηκαν τρεις (3) προδότες. Ένας Κερασοβίτης και δύο από κοντινό χωριό, που πρόδωσαν στους Τουρκαλβανούς, ένα πέρασμα, ψηλά στη θέση γερακοφωλιά στην Νταλιόπολη του Κλέφτη, που φυλάσσονταν βέβαια, αλλά με λίγες Κερασοβίτικες δυνάμεις. Από εκεί πλαγιοβόλησαν τους ατρόμητους μαχητές αμυνόμενους προγόνους μας. Στον άμεσο κίνδυνο της καταστροφής των γυναικοπαίδων και γερόντων του χωριού μας, οι πρόγονοί μας εγκατέλειψαν άρον άρον το χωριό, παίρνοντας μαζί τους μόνο λίγο αλεύρι, αλάτι, τα ρούχα που φορούσαν και τα οικόσιτα ζώα τους. Ένα μέτρο χιόνι είχε μέσα το χωριό και δύο μέτρα ψηλά στον αυχένα του Βέργου-Φούρκα. Μπροστά οι άντρες με τα φτιάρια άνοιγαν το δρόμο και ακολουθούσε πίσω το καραβάνι της προσφυγιάς. Πέρασε από την Φούρκα, τους κρυφοκοίταζαν μέσα από παραθυρόφυλλα, οι Φουρκιώτες, αλλά κανένας δεν βγήκε να τους πει δυο λόγια παρηγοριάς, μια καλή κουβέντα, να τους δώσει μια φέτα ψωμί, ή λίγο τυρί. Βρήκαν όμως μεγάλη φιλοξενία και συμπόνοια στα χωριά των Γρεβενών. Εκεί ξεχειμώνιασαν και την άνοιξη του 1913, επέ-

σπρεψαν και πάλι στο ρημαγμένο και καμμένο χωριό τους. Όμως, όχι όλοι. Πολλές Κρασοβίτικες οικογένειες παρέμειναν και εγκαταστάθηκαν μόνιμα εκεί πλέον. Σχηματίστηκαν ολόκληροι οικισμοί που λέγονται ακόμη και σήμερα στα "Κερασοβίτικα".

Η 18 του Γενάρη του 1913, είναι η αποφράδα ημέρα για το χωριό μας, γιατί τότε μπήκαν με προδοσία οι Τουρκαλβανοί μισθοφόροι στο Κεράσοβο, δυο χιλιάδες περίπου. Οι βάρβαροι επιδρομείς έκαψαν το χωριό μας, οι δε ουρανομήκεις φωτιές και καπνοί φαίνονταν ακόμα και από το χωριό Πεκλάρη, κατά ομολογία ενός κατοίκου του. Σκότωσαν 15 αμάχους, γέροντες - γερόντισσες, τυφλούς που δεν μπόρεσαν να φύγουν. Η δε τοτινή ελληνική κυβέρνηση, για την ανδρεία, και γενναιότητα των προγόνων μας, στον ξεσηκωμό αυτό, ονόμασαν το Κεράσοβο "Δεύτερο Σούλι", εφημ. "Ηπειρος" 19/2/02, σελ. 11).

Το πώς ελευθερώθηκε το Κεράσοβο και τα γύρω χωριά μας από τον προελαύνοντα νικηφόρο ελληνικό στρατό της Μακεδονίας, μας το περιγράφει ο πολεμιστής του έπους ως εξής:

ΑΠΟ ΦΟΥΡΚΑΣ ΔΙΑ ΜΟΛΙΣΤΗΣ ΕΙΣ ΚΟΝΙΤΣΑΝ

Ήτο η 20η Ιανουαρίου ότε ο ηρωϊκός λοχαγός του Α' Συντάγματος του Διαδόχου κ. Δ. Παπανικολάου ευρισκόμενος εις Γρεβενά εστάλη μετά δύο λόχων στρατού εις Φούρκαν, ό-

πως εκείθεν προελάση δια Κερασόβου, Σταριτσιάνης και Μολίστης εις Κόνιτσαν. Ευρισκόμενος όθεν εις Βραβόνισταν, χωρίον των Γρεβενών μετά των ανθυπολοχαγών του Κωνσταντινάτου, Τρίγκα, Αντωνοπούλου και Γκούμα, εις τον οποίον ανέθηκε την αρχηγίαν των περισυλλεγέντων εκ των διαφόρων χωρίων εθελοντών, εβάδισε δια μέσου των χιονοσκεπών λοφοσειρών του γηραιού Σμόλικα εις χωρίον Ζούζουλη και εκείθεν μετά τετράωρον πορείαν δια μέσου ατραπών εις Φούρκαν, όπου επληροφορήθησαν ότι ισχυρά στρατιωτική δύναμις Τούρκων κατηυλίζετο εις Κεράσοβον.

Συγκροτηθέντος συμβουλίου περί την εσπέραν, εις ο έλαβον μέρος πλήν των αξιωματικών και οι οπλαρχηγοί Ηγούμενος Παπαδάτος, Περικλής και Σιδέρης έχοντες υπ' αυτούς περι τούς εκατόν οπλίτας, απεφασίσθη, ομοφώνως η τακτική αναγνώρισις του εδάφους και των Τουρκικών θέσεων Κερασόβου.

Δεν είχεν ακόμη γλυκοχαράξει η αυγή, ότε διεδόθη αίφνης ότι οι Τούρκοι συγκεντρωθέντες εις Κεράσοβον ετοιμάζουν επίθεσιν κατά της Φούρκας ευθύς τότε διετάχθη ο σαλπικτής να σημάνη προσκλητήριο, μεθ' ό πάντες αξιωματικοί, οπλίται, Φουρκιώται και Κρασοβίται συνηθροίσθησαν εις την πλατείαν του χωρίου, ένθα γενομένης παρατάξεως μάχης ήρχισε η πορεία προς το Κεράσοβον, αφού εδόθησαν αι κατάλληλοι οδηγίαι υπό του διοικητού. Ο στρατός φθάσας εις

θέσιν Βέργου, ΝΔ της Φούρκας διετάχθη να αναπαυθή, επί δέκα λεπτά της ώρας, ίνα εν τω μεταξύ αποσταλή εμπροσθοφυλακή προς ανίχνευσιν του εδάφους.

Κατ' εντολήν του διοικητού εστάλησαν ο ανθυπολοχαγός Γκούμας και Μπόνης ανθυπίλαρχος μετά τεσσάρων ιππέων και 4 οδηγών εκ. Φούρκας, οίτινες φθάσαντες άνωθεν του Κερασόβου 200 βήματα μακράν των τουρκικών προφυλακών εις θέσιν Κοντή Ράχη πλησίον του υδρομύλου, χωρίς να γίνωσιν αντιληπτοί υπό των σκοπών, παρετήρησαν τους Τούρκους αμερίμνους, άλλους μεν προσπληιαζομένους έξωθι των οικιών, άλλους καθαριζομένους και άλλους έξωθεν της Εκκλησίας φορτώνοντας άλευρα και διάφορα άλλα τρόφιμα δια Κόνιτσαν.

Λεπομερή έκθεσιν της αναγνωρίσεως απέστειλαν εις τον κ. Παπανικολάου, όστις εν τω μεταξύ είχε κατέλθει μετά του στρατού εις θέσιν αραιά πεύκα και ότε πλέον μετά τρίωρον ανίχνευσιν του εδάφους ούτοι ποιμάζοντο κατά διαταγήν του διοικούντος να επιστρέψωσι προς αυτόν αίφνης εξ αριστερών ακούεται πυροβολισμός. Ο ενθουσιώδης Καλόγηρος Ζέρμας ιδών οπλίτην Τούρκον κατερχόμενον εκ του λόφου επυροβόλησε κατ' αυτού και τον εφόνευσε. Το πυρ τούτο διεδέχθη έτερον πυκνόν εκ δεξιών εκ του σώματος του Σιδέρη βάλλον κατά των τουρκικών προφυλακών.

Τους αιφνιδιασμούς τούτους ακούσαντες οι Τούρκοι κατελήφθησαν υπό

πανικού λαβόντες την προς την Σταρίτσανην άγουσαν πλην 250 στρατιωτών αμυνομένων εκ της Εκκλησίας, της Σχολής και των οικιών υπό την αρχηγίαν ενός Μπίμπαση, Αχμέτ βέη, 2 γιουμζπασήδων και 4 μουλαζημάδων (=ταγματάρχου, λοχαγών και ανθυπολοχαγών).

Παρά την θέλησίν των τότε πναγκάσθησαν να πολεμήσωσι, αφού το πυρ είχε διαθοθή από αμφοτέρων των μερών, όποτε έφθασεν επί τόπου εσπευσμένως και το κύριον σώμα του Ελληνικού στρατού προς ενίσχυσιν υπό την διοίκησιν του λεοντοκάρδου Παπανικολάου αφήσαντος συγχρόνως οπισθοφυλακήν εις Αραιά πεύκα την 3ην διμοιρίαν. Ευθύς τότε κατελήφθησαν οι στρατηγικαί θέσεις κατ' εντολήν του ταγματάρχου. Και το μεν κέντρον της Κοντής Ράχης κατέλαβεν ο ανθυπολοχαγός Γκούμας μετά της διμοιρίας, το δε δεξιόν οι ανθυπολοχαγοί Αντωνόπουλος και Τρίγκας και το αριστερόν ο τοιούτος Κωνσταντάτος μετά της 2ας διμοιρίας. Το πυρ ήναψεν εξ όλων των μερών από της 12 π.μ. της 24 Ιανουαρίου σφοδρόν κατά των Τούρκων διαρκέσαν περί τας εξ σχεδόν ώρας καθ' ας εφονεύθησαν και επληγώθησαν πολλοί εκ των εχθρών μεταξύ των οποίων και εις ανθυπολοχαγός. Περισσοτέραν δε θραύσιν κατά την μάχην ταύτην επήνεγκεν εις τους Τούρκους το κύριον ελληνικό σώμα, το οποίον κατείχε την διέξοδο προς την Σταρίτσανην. Επίσης κατά την μάχην ταύτην εφονεύθησαν και

τρεις χωρικά γυναίκες κρατούμεναι υπό των Τούρκων και πολλά ζώα με τρόφιμα.

Εκ δε των ημετέρων επληρώθη μόνον εις των οπαδών του οπλαρχηγού Περικλή.

Κατά την μάχην ταύτην έλαβε μέρος και ο αστυνομικός σταθμάρχης Φούρκας Γεωργακόπουλος και πολλοί Φουρκιώται και Κερασοβίται.

Επελθούσης όμως της νυκτός, η μάχη διεκόπη και οι ημέτεροι απεσύρθησαν εις Φούρκαν αφήσαντες προφυλακάς εις θέσιν Αραιά Πεύκα, διότι ουδεμίαν διαταγήν είχαν προς κατάληψιν του Κερασόβου, αφού άλλως τε ο αριθμός των Τούρκων ήτο πολύ υπέρτερος. Επωφεληθείς όθεν τούτου ο τουρκικός στρατός και ενισχυθείς σημαντικώς εκ Στρατιάνης δι ετέρας δυνάμεως κατέλαβεν επικαίρους θέσεις και ήρξατο την πρωίαν αποστέλλων τα εναπομείναντα τρόφιμα εις Κόνιτσαν και πυροβολών εις τον αέρα του ΝΑ μέρους του Κερασόβου.

Την ιδίαν ημέραν μεταβαίνει εις Φούρκαν Κερασοβίτης τις και αναγγέλλει εις τον διοικητήν του σώματος ότι οι Τούρκοι επιτιθέμενοι έφθασαν μέχρι των ημετέρων προφυλακών. Η διάδοσις αύτη αν και ήτο ψευδής εν τούτοις ο διοικητής έσπευσε ν' αποστείλη τον κ. Γκούμαν μετά της 3ης διμοιρίας προς ενίσχυσιν του κ. Τρίγκα. Συγχρόνως όμως αλληπάλληλοι διαταγαί παρά του κ. Καλογερά φρουράρχου Γρεβενών έφθανον όπως δια παντός μέσου αποφύγωσι την επίθε-

σιν μέχρι νεωτέρας διαταγής και ως εκ τούτου οι ημέτεροι ειήρουν στάσιν αμυντική. Την 25 αι προφυλακαί των ημετέρων διέκριναν δύο χωρικούς εκ Μολίστης κομίζοντας επιστολήν προς τον Μπίμπασην, δι ης εδήλουν αυτώ ότι τα ζώα τα οποία τοις εζήτησε δεν είναι κατάλληλα δια την μεταφοράν τροφίμων εις Κόνιτσαν. Την αυτήν επίσης 110 Τούρκοι προερχόμενοι εκ Στρατιάνης επεχείρησαν προς ενίσχυσιν του στρατού Κερασόβου να καταλάβωσι τον δεξιόν λόφον άνωθι της Αγ. Τριάδος, αλλά το σφοδρόν πυρ του οπλαρχηγού Περικλή ηνάγκασεν αυτούς να επανέλθωσι εις τα ίδια μετά μεγίστων απωλειών.

Την εσπέραν όμως της 25ης προς την 26η Ιανουαρίου ο τουρκικός στρατός φοβηθείς κύκλωσιν του Κερασόβου υπό του ελληνικού στρατού, ήρχισε προτροπάδην φεύγων προς νότον αφού προηγουμένως ηρήμωσεν αυτό και έθεσεν εις πολλά σημεία το πυρ της καταστροφής.

Αι μαινόμεναι φλόγες εθέριζον απ' άκρου εις άκρον το δυστυχές Κεράσοβον, ότε ο ελληνικός στρατός αντιληφθείς τούτο έσπευσε να αναχαιτίση αυτάς.

Πρώτος ο ανθυπολοχαγός Γκούμας μετά της διμοιρίας του και των δυστυχών Κερασοβιτών εισήλθον εις το πυρπολούμενον Κεράσοβον και εμάχοντο ήδη προς τον παμφάγον Ήφαιστον, τον οποίον οι άνανδροι ενέσπειρον παντού εν τη εσχάτη απελπισία των. Ηδυνήθησαν να διασώσωσι περί

τας 50 οικίας. ο κεντρικός ναός των οποίων είχαν μεταβάλει εις στρατώνα απεικόνιζε τους βανδαλισμούς και αι εικόνες τας ασεβείας και τα αίσχη και η Αγ. Τράπεζα τους μολυσμούς και τας θηριωδίας και επί της ιεράς προθέσεως εύρον επιστολήν έχουσαν επί λέξει ως εξής:

**ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΦΟΥΡΚΙΩΤΕΣ
ΚΑΙ ΚΕΡΑΣΟΒΙΤΑΣ**

Εσείς ελέγατε πως στο Κεράσοβο δεν ημπορεί να εμβή Οθωμαν. στρατός είχετε τεργιάξει με κάτι ελληνικά κεφάλια και κρύψεται τα γενήματα δια να τα φάη ο ελληνικός στρατός μέσα εις τες πιμνιτσες ημείς όμως που πεινούσαμε τα ευρήκαμε όλα και τα εφάγαμεν εις υγείαν σας και όταν θα πεινάσωμεν θα έλθωμεν και εις Φούρκαν και Γρεβενά επειδή εφάνητε ακάριστοι σας εκάψαμε και τα σπίτια σας, μόνον τες Εκκλη-

σιές αφήσαμε γιατί είχε βακούφι.

Κεράσοβον 26 Ιανουαρίου 1913.

Μουλιαζίμης Χουσσίν

Η επιστολή αυτή εστάλη προς τον διοικητήν Παπανικολάου εις Φούρκαν μετά λεπτομερούς εκθέσεως των φονευθέντων Τούρκων και της πυρπολήσεως του Κερασόβου, αι δε προφυλακαί των κ. Γκούμα, Τρίγκα και οπληρχηγών διέμειναν εις το όρος Σμόλικά επί 24 ώρας άνευ σκηνών εν μέσω παχείας χιόνος και δριμυτάτου ψύχους.

Την 27, 28 και 29 τα στρατεύματα, αναπαύονται εις Φούρκαν. Την 30ην όμως εστάλησαν προφυλακαί και πάλιν εις Σμόλικά όπου διαρκώς εκιόνιζε και συγχρόνως ψυχρός άνεμος εσχημάτιζε χιονοστροβίλους κατακαλύψας τας οδούς και τα διάφορα υψώματα.

Αι προφυλακαί εκινδύνευον να απολεσθώσιν εν τω μέσω της φοβεράς ταύτης χιονοθύελλης” ....

ΕΠΑΥΛΗ "ΑΝΤΩΝΗΣ", STUDIOS

Προς Πλατεία
Προς Γέφυρα
ΚΟΝΙΤΣΑ
ΕΠΑΥΛΗ "ΑΝΤΩΝΗΣ"
Προς Γέφυρα

ΚΑΤΩ ΚΟΝΙΤΣΑ ΤΗΛ. & FAX: 06510/71402

Ε. Ο. ΚΟΖΑΝΗΣ - ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

0944-225347
0651-71402
0655-23618

Στην Κόνιτσα το 1893

Επιμέλεια: Χ. ΓΚΟΥΤΟΣ

Από τον Γ. Γάγαρη, είχε εκδοθεί στην Αθήνα η εβδομαδιαία εφημερίδα “Φωνή της Ηπείρου”, κατά τα έτη 1892-1909, σποραδικά δε μέχρι το 1918 (βλ. Ελ. Νικολαΐδου, ο Ηπειρωτικός Τύπος κατά την προαπελευθερωτική περίοδο, Ιωάννινα 1983). Σε πολλά από τα φύλλα της εφημερίδας αυτής συνατάμε και ειδήσεις ή σχόλια για την επαρχία Κονίτισης. Οι υπάρχουσες στην Εθνική Βιβλιοθήκη και στην Μπενάκειο Βιβλιοθήκη συλλογές των φύλλων της δεν είναι πλήρεις. Το πρώτο από τα αναδημοσιεύματα εδώ δύο κείμενα και χωρίστηκε στο φύλλο της 23.4.1893 με την υπογραφή “Εις φιλοπρόοδος” (και με την δήλωση ότι πρόκειται για έκτακτο ανταποκριτή της εφημερίδας), ενώ το δεύτερο προέρχεται από το φύλλο της 8.1.1893.

Οπως πάντοτε, ούτω και σήμερον κατήλθον εις την αγοράν, όπως διέλθω ώρας τις εις το καφενεΐον των κ.κ. αδελών Φλώρου, εν ω σημειωτέον συγκεντρύνται πρόσωπα πάσης απορώσεως, βέβδες, αξιωματικοί, υπαωματικοί, πολίται, επαρχιώται, διδάκαλοι, ιατροί, έμποροι, μουχτάρηδες και ό,τι άλλο του ανωτέρου κύκλου εις επαρχίας μας δύναται να φανταθή τις. Είδον όμως ότι η πολίχνη μας παρουσίαζεν όψιν ου την συνήθη, κινήσεις τις δηλονότι ασυνήθης παρετηείτο και πιστεύσατέ με εν αρχή υπέεσα μήπως διωργανίζετο καμμία διαδήλωσις, λησμονήσας ότι τα τοιαύτα ενταύθα επ’ ουδενί λόγω επιτρέπονται. Εν ω δε εγώ εσκότωνα τον νουν ου θέλων καλά και σώνει μόνος μου εξηγήσω το αίτιον της ζωηράς ταύτης κινήσεως, αίφνης βλέπω διδάσκων τινα της επαρχίας μας, εκ Ζαγορίου, φίλον μου, ερχόμενον προς εμέ. Πριν η δε αυτός με χαιρετήση με το

“Χριστός Ανέστη”, ανυπομόνως εγώ τον ερωτώ πόθεν φίλε μου και πως εδώ εις τον κασαπά μας; Δεν ειξεύρεις, μοι λέγει, ότι σήμερον εΐνε Δευτέρα του Θωμά και οι διδάσκαλοι ευρίσκονται εις κίνησιν μεταβαίνοντες έκαστος εκ της πατρίδος του, όπου διήλθε το Πάσχα, εις την θέσιν του; Ωραία απαντώ αλλ’ εγώ βλέπω και μαστόρους πολλούς εκ της επαρχίας μας, πως αυτοί ήλθον έως εδώ; Και αυτός λέγει επίσης: αφού διήλθον τας ημέρας του Πάσχα παρά τοις οικείοις των, μεταβαίνουσιν ήδη εις Ζαγόριον και αλλαχού, ίνα συνεχίσωσι το πολύμοχθον μεν αλλά και αναγκαΐον έργον των. Πολύ καλά λέγω, αλλά μουχτάρηδες πολλούς βλέπω σήμερον τι συμβαίνει με αυτούς πάλιν; Αχ, λέγει ο διδάσκαλος, αυτοί εΐνε οι κηφήνες των χωρίων, αυτοί εΐνε αι αληθείς μάστιγες των πτωχών διδασκάλων και των μαστόρων, αυτοί αφού ενέκρωσαν τέλεον τα ισχνά άλλως βαλάντια των ατυχών τούτων πλασμάτων, ζη-

τούντες απέναντι βασιλικών φόρων, δανείων ιδικών των και οψωνίων εκ του μαγαζιού των, ήλθον εδώ αφ' ενός μεν ίνα εμβάσωσιν εις το ταμείον τους βασιλικούς φόρους, αφ' ετέρου δε, εάν εντύχωσι και κανένα ατυχή μάστορα, όστις δεν ηδυνήθη να εξοφλήση τα αιωνίως, ανεξόφλητα δευτέρια των, να τον παρουσιάσωσιν εις τον Ζαππάν και εκεί να τον εξαναγκάσωσι να πληρώση, αδιάφορον εάν έχη ή δεν έχη. Εις επίμετρον δε αυτοί μεν έρχονται ενταύθα ανέτως εν δόξη και τιμή, εγώ δε και οι συνάδελφοί μου διανύομεν μιας ημέρας δρόμον αποστολικά, έχοντες ως μόνας συνοδους την διδασκαλικήν ράβδον μας και την αδελφήν ταύτης την διδασκαλικήν πήραν. Ταύτα λέγων ο φίλος μου διδάσκαλος εφαινέτο συγκεκινημένος και ολίγον τεταραγμένος, διότι, ως ηδυνήθη να εικάσω, θα είχε πάθη τα αυτά με τους μαστόρους εις την πατρίδα του από τον εκεί μουχτάρην. Εθεώρησα καλόν να μη απασχολήσω επί πλέον τον φίλον μου διδάσκαλον, τον εκαιρέτησα με εκαιρέτησε. Και αυτός μεν μετά πάροδον ολίγων στιγμών ευρέθη εις την αγοράν, εγώ δε εξελθών του καφενείου, έκρινα καλόν να πηγαίνω να ρεμβάσω ολίγον εις την λίπαν, (ωραίον και σκιερόν δένδρον έξωθι του καφενείου, λίαν δε προκληπτικόν κατά τας ωραίας του έτους ώρας, υφ' ο εισιν εστημένα και ολίγα καθίσματα). Εκεί, εξοβελίσας εκ του κύκλου των σκέψεων μου τους μουχτάρηδας, οίτινες άλλως, τε δεν είχε

ασύνηθές τι δια την πόλιν μας, περιώρισα ταύτας επί των διδασκάλων και των μαστόρων.

Δύο ρεύματα ανθρώπων, εναντίον διεύθυνσιν ακολουθούντα, έχοντα δε την αρχήν των το μεν εκείθεν του Αώου και δη εκ του Ζαγορίου, το δε το και πολυαριθμότερον εντεύθεν, εκ των διαφόρων της επαρχίας χωρίων, συναντώνται εν τη μικρά πολίχνη μας, ήτις υπό την έποψιν των πέριξ φυσικών καλλονών είχε τι μαγευτικώτατον. Και οι μεν και οι δε των ανθρώπων τούτων σκαπανείς, οι μεν έτοιμοι δια του δεξιού χειρισμού της σμίλης των να ανεγείρωσι ναούς, σχολεία, οίκους και ό,τι άλλο, οι δε πρόθυμοι δια του δεξιού χειρισμού της γλώσσης και της γραφίδος των να μορφώσωσι τας χρείαν εκούσας απαλάς των παιδων ψυχάς (...).

Πρότινος χρόνου, η Ρωμουνική σπείρα μετήλθε πάντα τα μέσα ίνα προσηλυτίση τον Απόστολον Παπαχρήστου, πρώην δημοδιδάσκαλον Κονίτσης, και ήδη τοιούτον του χωρίου Μολίστης. Αλλά αι προτάσεις αυτής δεν έτυχον ουδεμιάς ακροάσεως υπό του ειρημένου δημοδιδασκάλου, διότι ούτος, εις ούτινος τας φλέβας ρέει αίμα Ελληνικόν και ουχί Ρωμουνικόν, απέρριψε τας προτάσεις αυτών, καταδείξας το άλογον της αιτήσεώς των και τας ματαίαις αποπείρας τας οποίας καταβάλλουσιν ίνα προσηλυτίσωσιν τους κατοίκους της ευάνδρου Ηπείρου, ης τα τέκνα είχε ζυμωμένα, ού-

ος ειπείν με αίμα ηρωικόν και καθα-
 ώς Ελληνικόν και δη τους κατοίκους
 της επαρχίας Κονίτσης, οίτινες κατ' ε-
 οχίν διακρίνονται δια τα Ελληνικά
 φρονήματά των σημειωτέον δ' ότι εν
 τῇ επαρχία Κονίτσης αυτοί οι βλαχό-
 νωνοι είνε οι μεγαλύτεροι διώκται
 των Ρωμούνων. Ἐκτοτε δε οι Ρωμού-
 οι, πνέοντες μένεα κατά του δημοδι-
 ασκάλου τούτου, διεννοούντο να εύ-
 ωσιν μέσον προς καταστροφὴν του,
 να ούτως εκδικηθώσιν αυτόν και α-
 αλλαγώσιν ενός επιφόβου εχθρού,
 ἰότι ούτος τῶ ὄντι και ως εκ του ε-
 αγγέλματός του είνε την δύναμιν να
 ναζωपुरοί τα και αυθόρμητα ελληνι-
 κά φρονήματα των κατοίκων Κονί-
 τσης. Προς τούτο ετράπησαν και είνε
 ρουσικόν, εις τας ανάδρους ραδιουρ-
 γίας και συκοφαντίας και τη συνεργα-
 ρία των εν Ρωμουνία ομογενών των,
 οίτινες απέστειλαν εκείθεν εφημερί-
 ριας φερούσας ως επιγραφὴν του ρη-
 θέντος δημοδιδασκάλου το ονοματε-
 ῶνυμον. Ταύτας δε αι Τουρκικαί αρ-
 καί κατέσχον και παρευθύς, χωρίς να
 εξατάσωσιν αν τη αιπήσει του δημοδι-
 δασκάλου εσιάλησαν, απέστειλαν τον
 πιστυνόμενον Αλή βένν υπό συνοδίαν α-
 πτυνομικῶν κλητήρων, οίτινες συλλα-
 βόντες τον ρηθέντα δημοδιδάσκαλον
 απήγαγον αυτόν δέσμιον εις τας ε-
 πλαύθα φυλακάς, ένθα κατακρατεΐται.
 Αν και η έρευνα, ἡτις εγένετο επί της
 δικίας αυτού ουδέν επιλήψιμον ανε-

κάλυψεν και αι γενόμεναι ανακρίσεις
 ουδέν έφερον εις φως ως ην επόμε-
 νον, εν τούτοις ακόμη κρατεΐται εις
 τας φυλακάς Κονίτσης. Διανοούνται
 δε να τον αποστείλωσιν εις Ιωάννινα,
 ένθα άδηλον οία τύχη αναμένει τον
 δυστυχή δημοδιδάσκαλον, ελπίζομεν
 όμως ότι αι οθωμανικαί αρχαί θα εν-
 νοήσωσιν ταχέως τας σκευωρίας των
 ρωμούνων και θα απαλλάξωσι τον α-
 θῶον διδάσκαλον.

Ο Κων. Λαμπρίδης, ενώ επέστρε-
 φεν εκ του κυνηγίου, καθ' οδόν εξ α-
 προσεξίας, το κυνηγετικόν όπλον του
 εξεपुरσοκρότησε και έπληξεν αυτόν
 θανατηφόρως και μετά τρεις ημέρας
 παρέδωκε το πνεύμα· δια του θανάτου
 δε αυτού, η πατρίς μας υφίσταται α-
 πώλειαν βαρείαν και δυσαναπλήρω-
 τον. Ούτος, εκ μικρού ορμώμενος,
 κατώρθωσε και εγένετο μέγας έμπο-
 ρος και τραπεζίτης· το εν Κονίτση κα-
 τάστημα αυτού ην οιονεί τράπεζα της
 επαρχίας μας, διότι ο αποθανών Λα-
 μπρίδης, δια την ειλικρίνειαν και την
 τιμιότητα εν ταις συναλλαγαίς, εκτή-
 σατο απεριόριστον εμπιστοσύνην και
 δια τούτο πάντες οι κάτοικοι της Κο-
 νίτσης και της λοιπής επαρχίας κατέ-
 θετον εις αυτόν τα χρήματα, ίνα τα
 διαχειρίζηται. Αποθνήσκων, εγκατα-
 λείπει σύζυγον νεαράν βαρυαλγούσαν
 και τέκνα ανήλικα απροστάτευτα. Ο
 θάνατος αυτού κατελύπησε πάντας.

25η Μαρτίου - μέρα μνήμης, περηφάνιας και αγώνα

Δεν χάνεται στα Τάρταρα. Μονάχα ξαποσταίνει. Στη ζωή ξαναφαίνεται και λαούς ανασταίνει. Όλα αυτά η πατρίδα μας Ελλάδα.

Όπως ακριβώς ο Διγενής Ακρίτας στα χιλιάδες τραγούδια και ποιήματα, ο γενναίος άντρας που πολεμούσε τους εχθρούς στη Βυζαντινή ακόμα εποχή. Σαν την πατρίδα μας που αιώνια τώρα παλεύει στα μαρμαρένια αλώνια και αντιστέκεται στους αλλεπάλληλους εχθρούς της.

Πολλοί την ενόχλησαν, πολλοί την βασάνισαν, μα τα γενναία παλικάρια της, που είναι ο άνεμος της λεβεντιάς, ποτέ δε σταματούσαν μπροστά στις μάχες. Τόσοι και τόσοι θέλησαν να την κατακτήσουν και να γίνουν κυβερνήτες της.

Εκείνη όμως πάντα σήκωνε ψηλά το ευλογημένο σπαθί της από τις ρίζες της Αρχαίας Ελλάδας, στη Βυζαντινή εποχή και σε κάθε εποχή. Κανένας και τίποτε δεν μπορούσε να γκρεμίσει τα τείχη της και τα στήθη των παλικαριών της ούτε τα αμέτρητα 450 χρόνια της τούρκικης σκλαβιάς.

Και, όπως ο Διγενής Ακρίτας είπε στο Χάροντα ότι είναι ανίκητος, έτσι κι η Ελλάδα έλεγε στους εχθρούς της “παλέψαμε και δεν καταλάβατε ποια είμαι εγώ. Δεν καταλάβατε ότι δεν καταστρέ-

φομαι εύκολα”.

Γι’ αυτό, η Ελλάδα ποτέ δε χάνεται στα Τάρταρα, ποτέ δε χάνεται στο σκοτάδι και στη σκλαβιά. Ξεκουράζεται λίγο, μόνο για να πάρει περισσότερες δυνάμεις και να αντιμετωπίσει τους Βαρβάρους. Ξανάρχεται στη ζωή και ανασταίνει λαούς με τον πολυανθισμένο πολιτισμό της.

Πολλοί μαγεύτηκαν και πήραν στοιχεία από τον ελληνικό αυτό πολιτισμό. Πολλοί κατακτήθηκαν από την Ελληνική Άνοιξη. Η Ελλάδα κατόρθωσε μετά από 450 χρόνια σκλαβιάς να ξεσηκωθεί και να νικήσει τους Τούρκους, γράφοντας το δοξασμένο 1821. Ναι, εκείνοι δεν κατόρθωσαν να γκρεμίσουν τα τείχη της.

Κι αν ποτέ κανείς μπορέσει να σπάσει το υλικό της τείχος, ποτέ δε θα κατορθώσει να γκρεμίσει το πνευματικό. Αυτό πάντα θα ορθώνεται, για να θυμίζει όλες τις επετείους, όπως της 25ης Μαρτίου. Βαδίζοντας λοιπόν κι εμείς στις ατσαλένιες επάλληξεις του 1821, έχουμε χρέος να βρεθούμε πάλι στα ταμπούρια του αγώνα κατά της Παγκοσμιοποίησης για να σηκώσουμε πιο ψηλά τον Ήλιο της Ελευθερίας.

Ζήτω η 25η Μαρτίου του 2002.

Τσάγκα Βικτωρία
Μάρτιος 2002

Αποκριά

Γράφει ο Κώστας Γ. Κίτονας

Το επίσημο και βυζαντινό όνομα της Αποκριάς είναι “Απόκρεω” και σημαίνει Καρναβάλι. Η λέξη Καρναβάλι μπορεί να προέρχεται από την απαγόρευση της κρεατοφαγίας. Κάρνε, Βάλνε” Λατινικά, θα πει “Κρέις, έχε γειά”. Αλλά Απόκρεω σημαίνει και η αρχή της απομάκρυνσης από την κατανάλωση του κρέατος.

Οι Απόκριες, όπως σε κάθε τόπο, έσι και στην Ελλάδα είναι μέρες γλεπτιού. Δεν είναι χριστιανική γιορτή, αλλά επιβίωση ειδωλολατρικών εθίμων, που η εκκλησία μάταια προσπάθησε να σβήσει. Ο χριστιανός τα έχει δεχθεί, επειδή, πριν αρχίσει η Μ. Σαρακοστή, που κρατεί επτά εβδομάδες και τότε θα πεινάσει και θα νηστεύει, νιώθει την ανάγκη να διασκεδάσει και να ξεσκάσει. Εκτός, όμως, από αυτό, ο λαός επιμένει στις πανάρχαιες παραδόσεις των προγόνων του και δεν

εννοεί να τις αποχωριστεί.

Βασικό στοιχείο της Αποκριάς είναι οι μεταμφιέσεις και οι έξαλλες εκδηλώσεις των ανθρώπων. Εύθυμο, γεμάτο γέλιο και χαρά, πολύ κρασί, και με άφθονο κωμικό στοιχείο, κυλά κάθε χρόνο στην Ελλάδα το Καρναβάλι. Μέσα στα σπίτια, έξω στους δρόμους, παντού οι μέρες το θέλουν να παίρνουν όλοι μέρος στο γλέντι, “έξω φτώχεια”, βροντοφωνάζει μερακλωμένος και ο λαϊκός άνθρωπος, γιατί νιώθει για λίγες στιγμές λυτρωμένος από τον εφιάλτη της φτωχικής ζωής του.

Το σπουδαιότερο, λοιπόν στοιχείο, της Αποκριάς είναι το κωμικό στοιχείο. Οι παραστάσεις που γίνονται σε διάφορα χωριά είναι κωμικές. Ο λαός μαζεύεται στις πλατείες των χωριών, σίγουρος ότι και αυτή τη φορά θα δει το πατροπαράδοτο κωμικό θέαμα, την

παρωδία π.χ. κάποιου γάμου βλάχικου, ή γύφτικου, ή κάποιου άλλου, ακόμη και του “Κουτρούλη το γάμο” ή την παρωδία κάποιου γιατρού παλαιού τύπου, φορτωμένους με όλα τα κωμικά σύνεργα της παλιάς επαρχιακής ιατρικής.

Και σήμερα όλα αυτά

είναι η κωμική έκφραση της γιορτής και όλος ο κόσμος που παρακολουθεί τα "δρώμενα" φεύγει ικανοποιημένος γιατί είδε τους μασκαράδες και γέλασε με τα αστεία τους.

**ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΤΥΡΙΝΗΣ 1-3-2002
ΣΤΟ ΠΕΚΛΑΡΙ**

Το Πεκλάρι τη μέρα της Αποκριάς την αναβιώνει με ευλαβική λατρεία. ΘΥΜΑΜΑΙ. Όσο μπορώ να θυμηθώ ότι οι λεβεντόκορμοι παππούδες και πατεράδες μας τη μέρα αυτή με τις παραδοσιακές φουσανέλες - τσαρούχια, κόκκινο σκούφο με μακριά φούβια, την παραδοσιακή πουκαμίσα και το χρυσοκέντητο πισλί - το σελάχι με τις ασημένιες πιστόλες και με όλα τα σχετικά μπιχλιμπίδια της τοπικής παράδοσης - εμφανίζονταν τη μέρα αυτή στο μεσοχώρι και με τους σκοπούς της παραδοσιακής Ηπειρώτικης Μουσικής τα παλικάρια του χωριού, έδιναν τον καλύτερο εαυτό τους, χαρίζοντας κέφι και χαρά σε όλους τους συμμετέχοντες στη μεγάλη αυτή γιορτή, από την οποία κανείς δεν έλειπε. Οι Κυράδες με τα νυφιάτικά τους χρυσοκέντητα φουσάνια, τις κυριακίσιες φλοκάτες, τα βλαχιώτικα μαντήλια, τις κεντητές ποδιές - σωστές νύφες, καμάρωναν δίπλα στους λεβέντες Πεκλαρίτες. Εμείς- μωρά και έφηβοι πελαγωμένα από χαρά

και παρηφάνεια - συμμετείχαμε αυθαισθητα στο Μεγάλο Πανηγύρι. Δύσκολοι καιροί. Φτώχεια και βιοπάλη. Μεγάλες καρδιές όμως και πολλή ανθρωπιά και αγάπη.

Με αυτή την ανθρωπιά και αγάπη οι γενιές των Πεκλαριτών μεγάλωσαν, σφυρηλατήθηκαν και έμειναν όρθιες μέχρι σήμερα και πραγματοποιούν με απaráμιλλο θαυμασμό, τα ήθη και τα έθιμα των προγόνων τους. Άξιοι συνεχιστές και σήμερα, οι νέοι του χωριού μας αναβιώνουν αυτή τη μέρα την παράδοση.

Έτσι και φέτος **ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΓΕΝΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΤΟΥ ΔΗΜΑΡΧΟΥ**, του τοπικού Συμβουλίου, του Εξωραϊστικού Συλλόγου και της Αδελφότητας, η Αποκριά στο Πεκλάρι έγραψε ακόμα μια σελίδα ιστορικής παράδοσης. Μετά τη θεία λειτουργία στην εκκλησία του Πολιούχου μας Αϊ-Γιώργη, οι νέοι του χωριού ξεκίνησαν το Μεγάλο Πανηγύρι, κατηφορίζοντας από τον παραδοσιακό καφενέ του Αλέξανδρου Σπανού, όπως πάντα και με το παραδοσιακό κλαρίνο του γραφικού

μαγγέλη Κρίτσαλου και της κομπαρίας του το καρναβάλι μπήκε στην πλατεία του χωριού και το αυθόρμητο έσπασμα του πλήθους ήταν αποθεωτικό. Πράγματι επρόκειτο για πλήθος, αφού εκτός από το σύσσωμο Πεκλάρι βρίσκονταν εκεί η Κόνιτσα, το Γκριμπάνι, η Κουτσούφλιανη, τα Καβάσιλα, η Κουρτίνιστα, η Βράνιστα, η Ζέλιπα, η Μελισσόπετρα, το Σαναβό, το Μάζι, όλη η Επαρχία. Ο Δήμαρχος με Αντιδήμαρχους και Δημοτικούς Συμβούλους, επίσημοι και ανεπίσημοι, γνωστοί και άγνωστοι, ευφράνθηκαν την ημέρα εκείνη, αφού το "ΟΥΙΣΚΙ" της Πηγής, το παραδοσιακό απόσταγμα "ΤΣΙΠΟΥΡΟ" έρρεε άφθονο, παράλληλα με το παραδοσιακό μπρούσκο βαρελίσιο κοκκινέλι μας. Οι μεζέδες ό,τι το καλύτερο: αρμιά, ξυνάδια, πίτες χειροκάμωτες από τις Πεκλαρίτισσες νοικοκυράδες, σουβλάκι της ώρας και η επάρκεια εντυπωσιακή, αφού από τον Μπουφέ μας πέρασαν 500 και πλέον άτομα. Το γέλιο αυθόρμητο, αφού οι φιγούρες των μεταμφιεσμένων μασκαράδων ήταν φανταστικές. Οι φουσανελάδες, η νύφη και ο γαμπρός σεμνοί και παραδοσιακοί, ο γέρος με την Μπάμπω γραφικοί, βγαλμένοι μέσα από την παράδοση του χωριού καβάλα στον γραφικό Γάϊδαρο της Γαλάτως, που και αυτός είναι μέλος της οικογένειας του Καρ-

νάβαλου, αφού κάθε χρόνο υπομονετικά συμμετέχει στα δρώμενα, Χότζας ο εξορκιστής, ο Αλειφιάρης "Καλαντζής", η χαρτορίχτρα και άλλες τόσες φιγούρες συνέθεταν την ομορφιά του Καρνάβαλου, χαρίζοντας με τις εύθυμες φιγούρες και αυτοσχεδιασμούς, το γέλιο, κέφι και τη χαρά. Το γλέντι τράβηξε μέχρι τις 8 μ.μ. και το παρήγορο είναι, ότι 35 και πλέον νέοι του χωριού βρίσκονταν εκεί και έδιναν τη μάχη της παράδοσης. Το Πεκλάρι ζει και δημιουργεί χάριν της νεολαίας του. Με αυτούς τους νέους πάμε μπροστά, αρκεί εμείς οι πρεσβύτεροι, να μην τους κόβουμε τα φτερά.

Δεν μένει παρά να συγχαρούμε τους διοργανωτές, να ευχαριστήσουμε τους νέους μας και να τους διαβεβαιώσουμε, ότι θα είμαστε ειλικρινά πάντα στο πλευρό τους.

Μας τίμησε με την παρουσία του και ο Βουλευτής Ιωαννίνων κ. Μαλέσιος Υφυπουργός Δ.Τ. Ελπίζω τις εντυπώσεις του να τις μεταφέρει στην Κεντρική Εξουσία και να υπενθυμίσει ότι Ελλάδα δεν είναι μόνο η Αθήνα, αλλά πρώτα τα χωριά μας.

Με την ευχή ότι και του χρόνου όλοι να είμαστε εκεί, καλώ τους απανταχού Πεκλαρίτες να θυμούνται, ότι το Πεκλάρι ζει και τους περιμένει. Η ΓΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΟΝΩΝ ΜΑΣ ΕΝΩΝΕΙ.

Κ.Γ.Κ.

Πώς γιορτάζαμε το Πάσχα στην Οξυά

Το χωριό μου είναι χτισμένο στην πλαγιά του Γράμμου.

Αυτή την εποχή ανθίζουν τα πρώτα ανοιξιάτικα λουλούδια, τα μανούσια-όπως τα λέγαμε- και μοσχοβολάει ο τόπος.

Από τη Μ. Τετάρτη έρχονταν οι ταξιδιώτες που έφερναν πολλά "καλούδια".

Εμείς τα μικρά κορίτσια πηγαίναμε και μαζεύαμε μανούσια στο δάσος και τραγουδούσαμε. Έπετα στολίζαμε τον Επτάφιο όσο καλύτερα μπορούσαμε.

Ήταν πολύ όμορφα!

Παρά τη φτώχεια μας, οι μανάδες μας έκαναν κουλούρια, σαραγλί, μπουρέκια καθάριο ψωμί και μαγειρίτσα που δεν έλειπε από το γιορτινό τραπέζι.

Ήταν η πιο ωραία γιορτή του χρόνου και όλος ο κόσμος τη ζούσε αδερφωμένα. Η γιαγιά μου που ήταν πολύ θρησκευόμενη μας συμβούλευε να λάμπουμε από καθαριότητα σαν το Χριστό για να μεταλάβουμε.

Για μένα που ήμουν ορφανή, πολλές φορές το Πάσχα το περνούσα στενοχωρημένα.

Ήταν συνήθεια να φοράνε καινούργια φουστάνια τα κορίτσια το Πάσχα.

Θυμάμαι μια χρονιά (το 1944) που

έκλαιγα γιατί δεν είχα κανούριο φουστάνι και η φουκαριάρα η μάνα μου έκοψε το νυφιάτικο φουστάνι της και έφκιασε δικό μου.

Έτσι πήγα κι εγώ στην εκκλησία, να μη ζηλεύω τ' άλλα κορίτσια.

Το μεσημέρι τρώγαμε στο Πασκαλιάτικο τραπέζι ό,τι είχαμε και το απόγευμα γιόμιζε η πλατεία από κόσμο. Μεγάλοι και μικροί χορεύαμε με την ψυχή μας. Όργανα φέρναμε από τη Βούρμπιανη με το Νικόλα τον κλαριντζή. Αυτά γίνονταν πριν από 50-60 χρόνια στο χωριό μας, αλλά και στα άλλα χωριά...

Τώρα οι καιροί άλλαξαν· πηγαίνεις στο χωριό σου που μεγάλωσες και δεν σε γνωρίζουν.

Εγώ πάντως θυμάμαι εκείνα τα όμορφα χρόνια και αναπολώ πάντα εκείνες τις ανθρώπινες στιγμές που χάθηκαν.

*Εύχομαι για τις γιορτές του Πάσχα
Χρόνια Πολλά*

*στη Συντ. Επιτροπή του περιοδικού
καθώς και σε όλους τους Οξυώτες
και τους Ηπειρώτες.*

*Ευχαριστώ για τη φιλοξενία
Μάρθα Παπαστεργίου - Ουγγαρία*

Χριστός Ανέστη - Χρόνια Πολλά

Η ΜΥΤΗ

(ΤΡΙΛΟΓΙΑ)

Θα είναι λάθος διαβάζοντας τον τίτλο να με χαρακτηρίσετε ευφάνταστη, ή ακόμη χειρότερα να πιστέψετε ότι έχω εμπνευστεί από την περίφημη “Μύτη” του Γκόγκολ¹, που ήταν μεγάλος συγγραφέας, αλλά και εμπνευστής άλλων. Άλλωστε δεν έχω τα προσόντα ενός Σωστακόβιτς² για να με συνταράξει μια χαμένη μύτη, ή τέλος πάντων μια οποιαδήποτε μύτη ώστε να συνθέσω μια όπερα ή ένα καλλιτεχνικό έργο γεμάτο τραγικότητα, για μια υπόθεση τέτοιου είδους.

Ας μείνουμε λοιπόν στις σκέψεις μας χωρίς προκαταλήψεις.

Λένε ότι τα μάτια είναι αυτά που καθορίζουν ένα πρόσωπο, αλλά πολλές φορές υπάρχουν κάτι μύτες μεγαλοπρεπείς, που θρονιασμένες καθώς είναι στο κέντρο του προσώπου, φαίνεται να διευθύνουν από κει, σαν σε αρχηγείο, όλη την κατάσταση μιας προσωπικότητας. Και υπάρχουν άνθρωποι που καθώς τους λείπει η φαντασία, είναι εξαιρετικά ευαίσθητοι με τις μύτες αυτών που βρίσκονται απέναντί τους, θαρρείς ότι τους κατακυριεύουν και τους κατακτούν και ανάλογα με τα συναισθήματα που τους προκαλεί το σχήμα τους,

καταδικάζουν τους κτήτορές τους, να υπομένουν μια κριτική ενός νου που στερείται καλλιέργειας, ώστε να μπορεί να αποσπάται από τα πράγματα και την κοινή λογική.

Πριν πολλά χρόνια στη φιλόμουση παρέα μας ενέσκυψε μία... μύτη, δηλαδή όχι μόνη, πως θα μπορούσε άλλωστε, αλλά με τον κύριό της, που ήταν ο πιανίστας Πολωνικής καταγωγής Γιάνους Ντεμπνιέφσκι³. Παρ’ ότι η κουλτούρα μας δεν το επέτρεπε, με την είσοδο του Γιάνους δεν αποφύγαμε μερικά γελάκια, που περισσότερο εξέφραζαν έκπληξη παρά κακεντρέχεια.

Ο Κύριος Ντεμπνιέφσκι είχε ωραίο παράστημα και η στάση του ομολογουμένως μας ευχαρίστησε. Στο πρόσωπό του, παρ’ ότι κατακυριευμένο από μια τεραστίων διαστάσεων μύτη, έλαμπαν δυο μάτια γαλανά με μακριές βλεφαρίδες, και καθώς στεκόταν με χαμηλωμένο το βλέμμα, εξαπίας της φυσικής του συστολής, έφθαναν ως εσένα οι ανταύγειες ενός γκριζογάλανου ουρανού της Απτικής το κατακαλόκαιρο, όπως τον παρατηρείς ρεμβάζοντας ξαπλωμένος ανάμεσα απ’ τα κλαδιά μιας γέρικης ελιάς στο λόφο των Μουσών⁴.

1. Γκόγκολ: (1809-1852) Ρώσος συγγραφέας, αγαπημένος του Ντοστογιέφσκι. Έγραψε την περίφημη νουβέλα “Η μύτη”.

2. Σωστακόβιτς: Ρώσος μεγάλος συνθέτης (1906-1975) που επηρεασμένος από τον Γκόγκολ έγραψε την όπερα “η Μύτη” με μουσική γεμάτη τραγικότητα.

3. Γιάνους Ντεμπνιέφσκι: φανταστικό πρόσωπο

4. Λόφος των Μουσών: Δίπλα στην Ακρόπολη υπάρχουν τρεις λόφοι, του Φιλοπάππου, των Μουσών και των Νυμφών.

Ο Γιάννους σαν καλός πατριώτης μας πρόσφερε κατ' αρχάς δυο νυχτερινά του Σοπέν⁵ με αξιόλογη ερμηνεία, αλλά το κυρίως θέμα του ήταν το 1ο κοντσέρτο για πιάνο του Ραβέλ⁶.

Νιώθοντας απολύτως σίγουρος για τον εαυτό του άρχισε να παίζει κάνοντας με το στόμα του και με τη συμβολή της μύτης του το χαρακτηριστικό ήχο, που είναι η αρχή του *allegramente*, όπως ακριβώς κάνει το μαστίγιο του θηριοδαμαστή στο τσίρκο, για να ξυπνά κάθε φορά τη θέληση των θηρίων ώστε να εκτελούν τα νούμερα τους⁷.

Ο Ντεμπνιέφσκι έπαιζε σκυφτός με μισόκλειστα μάτια, κι ήταν πολύ εκφραστικός, αλλά το εκπληκτικό σ' όλα αυτά ήταν η συμμετοχή της μύτης του. Κοιτώντας τον από το πλάϊ, η τεράστια γαμψή μύτη έδινε σ' αυτό το πριν λίγο σεμνό πρόσωπο, μια όψη σαράφικη και ύποπη, καθώς άφηνε και σκορπούσε τις νότες με απλοχεριά κι ύστερα τις μάζευε απότομα, για να μας τις ξαναδώσει μία-μία.

Στο δεύτερο μέρος, η μύτη αντικατέστησε τελικά όλες τις αισθήσεις του Γιάνους και διήυθνε το κοντσέρτο ανοίγοντας και

κλείνοντας τα τεράστια ρουθούνια της.

Μαζί με τη μύτη αυτή περιπλανηθήκαμε στα βάθη και τα πλάτη αυτού του εκπληκτικού κοντσέρτου, που καθόλου δεν του έλειψε η υπόλοιπη ορχήστρα. Παρακολουθήσαμε το ξύπνημα των θηρίων με το μαστίγιο του θηριοδαμαστή και την παρέλαση, ποιός νοιαζόταν για την τρομπέτα, ο Ντεμπνιέφσκι, ήταν τέλειος ερμηνευτής. Και καθώς η μύτη με νοσταλγία μας οδηγούσε στην έρημο, Βεδουΐνοι πάνω σε καμήλες πηγαίναμε ανάμεσα σε ατέλειωτους αμμόλοφους, ώσπου ξαφνικά το μαστίγιο μας επανέφερε υπό την κυριαρχία του θηριοδαμαστή.

Το κοντσέρτο που αποτελείται από τρία μέρη τελείωσε κι ο Γιάνους κατακόκκινος με ένα μέτωπο που έσταζε, υποκλίθηκε ταπεινά, και καθώς τα χειροκροτήματα δυνάμωναν και η μύτη επανερχόταν διαγράφοντας ένα μεγάλο τόξο, συγκρατήθηκα να μην αναφωνήσω όπως ο Δρυΐδης των Γαλατών⁸, όταν είδε την Κλεοπάτρα, "Τι καταπληκτική μύτη!!".

Ο Κύριος Γιάνους Ντεμπνιέφσκι είναι ένας τυχερός άνθρωπος. Ζουν αυτός κι η μύτη του μέσα στη μουσική,

5. Σοπέν: Μεγάλος συνθέτης πολωνικής καταγωγής (από την πλευρά της μητέρας του). Έζησε και στο Παρίσι, σύντροφος της Γεωργίας Σάνδη, γνωστός και για τις εκπληκτικές πιανιστικές επιδόσεις του (1810-1849).

6. Ραβέλ: (1875-1937) Σπουδαίος Γάλλος συνθέτης επηρεάστηκε από τον Ντεμπισύ και την Ισπανική μουσική, πασίγνωστος στους αμύπητους από το "Bolero" του.

7. Η ερμηνεία του κοντσέρτου είναι δική μου. Εντελώς αυθαίρετη και επιπλέον πρόσκαιρη. Άλλωστε συμφωνώ απολύτως με τον Στραβίνσκι "για το πόσο είναι παραπλανητικές όλες οι λογοτεχνικές περιγραφές της μουσικής μορφής".

8. Δρυΐδης των Γαλατών (ο λόγος για τον Πανοραμίξ). Οι Δρυΐδες ήταν ειδωλολάτρες ιερείς και μάγοι των Γαλατών, που ζούσαν στα δάση κάνοντας αλχημίες με διάφορα βότανα και κατόρθωναν τα ακατόρθωτα. "Η Νόρμα" στην όπερα του Μπελλίνι ήταν κόρη ενός τέτοιου Δρυΐδη.

Η σκηνή εδώ, από το "Αστερίξ και Κλεοπάτρα" του Γκοσινύ.

κι ανάμεσα σ' αυτούς που η φαντασία τους ξεπερνά τα όρια...

Αλλά παρ' ότι ο κόσμος δημιουργήθηκε για να πάλλεται στο χώρο μιας αιώνιας αρμονίας, ο Σήφης ο Μυταράς⁹, προέκυψε ακριβώς την εποχή που αυτή η παλιά συνταγή της εν αρμονία δημιουργίας, άρχισε να εξασθενεί στις μνήμες των όντων.

Το Σηφαλιό είναι ένας γνωστός τύπος των Χανίων, της ωραίας αυτής πόλης της Κρήτης. Είναι γνωστός από μια στιχομυθία που την επαναλαμβάνουν ο Σήφης και τα πειραχτήρια της πόλης συχνά, από τότε που η Αμερική άρχισε να εκδίδει ταξιδιωτικές οδηγίες εναντίον της Ελλάδας.

Σήφης: Τάβαλε μωρέ αλήθεια η Αμερική με την Ελλάδα;

Πειραχτήρι: Ναι, Σήφη μου.

Σήφης: Τάβαλε μωρέ και με την Κρήτη;

Πειραχτήρι: Ε! αφού, Σήφη μου, η Κρήτη ανήκει στην Ελλάδα, οπωσδήποτε τάβαλε και με την Κρήτη.

Σήφης: Για λέγε μου, μωρέ, γερά-γερά, τάβαλε και με τα Χανιά;

Πειραχτήρι: Σίγουρα, Σήφη μου, έτσι είναι, αφού τα Χανιά ανήκουν στην Κρήτη, κι η Κρήτη στην Ελλάδα.

Σήφης: Τάβαλε μωρέ και με τα Σφακιά, λέγε μου να χαρείς.

Πειραχτήρι: Βέβαια, Σήφη μου, α-

φού τα Σφακιά ανήκουν στα Χανιά και τα Χανιά στην Κρήτη, κι η Κρήτη στην Ελλάδα.

Σήφης: Ε! εδά¹⁰ θα φάει την κεφαλή της η Αμερική!!! Η Αμερική βέβαια κοροΐδο είναι να τα βάλει με τους Σφακιανούς; Αποφεύγει... τη σύγκρουση.

Η προσωπική ιστορία του Σήφη του Μυταρά είναι θλιβερή. Όταν ήταν νέος αγάπησε μια Σφακιανή κοπελιά, κόρη του Προέδρου ενός χωριού απ' όπου καταγόταν και η μάνα του. Εκείνη δεν τον αγαπούσε, αλλά της άρεσε να τον παιδεύει.

Το Σηφαλιό είχε ένα παρουσιαστικό κάπως παράξενο που σίγουρα θάφταιγε γι αυτό η μύτη του. Ήταν μεγάλη και κυρτή τοποθετημένη κάπως στραβά πάνω από το στόμα, (αυτό που λέγαμε πριν για τον εκφυλισμό της συνταγής) ίδιος Σαρακηνός πειρατής, έτσι σκούρος που ήταν.

Η κοπελιά για να τον ξεφορτωθεί τούπε: "Άμε αντράτσι μου, στου γιατρού να σου θιάξει τη μύτη, γιατί του κύρη μου δεν τ' αρέζει τούτηνε η μυτόγκα, και ντελόγο¹¹ θα σε πάρω".

Ο Σήφης δρόμο παίρνει, δρόμο αφήνει και στην Αθήνα "στου γιατρού" εναποθέτει τα κομμάτια της μύτης του που περίσσευαν. Γύρισε στα Σφακιά, αλλά η κοπελιά είχε πάρει άλλον. Από τότε "κουζουλάθηκε, ο καημένος και

9. Σήφης ο Μυταράς: Παρ' ότι η Κρήτη διαθέτει πολλούς "Κουζουλούς" τρελλούς δηλαδή, ο συγκεκριμένος είναι φανταστικό πρόσωπο.

10. Εδά: Τώρα

11. Ντελόγο: αμέσως

γυρνά στα δρομάκια των Χανιών, εκεί που στους κήπους των σπιτιών ευωδιάζουν τα λογής-λογής λουλούδια και ζητά ο κακομοίρης κανένα λουλουδάκι από τις κοπελιές, ας είναι και “μισοκαιρίτισσες”. Κι εκείνες για ν’ ακούσουν τη γνωστή μαντινάδα του, τον προκαλούν με την εξής ερώτηση:

“Καλά μωρέ Σηφαλιόοο δεν εντράπηκε το χωριό κι ο κύρης της ο Πρόεδρος, για τούτονε το άδικο;

Κι ο Σήφης:

“Τα πορτοκάλια του χωριού
γιομίζουνε παπόρι
ό,τι σκ.... είν’ ο πρόεδρος
είναι κι οι ψηφοφόροι!”

Αχ! μαύρε κακομοίρη! Κρατάει όμως αρκετή απ’ τη γενναιοψυχία των Σφακιανών, ο Σήφης ο Μυταράς.

Για να είμαι όμως εντελώς ειλικρινής μαζί σας, θα σας περιγράψω με το μεγάλο ταλέντο του Μαρσέλ Προύστ¹², μια καταπληκτική μύτη, τη μύτη του κυρίου ντε Καμπρεμέρ.

“Η μύτη του όμως είχε διαλέξει για να τοποθετηθεί στραβά πάνω από το στόμα του, τη μόνη ίσως λοξή γραμμή, ανάμεσα σε τόσες άλλες, την οποία δεν θα σκεφτόταν κανείς να χαράξει πάνω σ’ αυτό το πρόσωπο, και

που υποδήλωνε χυδαία βλακεία, που την τόνιζε ακόμη περισσότερο η νορμανδική υφή του δέρματος με την κοκκινωπή απόχρωση των μύλων.

Ίσως τα μάτια του κυρίου ντε Καμπρεμέρ να κρατούσαν ανάμεσα στα βλέφαρά τους λίγο από τον ουρανό του Κοτεντιέν τον τόσο απαλό τις όμορφες ηλιόλουστες μέρες, όταν ο διαβάτης διασκεδάσει να βλέπει, σταματημένες στην άκρη του δρόμου, και να μειρά σε εκατοντάδες, τις σκιές από τις λεύκες. Τα βλέφαρά του όμως βαριά, τσιμπλιάρικα και χαλαρά πεσμένα, θα εμπόδιζαν ακόμη και την εξυπνάδα να περάσει. Έτσι καθώς σε σάστιζε η ισχνότητα αυτής της γαλανής ματιάς πρόσεχες τη μεγάλη στραβή μύτη.

Με μια μετάθεση των αισθήσεων, ο κύριος ντε Καμπρεμέρ σε κοίταζε με τη μύτη του”.

Περισσότερο κι από τη μύτη του κυρίου ντε Καμπρεμέρ, εντυπωσιάζει η αξιοθαύμαστη παρατηρητικότητα και η ανεξάντλητη φαντασία αυτού, που με τις ισχνές του ανάσες¹³ περιέγραψε τον κόσμο από μακριά, κοιτάζοντάς τον θαρρείς με το τηλεσκόπιο¹⁴, με τέτοιο τρόπο όπως κανείς άλλος.

ΑΘΗΝΑ 13-2-2002

Κίτσιου Ειρήνη

12. Μαρσέλ Προύστ: Μεγάλος Γάλλος συγγραφέας (1871-1922), έγραψε το “αναζητώντας το χαμένο χρόνο” μεγάλο έργο επάτομο. Το χωριό αυτό αναφέρεται στον τόμο “Σόδομα και Γόμορα” (Μετάφ. Παύλου Ζάνα).

13. Ισχνές ανάσες: Ο Proust υπέφερε από άσθμα, εξ αιτίας του οποίου και πέθανε. Επί δέκα χρόνια έγραφε το μεγάλο έργο του, ξαπλωμένος κυριολεκτικά στο κρεβάτι του, για να μην ξοδεύει άσκοπα το λίγο οξυγόνο, που μπορούσε να αναπνέει.

14. Τηλεσκόπιο. Όταν παρατήρησαν στον Προύστ ότι κοιπά τον κόσμο με το μικροσκόπιο, εκείνος απάντησε ότι απεναντίας τον κοιπά από μακριά με το τηλεσκόπιο.

ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Η Πυροσβεστική Υπηρεσία Κόνιτσας ιδρύθηκε με το Προεδρικό Διάταγμα 80/08-031995 και ξεκίνησε τη λειτουργία της με έδρα την πόλη της Κόνιτσας στις 10 Σεπτεμβρίου του 1997 ως Σταθμός Δ΄ Τάξης.

Σήμερα η δύναμή της ανέρχεται σε 26 άτομα (2 Αξιωματικοί και 24 Υπαξιωματικοί - Πυροσβέστες).

Τα σημερινά όρια επιχειρησιακής της ευθύνης περιλαμβάνουν:

α) Το Δήμο Κόνιτσας με 24 Δημοτικά Διαμερίσματα

β) Το Δήμο Μαστοροχωρίων με 12 Δημοτικά Διαμερίσματα

γ) Τα Δημοτικά Διαμερίσματα Αγ. Μηνά, Αρίστης και Βίκου του Δήμου Κεντρικού Ζαγορίου.

δ) Τα Δημοτικά Διαμερίσματα Κεφαλοβρύσου και Βασιλικού του Δή-

μου άνω Πωγωνίου και

ε) Τις Κοινότητες Αετομηλίτσας, Διστράτου, Παπίγκου και Φούρκας.

Τα συμβάντα που καλείται να αντιμετωπίζει η Υπηρεσία μας είναι κατεξοχήν συμβάντα δασικών πυρκαγιών, γιατί η έκταση που περιλαμβάνει η περιοχή επιχειρησιακής της ευθύνης ανέρχεται σε 987.630 στρέμματα και από άποψη εδαφοπονιτικής κάλυψης ποσοστό 58,60 είναι δασοσκεπείς και μερικώς δασοσκεπείς εκτάσεις, 23,20% βοσκότοποι και 18,20 γυμνές και γεωργικές εκτάσεις.

Τα κυρίαρχα δασοπονικά είδη που συμμετέχουν στη συγκρότηση των δασών της περιοχής είναι από κωνοφόρα η μαύρη πεύκη, η ελάτη, η λευκόδερμη πεύκη και από πλατύφυλλα η δρυς, η οξυά, το πουρνάρι, η κουμαριά καθώς και κάποια παραποτάμια

είδη βλάστησης όπως ιτιές, λεύκες, πλατάνια.

Επίσης η Υπηρεσία μας καλείται να αντιμετωπίζει συμβάντα διαφόρων ειδών παροχής βοήθειας όπως:

α) Τροχαία ατυχήματα, επειδή στα όρια επιχειρησιακής της ευθύνης περιλαμβάνεται μεγάλο τμήμα της Εθνικής Οδού Ιωαννίνων-Κοζάνης, από το 40ό μέχρι το 105ο χλμ. και από τη συνεχή διέλευση φορτηγών οχημάτων προξενούνται συχνά ατυχήματα.

β) Διασώσεις ατόμων (κυνηγούς, εκδρομείς, ορειβάτες κλπ) από γκρεμούς, ποταμούς, χαράδρες, επειδή η περιοχή ευθύνης μας παρουσιάζει ιδιαίτερο φυσικό κάλλος και περιλαμβάνει το σπουδαιότερο τμήμα του Εθνικού Δρυμού Βίκου-Αώου, με αποτέλεσμα την προσέλευση μεγάλου αριθμού επισκεπτών με ποικίλες δραστηριότητες.

Μικρότερος βέβαια είναι ο αριθμός συμβάντων που σχετίζονται με αστικές πυρκαγιές.

Το χρόνο που μας πέρασε η Υπηρεσία μας κλήθηκε και αντιμετώπισε τα

παρακάτω συμβάντα:

- α) 105 δασικές πυρκαγιές
- β) 60 παροχές βοήθειας και
- γ) 19 αστικές πυρκαγιές.

Η ίδρυση και λειτουργία της Υπηρεσίας μας στην Κόνιτσα αποδείχθηκε ωφέλιμη και αποτελεσματική καθώς ανταποκρίθηκε στον επιβεβλημένο της ρόλο στα εκάστοτε συμβάντα.

Στο έργο της σημαντική ήταν η βοήθεια από τους Εποχικούς Πυροσβέστες που προσλαμβάνονται κατά τις αντιπυρικές περιόδους, αλλά και από τους ιδιώτες που προσφέρουν εθελοντική υπηρεσία (Εθελοντές Πυροσβέστες).

Επίσης σημαντική ήταν και η συμβολή των τοπικών φορέων που από την πλευρά του και με τον τρόπο του ο καθένας βοήθησε στο έργο της Υπηρεσίας μας.

Η προσδοκία ανάλογης συμβολής και στο μέλλον των τοπικών φορέων και των Εθελοντών αποτελεί κύρια ευχή και επιθυμία μας.

*Κορράς Νικόλαος
Πυροσβέστης*

Ν. Ζέρβα 2.
Κόνιτσα 44100
0655 :23616-24957
0944 412994

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΠΡΟΥΜΠΑΣ
Ασφαλιστικός Πράκτορας

ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ - ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ
ΤΡΑΠΕΖΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ - ΔΑΝΕΙΑ

Εκδήλωση για την Παλαιστίνη

Εκδήλωση συμπαράστασης στο λαό της Παλαιστίνης που βρίσκεται σε δύσκολη θέση από την εισβολή των Ισραηλινών στρατευμάτων, πραγματοποιήθηκε στο Δημοτ. μέγαρο της Κόνιτσας. Μετά από σύντομο χαιρετισμό του κ. Δημάρχου, έλαβε το λόγο η καθηγήτρια του Πανεπιστ. Ιωαννίνων κ. Γεωργία Λαδογιάννη.

Για μας τους Έλληνες το όνομα Παλαιστίνη δεν είναι ένα οποιοδήποτε όνομα, μιας οποιασδήποτε χώρας. Ανέκαθεν σήμαινε τον αγιασμένο τόπο αλλά και τον τόπο του μαρτυρίου. Στα τελευταία πενήντα χρόνια, σημαίνει τον αγώνα να βρει πατρίδα ο μαρτυρικός λαός της. Αγώνας τραγικός, ύστερα από τις αλλαγές στην παγκόσμια πολιτική σκηνή, στις αρχές της δεκαετίας του 1990. Σήμερα, η Παλαιστίνη, για μας, είναι η ιντιφάντα. Είναι το μέγιστο μάθημα για τους λαούς που κέρδισαν την ιστορία τους με μάχες, μεγάλες ή μικρές, ανάλογα, με την περίπτωση. Έτσι, μέσα από τη δική μας ιστορία ο αγώνας των Παλαιστινίων γίνεται δικός μας αγώνας. Γιατί είμαστε λαός της επανάστασης. Με επανάσταση αποκτήσαμε ελεύθερη πατρίδα. Με την επανάσταση αποκτήσαμε ελεύθερη πατρίδα. Γιατί είμαστε λαός της Αντίστασης. Με την αντίσταση στο φασισμό και το ναζισμό κερδίσαμε την ανεξαρτησία και την αξιοπρέπειά μας. Και είναι αυτός, ακριβώς, ο δεσμός, με την Παλαιστίνη του χθες και την σημερινή Παλαιστίνη της Ιντιφάντα, που γίνεται φωνή και ακούγεται, τις τελευταίες ημέρες, σε όλες τις ελληνικές πόλεις: "Είμα-

στε όλοι Παλαιστίνιοι".

Μαζί με τους Παλαιστίνιους έχουμε κηρύξει ιντιφάντα ως το τέλος εναντίον της τρομοκρατίας αμάχων, της βαρβαρότητας των γκρεμισμένων νοικοκυριών και των ισοπεδωμένων πόλεων, της κτηνωδίας των εν ψυχρώ δολοφονιών γονιών με τα παιδιά στην αγκαλιά, γέρων και αρρώστων, του αποκλεισμού νοσοκομείων, της ανείπωτης απανθρωπιάς να κρατούνται πολιορκημένοι μαζί με τους ζωντανούς και οι νεκροί, γιατί δεν επιτρέπεται η ταφή τους.

Μαζί με τους Παλαιστίνιους έχουμε κηρύξει ιντιφάντα ως το τέλος εναντίον εκείνων που ανέθεσαν στο σφαγέα των προσφυγικών στρατοπέδων Σάμπρα και Σατίλα, Αριέλ Σαρόν, να "ξεκαθαρίσει τους λογαριασμούς" με την "τρομοκρατία" του πετροπολέμου των παιδιών της Παλαιστίνης, με την "τρομοκρατία" της απελπισμένης αυτοθυσίας των νέων μαρτύρων της Παλαιστίνης, με την "τρομοκρατία" όσων επιμένουν να μάχονται για ελευθερία, ανεξαρτησία και αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης.

Μαζί με τους Παλαιστίνιους έχουμε κηρύξει ιντιφάντα ως το τέλος εναντίον των συμμάχων του Σαρόν, της

πολιτικής που σφάζει λαούς: στη Βοσνία, στο Κοσσυφοπέδιο, στη Γιουγκοσλαβία, στα Σκόπια, στα κελιά της Τουρκίας και στο Κοσσυφοπέδιο, και στα βουνά του Κουρδιστάν, στο Αφγανιστάν, στην Κολομβία, που κρατάει τα συρματοπλέγματα στη Λευκωσία και κοντεύουν τριάντα χρόνια με τα στρατεύματα Κατοχής στην Κύπρο.

Μαζί με τους Παλαιστίνιους έχουμε κηρύξει ιντιφάντα ως το τέλος εναντίον όσων θεωρούν εχθρό τους τον εκλεγμένο αρχηγό μιας χώρας, τον Μιλόσεβιτς, και κάνουν φίλο και σύμμαχο τον σφαγέα των λαών της Μέσης Ανατολής, και των Παλαιστινίων και των Ισραηλινών.

Μαζί με τους Παλαιστίνιους έχουμε κηρύξει ιντιφάντα ως το τέλος εναντίον των ισχυρών του πλανήτη για την προκλητική αδιαφορία που δείχνουν στη γενοκτονία. Διαπράττουν έγκλημα του ιδίου μεγέθους όλοι αυτοί που στο όνομα του δήθεν ανθρωπισμού βομβαρδίζουν χώρες, υποδομές, λαούς, δημοκρατικές συνειδήσεις, και τώρα, μπρος στη σφαγή των λαών της Μέσης Ανατολής, παρακολουθούν αδιάφορα. Όμως η ιστορία του 20ού αιώνα μας διδάσκει άλλη μια περίπτωση σκόπιμης αδιαφορίας και πολιτικής απάθειας (ή αναμονής μέχρι να “καθαρίσει” ο Χίτλερ με την Σοβιετική Ένωση). Ήταν η αδιαφορία απέναντι στο έγκλημα του ναζισμού που κατέληξε στη φρίκη του Ολοκαυτώματος. Τότε ήταν οι Εβραίοι τα θύματα της βαρβαρότητας. Η φρί-

κη και ο αποτροπιασμός που προκαλούν τα σημερινά εγκλήματα είναι τα ίδια, μόνο που θύτης είναι η εκφασισμένη πολιτική των ακροδεξιών της Κυβέρνησης του Ισραήλ.

Οι εκδηλώσεις αλληλεγγύης έχουν απλωθεί σε όλο τον πλανήτη. Δεν έχουμε άλλο φαινόμενο παρόμοιας έκτασης την τελευταία δεκαετία. Η ιντιφάντα των Παλαιστινίων ξύπνησε στους λαούς που έχουν αγωνιστική παράδοση την μνήμη του πολιτικού αγώνα, την πεποίθηση της δύναμης που έχουν οι λαοί όταν καθημερινά διεκδικούν να καθορίζουν αυτοί και όχι οι εξαρτημένες Κυβερνήσεις τη ζωή τους. Τις δυο τελευταίες ημέρες ήρθαν τα πρώτα μηνύματα ότι πραγματικά κανένας αγώνας δεν πάει χαμένος. Όσο κι αν φαίνονται δύσκολα τα πράγματα στην εποχή μας. Η νίκη είναι μόνο και πάντα των λαών. Αρκεί να μην λιποψυχήσουμε. Η νίκη θα έρθει. Ο αγώνας χρειάζεται να είναι πιο επίμονος.

Σαν τα πρώτα μηνύματα αυτής της νίκης είναι η πίεση που αναγκάστηκε να κάνει η Αμερική προς το Σαρόν για να σταματήσει την Κατοχή, όπως και η εκτίμηση του υπουργού της των εξωτερικών (Κόλιν Πάουελ) πως δεν μπορεί πλέον ο Σαρόν να θεωρηθεί ως διαπραγματευτής από την πλευρά του Ισραήλ για την ειρήνευση στην περιοχή. Το άλλο προπύγιο του ιμπεριαλισμού, η Ε.Ε., στην χθεσινή ολομέλεια του ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου υιοθέτησε ψήφισμα για την διακοπή

των Εταιρικών σχέσεων Ε.Ε. και Ισ-
 ρήλ. Είναι αποτελέσματα της μεγά-
 ρης κινητοποίησης των λαών και θα
 θούν και άλλα γι' αυτό δεν θα στα-
 τήσουμε να πολεμάμε τον πόλεμο,
 μαχόμαστε για την ειρήνη, όπου κι
 αυτή απειλείται.

Συμπαραστεκόμαστε στον αγώνα
 για δίκαιο του λαού της Παλαιστίνης.
 Ο λαός που σε πολύ δύσκολους
 περιπτώσεις πετάει πέτρες στην πάνοπλη
 Τάξη της Εγγύς και Μέσης Ανα-
 τλής. Είναι μήνυμα για μας, για ό-
 σους τους λαούς να ρίχνουμε τις δικές
 μας πέτρες στην Τάξη του πολέμου
 και του ολέθρου, που έχει εξαπολυθεί

από τους θύτες της ειρήνης παντού σε
 όλο τον κόσμο. Το παράδειγμα της Ι-
 ντιφάντα πρέπει να ακολουθήσουν ό-
 λλοι οι λαοί. Αντίσταση στον πόλεμο,
 στο νέο φασισμό, στα εγκλήματα κατά
 της ανθρωπότητας. Θα νικήσουν αυ-
 τοί που έχουν το δίκιο με το μέρος
 τους.

Μετά την ομιλία η χορωδία του
 Πνευμ. Κέντρου τραγούδησε παραδο-
 σιακούς σκοπούς και το πρόγραμμα
 έκλεισε με το μουσικό σχήμα "Πολιτι-
 στική παρέμβαση" με τους ερασιτέ-
 χνες μουσικούς - τραγουδιστές: Βενε-
 τσιάνα Γκιόκα, Ιωσηφίδη Φίλιππα,
 Πανδή Στέλλα και Καραμάνη Γιάννη.

Η καθαριότητα

Οπως γνωρίζετε όλοι αγαπητοί
 συμπατριώτες, βαδίζουμε
 προς το καλοκαίρι και περι-
 ένουμε με φιλόξενη διάθεση τους διά-
 ορους επισκέπτες που έρχονται κάθε
 χρόνο στην Κόνιτσα και στα χωριά της.

Ο τόπος μας δεν προσφέρει τίποτε
 άλλο εκτός από τουρισμό και αυτή εί-
 ναι μια υπόθεση με μέλλον.

Ο Δήμος από την πλευρά του κάνει
 περάνθρωπες προσπάθειες και στην
 Κόνιτσα και στα χωριά να κρατηθεί έ-
 ναν υψηλό επίπεδο καθαριότητας.

Εμείς από την πλευρά μας έχουμε χρέ-
 ος να βοηθήσουμε την προσπάθεια του
 Δήμου και να μην ρίχνουμε σκουπίδια

στα ρέματα ή στους ακάλυπτους χώρους,
 και δημιουργούμε εστίες χωματερής.

Μόνον με την καθαριότητα και την
 καλή παροχή υπηρεσιών θα κρατή-
 σουμε τους ξένους.

Πρέπει να πάντα να είναι καθαρά.
 Να λάμπουν. Έτσι θα καμαρώνουμε
 πρώτα εμείς και μετά οι ξένοι!

Παρατηρούμε πάντως με χαρά ότι το
 καλοκαίρι γεμίζουν τα πάντα. Ενοικιαζό-
 μενα δωμάτια. Ξενοδοχεία, σπίτια εξοχι-
 κά και πολλές φορές πολλοί άνθρωποι
 δεν βρίσκουν δωμάτιο και φεύγουν.

Ας κάνουμε όλοι την προσπάθεια
 που αξίζει για τον τόπο μας.

Εζνεπίδης Λουκάς

Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΜΕΘΟΡΙΑΚΟ ΦΥΛΑΚΙΟ ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΟΥ

Υπό του Υποστρατήγου εα Ι. Δάφνη

Ανεμος πολιτισμού πνέει στο μεθοριακό Φυλάκιο Μολυβδοσκεπάστου από την 16.2.2002 οπότε σε μια σεμνή εκδήλωση, με την παρουσία των τοπικών αρχών και πλήθους κόσμου, εγκαινιάστηκε το ανακαινισθέν εκ βάθρων κτίριο του Φυλακίου.

Στην εκδήλωση παρέστησαν οι κ.κ. Υποστράτηγος Ε. Σπαντιδάκης Διοικητής VIII ΜΠ, Συνταγματάρχες Θ. Σταύρου και Π. Ζιώρης επιτελάρχης VIII Μεραρχίας και Διοικητής 3/40 ΣΕ αντιστοίχως, οι Διοικητές 625 ΤΠ και 584 Μ/Κ ΤΠ, ανώτεροι αξ/κοί Διευθυντές ΕΓ και Διευθύνσεων Όπλων και Σωμάτων VIII Μεραρχίας και 3/40 ΣΕ "ΚΟΥΤΣΙ" Α. Κατσαρός Αστ. Διευθυντής Ιωαννίνων, Υποστράτηγος εα Ε. Δερέκας της Ενώσεως Αποστράτων Αξ/κών, Ε. Ριστάνης αντιδήμαρχος Ιωαννίνων, Π. Χατζνεφραιμίδης Δήμαρχος Κονίτσης μετά μελών του Δημοτικού Συμβουλίου, Κ. Καψάλης Δήμαρχος Καλπακίου, Υπαστυνόμος Ι. Θεοδωρίδης Δ/της ΑΤ Κονίτσης, Αντιπύραρχος Κ. Στέφος Δ/κτής ΠΥ Κονίτσης, Διευθυντές εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της περιοχής, Διευθυντές Υποκαταστημάτων Τραπεζών, Δημοσίων Υπηρεσιών και ΔΕΚΟ, εκπρόσωποι Συνοριακής φύλαξης, τοπικοί παράγοντες του χωριού Μολυβδοσκεπάστου και των γύ-

ρω χωριών, εκπρόσωποι κοινωνικών φορέων - παραγωγικών τάξεων και πλήθος κόσμου όπως στην αρχή αναφέρθηκε.

Η εκδήλωση άρχισε με τον καθιερωμένο αγιασμό προεξάρχοντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Δρυϊνουπόλεως - Πωγωνιανής και Κονίτσης κ.κ. Ανδρέα ακολούθησε το καθαρώς στρατιωτικό μέρος του προγράμματος και στην συνέχεια ο Διοικητής του Τάγματος Προκαλύψεως Αντισυνταγματάρχης Γ. Μπαλαφούτας σε σύντομη προσφώνησή του αναφέρθηκε στο ιστορικό του Φυλακίου, έκανε σύντομη περιγραφή των εργασιών ανακατασκευής και αναφέρθηκε στο τελικό κόστος των εργασιών που ανέρχεται στο ποσόν των 25.000.000 δρχ. το μεγαλύτερο μέρος του οποίου καλύφθηκε από χορηγίες φορέων όπως της VIII Μεραρχίας, της Ανωτάτης Σχολής Πολέμου, Δήμου - Δημ. Συμβουλίου Κονίτσης, φορέων και κατοίκων του χωριού Μολυβδοσκεπάστου ήτοι του ΤΣ, Πολιτιστικού Συλλόγου, Ιεράς Μονής, των κ.κ. Ε. Ριστάνη αντιδημάρχου Ιωαννίνων, Α. Τσίπη, Γ. Ροΐδη, Χ. Δάφνη, Α. Δημόπουλου, Α. Κατσέτα. Χορηγοί επίσης υπήρξαν ο βουλευτής Ιωαννίνων Κ. Τασούλας, η Εταιρία "Θεμελιοδομή" που κάλυψε σημαντικό μέρος της δαπάνης, ο Δήμος Ιωαννιτών, το Κέντρο Παιδικής Μερι-

της Κονίτσας, το Ξενοδοχείο Μπουρα-
νι, οι κ.κ. Κ. Μοτσιούλης, Θ. Μπέ-
κας, Ν. Κανελάκης, Γ. Ορσόπουλος,
Παπαγιάννης, Β. Ζώτος, Μ. Γιαννέ-
ς, Κ. Γκούμας, Χ. Σιούτης, Χ. Μπό-
ρος - είναι κι αυτό μια ένδειξη της αγά-
ης που έχει ο κόσμος για τον στρατό.
Επίσης ο γράφων έκανε μία μικρή χο-
ρηγία, πλέον της δαπάνης για το Εντευ-
τήριο Επισκεπτών του Φυλακίου, που
πασκευάστηκε πέρυσι.

Πρέπει εδώ να εξαρθεί η αρχιτεκτο-
κή αξιοποίηση του χώρου του κτιρί-
ου σε τέτοιο βαθμό ώστε μετά την α-
νακατασκευή να διαθέτει το ενδιαίτη-
μα των στρατιωτών, Γραφείο Αρχιφύ-
λακα, κουζίνα καθιστικό - τραπεζαρία,
αίθουσα υποδοχής, βοηθητικούς χώ-
ρους, όλοι οι χώροι εξοπλισμένοι με
επιμορφοειδή - ερμάρια από Σουηδική
αυλαία MDF, σαλόνι, βιβλιοθήκη, πλε-
κτρικές συσκευές, επίπλωση με την
πιο τελευταία λέξη της τεχνολογίας και βε-
βαίως όλα με απέραντη θέα, περίπου σαν
αυτές που παρατηρούμε σε ξενοδο-
χεία - chalet.

Προς τους παρισταμένους χαιρετισμό
από τον υπεύθυναν επίσης ο Διοικητής της VIII
Ιεραρχίας Υποστράτηγος Ε. Σπαντιδά-
κης, ο πρόεδρος του ΤΣ Μολυβδοσκε-
παστού Μ. Μάνης και ο Δήμαρχος Κο-
νίτσας Π. Χατζνεφραιμίδης, ο οποίος
ξήρε τους δεσμούς που υπάρχουν με-
ταξύ των ένστολων φρουρών των συνό-
ρων και των πολιτών και ιδιαίτερος των
αξιωματικών του συγκεκριμένου Φυλακίου
και των κατοίκων του χωριού που απο-

τελούν μία ενιαία οικογένεια, τόνισε δε
ότι η διατήρηση των Φυλακίων εμπε-
δώνει το αίσθημα ασφαλείας των κα-
τοίκων που τους κρατάει στην πατρώ-
α γη και πρόσθεσε ότι χωρίς Φυλάκια τύ-
που "Μολυβδοσκεπαστού" δεν μπορεί
να σταθεί η Ελλάδα.

Η εκδήλωση τελείωσε με την δεξίωση
στην αίθουσα Δεξιώσεων του χωριού
που παρέθεσε ο Διοικητής του 583 ΤΠ
και στην οποία παρέστησαν εκτός των
επισήμων, όλοι οι παρευρεθέντες στα
εγκαίνια κάτοικοι των γύρω χωριών και
των πλησιέστερων αστικών κέντρων,
περίπου 700 άτομα.

Όλοι οι παρευρεθέντες εκφράστηκαν
με τα καλύτερα λόγια για την εντυπω-
σιακή εικόνα που παρουσιάζει το Φυλά-
κιο και συνεχάρησαν τους εμπνευστές
των εργασιών ανακατασκευής Άνχη Γ.
Μπαλαφούτα και Τχη Α. Λάκκα καθώς
και τον συντονιστή της εκδηλώσεως Τχη
Π. Τσίλη για την άρτια οργάνωση της
εκδηλώσεως.

Συγχαρητήρια επίσης διαβιβάστη-
καν και προς τους προϊσταμένους της
στρατ. Ιεραρχίας της περιοχής, τον Υ-
ποστράτηγο Ε. Σπαντιδάκη Διοικητή
VIII Μεραρχίας και Συνταγματάρχη Π.
Ζιώρη Διοικητή 3/10 ΣΕ χάρις στην
βοήθεια των οποίων ξεκίνησε το έρ-
γο, έχοντας βεβαίως οι ανωτέρω λό-
γω θέσεως την ευθύνη του συντονι-
σμού των δραστηριοτήτων των Μονά-
δων της περιοχής.

Η ιστορία του Φυλακίου είναι συνυ-
φασμένη με αυτή της Ελληνικής εθني-

κής κυριαρχίας στην περιοχή αφού η εγκατάστασή του στους νεώτερους χρόνους έγινε συγχρόνως με τον προσδιορισμό των σημερινών Ελληνο-αλβανικών συνόρων το 1913 λειτουργώντας έκτοτε συνεχώς μέχρι σήμερα και, μαζί με τα άλλα φυλάκια και τους ακρίτες κατοίκους, "φυλάττει Θερμοπύλες".

Η αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των ακριτικών πληθυσμών που είναι δείγμα πολιτισμού, πρέπει να είναι κύ-

ριο μέλημα των ιθυνόντων, αφού τα "άκρα" στηρίζουν το κέντρο και επί πλέον αποτελούν την βιτρίνα της χώρας.

Στην προκειμένη περίπτωση οι τοπικοί Διοικητές της VIII Μεραρχίας, της Θρυλικής Μεραρχίας του Καλπακίου του 1940, αυτό το έκαναν πραγματικότητα, φέρνοντας τον πολιτισμό στο Φυλάκιο Μολυβδοσκεπάστου.

Ι. Δάφνης

**ΕΥΗ ΣΚΟΥΡΤΗ-ΚΑΡΑΜΙΧΑΗΛΙΔΗ
ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ**

Δέχομαι: ΔΕΥΤΕΡΑ - ΤΡΙΤΗ - ΠΕΜΠΤΗ - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
9-12 π.μ. και 5-8 μ.μ.

28ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 25
ΛΥΚΟΒΡΥΣΗ

Τηλ.: ΙΑΤΡ. 28.25.298
ΟΙΚ. 28.20.644

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΚΟΓΚΟ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ**

Ερμού 73 - Πλατεία Αγ. Σοφίας
Τηλ. 269342 - Θεσ/νίκη.

το τζάκι

Pension
ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ
ΜΕ ΑΤΟΜΙΚΟ ΜΠΑΝΙΟ, ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΠΑΡΚΙΝΓ

Δεμερτζίδης Ευάγγελος

ΕΘΝΙΚΗ ΟΔΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ - ΚΟΖΑΝΗΣ
ΤΗΛ.: 0655-22867, ΚΟΝΙΤΣΑ

ΕΘΝΙΚΗ
Η ΠΡΩΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

Ιωάννης Δ. Ευθυμίου
Διευθυντής
Ομάδας Πωλήσεων

ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ Α.Ε

Δ/ση Γραφείων : Μοναστηρίου 109 - 546 27 Θεσσαλονίκη

Τηλ. Κέντρο : 0310-553 422 Fax : 0310-553 764

Κιν. 0977-463 008

ΦΥΣΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

(Έκδοση Κ.Π.Ε. Κόνιτσας)

Σε άλλο άρθρο της παρούσας έκδοσης του περιοδικού μας γίνεται εκτενής σχετικά αναφορά στην ίδρυση και τη δράση του Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπ/σης Κόνιτσας (Κ.Π.Ε.Κ), που αξίζει να ταυτισθεί κάποιος, προκειμένου να εντοπιστεί από κοντά και να δει με τα ίδια του τα μάτια όσα κατά καιρούς ακούει ή έχει γράψει γραμμένα κάπου.

Μια από τις τελευταίες, πλην όμως πολύ σημαντικές, δραστηριότητες του Κ.Π.Ε.Κ. είναι το βιβλίο που κυκλοφόρησε με τίτλο: "ΦΥΣΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑ ΑΝΘΡΩΠΩΝ".

Πρόκειται για μια ιδιαίτερα προσεγμένη έκδοση, με πλούσια εικονογράφηση, που πέρα από την αισθητική αξία, στηρίζει τα κείμενα και βοηθάει, σε συνάρτηση με τη γλωσσική ποιότητα και την επιστημονική καταγραφή και ανάλυση, στην παραγωγή ενός πολύ σημαντικού έργου.

Οι εκπαιδευτικοί του Κ.Π.Ε. Κόνιτσας, που αποτέλεσαν τη Συντακτική Επιτροπή και είχαν την επιμέλεια της έκδοσης, σημειώνουν στο προλογικό μέρος με τίτλο: "Αντί προλόγου":

Μετά από πέντε χρόνια λειτουργίας του ΚΠΕ Κόνιτσας, με την υποδομή του, την εμπειρία των εκπαιδευτικών του, τα προγράμματά του, τη δράση

του, συνεχίζει το έργο του διανύοντας τη φάση της ωριμότητάς του. Η παρούσα έκδοση περιλαμβάνει ένα μόνο μέρος του πλούσιου υλικού, το οποίο υπάρχει στα αρχεία του ΚΠΕ και προέρχεται από τα προγράμματά του, την κατάρτιση των εκπαιδευτικών του και τις εισηγήσεις επιστημόνων στα σεμινάρια που έχει πραγματοποιήσει ως τώρα.

Το μεγαλύτερο μέρος της έκδοσης το καλύπτει η εμπλουτισμένη εισήγηση του κ. Αργύρη Πετρονώτη, συντ. Καθηγητού Αρχιτεκτονικής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, για τα Πέτρινα Γεφύρια της Ελλάδας, στο σεμινάριο του ΚΠΕ Κόνιτσας "Παραδοσιακοί οικισμοί και Φύση". Από το ίδιο σεμινάριο προέκυψε και η πλειοψηφία των κειμένων της έκδοσης.

Πέρα από την Εισαγωγή και τον πρόλογο η έκδοση περιλαμβάνει τα ακόλουθα κείμενα .

- Άνθρωπος και χώρος - παραδοσιακοί οικισμοί του κ. Μιχάλη Αράπογλου.
- Το Εθνικό Δίκτυο περιβαλλοντικής Εκπ/σης της κ. Κατερίνας Τσούβαλη.
- Φυσικό περιβάλλον και άνθρωπος εκθές και σήμερα: μια οικολογική

θεώρηση της κ. Ιωάννης Νείλα.

- Οι κύριες ζώνες βλάστησης της Ελλάδας της κ. Ε. Χανλίδου.

- Η ποικιλία της ελληνικής φύσης και η σημασία των δασών του κ. Κων/νου Κασιούμη.

- Οι δυνατότητες ανάπτυξης των ορεινών οικισμών της κ. Σούζης Τάσου.

- Πέτρινα γεφύρια στην Ελλάδα του κ. Αργύρη Πετρονώτη. Τα "Πέτρινα γεφύρια..." καλύπτουν το μεγαλύτερο - τα 2/3 περίπου - μέρος της έκδοσης.

Η Σ.Ε. του περιοδικού εύχεται στα στελέχη του Κ.Π.Ε.Κ. κουράγιο και δύναμη για να συνεχίσουν με όραμα και φαντασία το σημαντικό όντως έργο τους.

I.T.

Επιστολή

Αγαπητέ μου κ. Τουφίδη

Συγχαρητήρια σε Σας και στην συντακτική επιτροπή για το επετειακό τεύχος 102 της "Κόνιτσας".

Ας θυμηθούμε τώρα και τον μακαρίτη Τάσο Ευθυμίου, τον παλαιό πρωτοπόρο συντελεστή συνολικά της πνευματικής ζωής της Κόνιτσας. Περισσή τιμή ανήκει στο λόγιο και συν-αγωνιστή Γιάννη Λυμπερόπουλο που ανέδειξε όσο λίγοι, την Κόνιτσα και την "Κόνιτσα". Στην τελευταία το τελευταίο του άρθρο στις σελίδες 17-20 συγκινεί και διδάσκει. Τον ευχαριστούμε και τιμούμε για την προσφορά του. Στο ίδιο τεύχος υπάρχει πλούσιο υλικό. Ξεχωρίζω το άρθρο της Ειρήνης Κίτσιου για τον Βύρωνα στις σελίδες 7-13. Πολύ ενδιαφέρον δημοσίευμα καθώς παραθέτει επιστολογραφικό υλικό.

Θα συνιστούσα βέβαια η βιβλιογραφία της στη σελίδα 13 να ήταν πληρέστερη: δηλαδή να σημείωνε τον τόπο και χρόνο έκδοσης και τον εκάστοτε εκδοτικό οίκο.

Τέλος για να εξισορροπούνταν τα όσα υμνητικά για τον Βύρωνα γραφόμενα καλό είναι η ίδια η συγγραφέας και οι ενδιαφερόμενοι αναγνώστες να διάβαζαν τις αντιρρητικές απόψεις (έστω ακραίες) του μεγάλου και έντιμου αγωνιστή και λόγιου Κυριάκου Σιμόπουλου στο βιβλίο του που καταρρίπτει μύθους περί φιλελλήλων. Δυστυχώς ευρισκόμενος μακριά από την βιβλιοθήκη μου γίνομαι "δάσκαλος που δίδασκα και νόμο δεν εκράταγα", δηλαδή γίνομαι ασυνεπής και δεν μπορώ να δώσω πλήρη βιβλιογραφικά στοιχεία.

Με πολλές ευχές για την μακροήμερευση του περιοδικού μας και πολλή τιμή και περισσή αγάπη.

μαστρ' Αργύρης Πετρονώτης

ΠΕΡΙΗΓΗΣΗ ΣΤΗΝ ΠΥΡΣΟΓΙΑΝΝΗ ΚΑΙ ΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΤΗΣ ΖΕΡΜΑΣ

Χάρη στο κληροδότημα του κ. Τζουμέρκα κάθε χρόνο δίνεται σε εμάς τους μαθητές η ευκαιρία να γνωρίσουμε γωνιές του τόπου μας, οι οποίες μας είναι άγνωστες αν και βρίσκονται κοντά μας. Έτσι και φέτος πραγματοποιήθηκε από το Ενιαίο Λύκειο Κόνιτσας εκδρομή στο μοναστήρι της Ζέρμας και σε ένα από τα πιο φημισμένα για την καλλιτεχνική δεξιότητα των κατοίκων τους χωριά, την Πυρσόγιαννη.

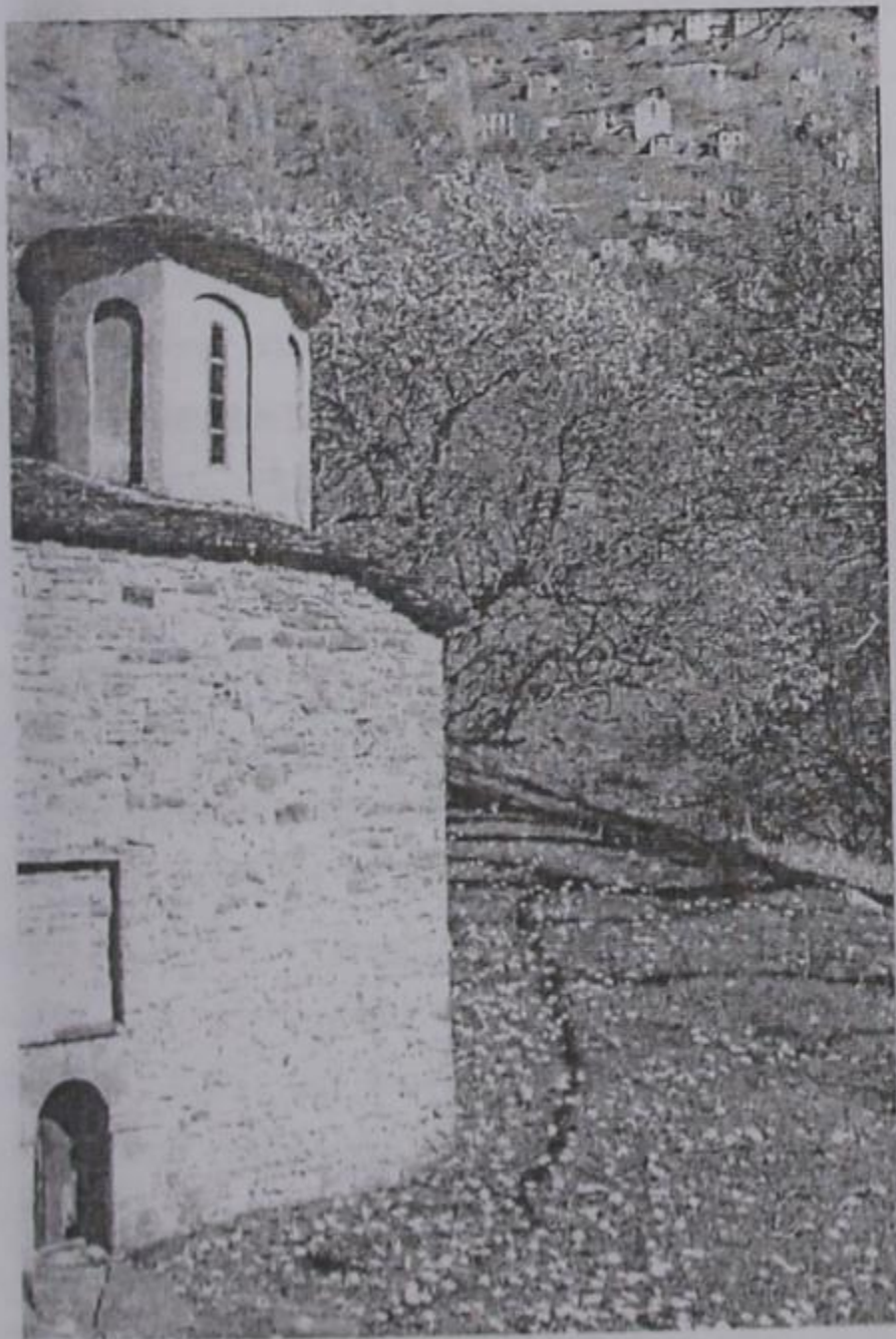
Το μοναστήρι της Ζέρμας, ένα αληθινό κόσμημα του 14ου αιώνα, μας υποδέχτηκε βουβό ανασύροντας μέσα από τα ερείπια μεγαλείο περασμένων

εποχών. Το θέαμα είναι γραφικότατο αλλά και συνάμα θλιβερό. Όλα τα κτίσματα έχουν σωριαστεί εκτός από το ναό, που αντιστέκεται στα κτυπήματα του χρόνου.

Το οικοδόμημα με τους τρεις τρούλους στέκεται αγέρωχο σαν να απαιτεί να μείνει για πάντα ζωντανή και αναμφισβήτητη απόδειξη της πίστης των κατοίκων και της μοναδικότητας της αρχιτεκτονικής του. Εισχωρώντας στο εσωτερικό του ναού από την μικρή θολωτή πόρτα αντικρίζεις τον ιστορημένο νάρθηκα και τον κυρίως ναό, που παρόλη την εγκατάλειψη, παρουσιάζει εξαιρετικό ενδιαφέρον. Στον τοίχο απομένουν ακόμα κάποιες αγιογραφίες, που όμως έχουν υποστεί καταστροφές από την υγρασία και την έλλειψη ενδιαφέροντος από τις αρχαιολογικές υπηρεσίες. Το τέμπλο έχει ολοκληρωτικά καταστραφεί. Παρόλα αυτά ο ναός δεν έχει χάσει την παλιά του μεγαλοπρέπεια. Η στοργή των κατοίκων για τον τόπο τους και το μοναστήρι τους το κρατάει και ελπίζουμε ότι θα το κρατήσει για πάντα ορθό.

Αποχωρώντας νιώσαμε την αξία του παρελθόντος και την ανάγκη διατήρησης της πολιτισμικής μας κληρονομιάς και της θρησκευτικής και ιστορικής παράδοσης της ιδιαίτερής μας πατρίδας.

Επόμενος σταθμός υπήρξε η γραφική Πυρσόγιαννη με τους φημισμέ-

νους τεχνίτες της πέτρας, οι οποίοι είναι γνωστοί μέχρι σήμερα για την τεχνική τους αρτιότητα. Ανηφορίζοντας στα πλακόστρωτα δρομάκια φτάσαμε στην κεντρική εκκλησία του Αγίου Γεωργίου, όπου ο κ. Παπανώτης, ο Δήμαρχος των Μαστοροχωρίων, μας ενημέρωσε για την ιστορία του χωριού, τους πασίγνωστους μαστόρους και την τέχνη τους. Μας εντυπωσίασε το μέγεθος του ναού καθώς και η λεπτοδουλεμένη πέτρα από την οποία είναι κτισμένος.

Στη συνέχεια με την καθοδήγηση του κ. Μαρτσέκη, συνταξιούχου δημοδιδάσκαλου από την Πυρσόγιαννη, που έχει επιστρέψει και κατοικεί μόνιμα στην γενέτειρά του, επισκεφτήκαμε τον σύγχρονα ανακαινισμένο σχολικό χώρο, ο οποίος προορίζεται για μουσείο, που θα προβάλλει την υψηλή παράδοση των κτιστών και των λιθογλυπτών από τα Μαστοροχώρια του Γράμμου. Στο μουσείο θα συγκεντρω-

θεί σπάνιο υλικό γύρω από την τεχνική, την μυστική γλώσσα των μαστόρων και φωτογραφικό υλικό μεγάλης αξίας. Ήδη έχουν κατασκευασθεί και εκτίθενται στο Μουσείο οι επιστημονικής ακριβείας μακέτες τεσσάρων καταπληκτικών έργων των μαστόρων της περιοχής: το λεπτοδουλεμένο καμπαναριό της Φιλιππιάδας, το δίτοξο γεφύρι της Ζέρμας με τις οξυκόρυφες, απολήξεις των δύο άνισων τόξων του, το Σπίτι του Δεσπότη που βρίσκεται στα Γιάννινα και ο κομψός οικισμός ενός νησιώτικου φάρου.

Η περιήγησή μας ολοκληρώθηκε και επιστρέψαμε με τις καλύτερες εντυπώσεις για την δεξιοτεχνία των μαστόρων και την γραφικότητα του χωριού, όσο και για την φιλοξενία και τον πολιτισμό των λιγοστών κατοίκων του.

*Τσάμπη Μάρθα
Β. Θεωρητικό
Ενιαίου Λυκείου Κόνιτσας*

ΠΕΤΡΟΣ ΑΠ. ΠΑΠΑΝΩΤΗΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΠΑΡ. ΑΡΕΙΩ ΠΑΓΩ

Ομήρου 6, 2ος όροφος Τηλ.: 3242626
ΑΘΗΝΑΙ Τ.Κ. 10564 Τηλ.: - Fax.: 3244988
Κιν.: 094-676109

**Μην ξεχνάτε
τη συνδρομή σας.
Είναι το στήριγμα
του περιοδικού μας**

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΑΤΣΑΝΟΥ - ΖΕΥΓΟΛΑ
ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΣ

ΑΒΕΡΩΦ - ΚΟΝΙΤΣΑ
Τηλ.: (0655) 22529

Τηλ. Οικίας: (0651)93622
Κιν.: 0945182799

“Ό,τι κλείνει η πόρτα σου...”

Σ’ όλα τα μήκη και πλάτη της χώρας μας, σαν ευχή, σα σύσταση, σαν ορμήνεια ή ακόμα σαν επίδειξη αυτογνωσίας, τούτη η φρασούλα βρίσκεται στην ημερησία διάταξη. Από γέρους σοφούς, από νιους πολύξερους από ηλικιωμένους έμπειρους. Συχνά κλείνει συμπερασματικά, σαν αξίωμα, μιαν άποψη που σερβίρεται με κάποιον άψητο, που οι ευαισθησίες του τον σπρώχνουν να ανακατευτεί σε ξένες υποθέσεις, παίρνοντας το μέρος του αδύνατου και βοηθώντας να επικρατήσει το δίκαιο, να μη θολώσει η αλήθεια. Τότε ο σεβαστικός, ο προεστός αυτοκλήπτα θα επέμβει και θα τον παρατηρήσει. Σοφός, βλέπεις αυτός, τόσα πέπρασε στη ζωή του κι έμαθε να αποφεύγει τις κακοτοπιές. Και το βλέπει σαν υποχρέωση να βοηθήσει τον άλλο, το δικό του, που θα τον τραβήξει κιόλας παράμερα και χαμηλόφωνα και στοχαστικά θα του μιλήσει για την απερισκεψία του να ανακατευτεί σε ξένα νιπερέσα.

- Τι μας παριστάνεις εσύ; τον Αριστείδη, τον εισαγγελέα, το δικαστή ή τον αναμορφωτή της κοινωνίας; Σε κάλεσε κανένας, σου ζήτησε την γνώμη σου; Πώς φυτρώνεις εκεί που δεν σε σπέρνουν; Να κοιπάζ την δουλειά σου και να μην σε νοιάζει τι κάνουν οι άλλοι. Από πία που δεν τρως μη σε νοιάζει κι αν καεί. Όποιος έχει τα γένια έχει και τα χτένια. Εσύ να κοιπάζ και να κόβεσαι μόνο για ό,τι κλείνει η πόρτα σου. Μπήκες; Αϊ στο καλό τώρα, θα πει και θα του γυρίσει τις πλάτες, ικανοποιημένος που έβαλε τον άμυαλο στη θέση του, στο σω-

στό δρόμο.

Άλλος πάλι τόχει καύχημα που δεν ανακατεύεται σε ξένες δουλειές και δεν τον νοιάζει για τίποτε που συμβαίνει έξω από την πόρτα του.

- Εμένα δεν με τρων οι ξένες έγνοιες. Ό,τι κλείνει η πόρτα σου και τίποτε παραπέρα, τον ακούς να λέει με γεμάτο το στόμα.

Στις πόλεις και αν δεν το λέμε κι αν δεν το ακούμε γιατί δεν έχουμε πολλές συνάφιας και ευκαιρίες για αμπελοφιλοσοφήματα, το δείχνουμε εύκολα με τις πράξεις και την συμπεριφορά μας. Σπάνια χαιρετάμε το συγκάτοικο και λίγες φορές πλαταίνουμε τη γνωριμία μας με τον άλλο της διπλανής ή της απέναντι πόρτας. Ποιο είναι το αποτέλεσμα; Ακούς από το γειτονικό διαμέρισμα τον άλλο να σπαράζει, να οδύρεται, να ουρλιάζει κι ακόμα να πέφτει θύμα κλοπής ή ληστείας και να καλεί βοήθεια και να μην παίρνει απόκριση. Μας εξουσιάζει η “σοφία” που καταστάλαξε μέσα μας και μας δίδαξε να μην ενδιαφερόμαστε παρά μόνο για ό,τι κλείνει η πόρτα μας.. Τόσο που μας έχει πιάσει τυφλωμάρα και δεν μας αφήνει να σκεφτούμε πως σαν ξεκινήσει το κακό δεν μπορεί παρά να συνεχιστεί αν δεν το πολεμήσουμε, αν δεν βρούμε τον τρόπο να το σταματήσουμε. Αύριο θα’ρθει η δική μας σειρά και τότε θα το υποστούμε και θα νιώσουμε τις συνέπειές του αβοήθητοι! Γιατί κοφέψαμε και δεν γίναμε βοηθοί όταν άλλοι μας καλούσαν.

“Ό,τι κλείνει η πόρτα σου...”. Τούτη η φρασούλα δείχνει αφέλεια και απλοϊκό-

τητα στην πρώτη ματιά. Κι η συχνή χρήση μας βγάζει από το αληθινό της νόημα. Όμως όχι. Λάθος μέγα να νομίζουμε πως τα ενδιαφέροντά μας ξεκινούν και καταλήγουν πίσω από την πόρτα μας. Καμαρώστε υψηλά ήθη και ανωτερότητα ψυχής που κλείει μέσα της! Εμείς να'μαστε καλά και να προκόβουμε και ν' αυγαταίνουν τα υπάρχοντά μας. Από κει και πέρα τσιμέντο να γίνει! Τι έχει ο γείτονας, τι τον βαραίνει, τι τον ενοχλεί από τι πάσχει σημασία δεν δίνουμε. Τι εμείς θα λύσουμε τα προβλήματά του; Έχει και αυτός την πόρτα του κι είναι κλεισμένος πίσω από αυτήν. Θαυμαστή φιλοσοφία και τρόπος ζωής! Όμως είμαστε Χριστιανοί. Πηγαίνομε στην εκκλησία και κάνομε τον σταυρό μας να μας βοηθήσει ο Θεός. Έχουμε αυτή την απαίτηση από Εκείνον, χωρίς όμως εμείς να βοηθάμε κανέναν. Λες κι ο Θεός είναι κορόιδο. Μέχρι εκεί φτάνει η αλαζονεία μας.

Τούτο το φαινόμενο εξισώνει τον άνθρωπο, αυτό το λογικό, ον, με τα ζώα. Δεν υποδηλώνει μόνο κατάπτωση και αδιαφορία. Είναι πέρα από τις ανθρώπινες προδιαγραφές, που θέλουν τον άνθρωπο κοινωνικό ον, με ενδιαφέροντα πέρα από το εγώ, πέρα από το άτομό του. Πρέπει να ζήσει με άλλους, αφού δεν είναι θηρίο, να θυσιάζει την ατομικότητά του, να προσφέρει, να μοιράζεται και να μην τα θέλει όλα δικά του. Όλα πρέπει να τα βλέπει κοινά. Παρά τις όποιες προόδους του, ο άνθρωπος ήταν και παραμένει ένα αδύναμο ον και ό,τι τον βρίσκει, δεν μπορεί μόνος του να το αντιμετωπίσει και ούτε καν να το αντέξει. Ο πλησίον είναι το συμπλήρωμά του, το ξαλάφρωμα απ' τα βάρη του. Εί-

ναι ο καταλύτης της αγωνίας, στον πόνο και στη συμφορά ο παρηγορητής, στην χαρά και στην λύπη ο κοινωνός. "Και το πιοτό της λύπης γλυκύτερο θα γίνεται σε θα το πίνομε όλοι", λέει ένας ποιητής. Το ίδιο και με τη μεγάλη χαρά. Δεν μπορεί ένας μόνος του να την αντέξει. Πρέπει με κάποιον να τη μοιραστεί. Το βλέπουμε κάθε μέρα. Στις μεγάλες χαρές και λύπες παίρνουν μέρος πολλοί μαζί άνθρωποι.

Έχει πολλές ελλείψεις κι ατέλειες ο άνθρωπος. Κάπου υστερεί και κάπου πλεονεκτεί απ' τον άλλον. Για να κινηθεί άνετα και να παλέψει για τη ζωή θα δώσει και θα πάρει, θα προσφέρει και θα δανεισθεί. Κι όταν αδυνατίζει η αντοχή τα χέρια όλων ν' απλώνουν στη βοήθεια. Χρειάζεται καλή διάθεση και προθυμία που να καθρεφτίζονται στα μάτια και στην καρδιά και πάντοτε ανυστερόβουλα. Αυτό είναι το αλληλοσυμπλήρωμα, πρωταρχικό στοιχείο στις ανθρώπινες κοινωνίες και ποτέ δεν γίνεται με τις πόρτες κλειστές. Πόρτες κλειστές σημαίνει εγκατάλειψη, φυγή από την κοινωνία και επιστροφή στη ζούγκλα και στις σπηλιές. Κι εκεί όποιος αντέξει στον αδυσώπητο αγώνα για την ύπαρξη, με την ανασφάλεια και την αβεβαιότητα για το αύριο.

Τι λέτε να το δοκιμάσουμε; Όχι βέβαια! Δεν θα το επικροτήσουμε αυτό το σύνθημα. Όμως καλό είναι το ξέρουμε να το συνειδητοποιήσουμε πως κλείνοντας τις πόρτες, αυτό το δρόμο παίρνουμε. Δεν είναι ιδανική η κοινωνία μας γιατί έτσι το θελήσαμε. Ας μη μεγαλώνουμε όμως τις πληγές και τις ασχήμιές της, με την αρνητική μας στάση, απέναντί της. Ύστερα γιατί να κλείνουμε κα

α κλεινόμαστε πίσω από τις πόρτες
ας; Για να κρύψουμε τις ντροπές μας;
έτσι πράγμα κανείς δεν το ανέχεται
αί ούτε ταιριάζει σε περήφανους αν-
θρώπους. Μήπως τότε είμαστε κλέφτες;
λοιάζει με βλαστήμια και συκοφάντηση
ούτο. Και πάντως, στον αστυνόμο και
ον εισαγγελέα κανείς δεν μπορεί να
λείσει τις πόρτες του.

Ανοιχτές λοιπόν, για όλους οι πόρτες.
Ελευθεροκοινωνία και συνεργασία. Συ-
νταγή απλή για να πάμε μπροστά, να
δώσουμε χαρούμενο χρώμα στη ζωή
μας και να απαλλαγούμε απ' τον βασα-
νισμό, που υποβάλουμε τον εαυτό μας
όταν κλεινόμαστε μέσα του.

Π.Δ. Λαζαρόπουλος

... Βρέχει...

Σιωπηλή βροχή. Βρέχει. Μεγά-
λες ψιχάλες στάζουν μες στην
ψυχή μας. Κι εμείς είμαστε
δυο μουσκεμένα ρούχα. Οιγαλότσες
μας μες στη λάσπη, μα δεν τις αντέ-
κουμε. Θέλουμε να φτάσουμε στο μι-
κρό σπίτι μες στο δάσος με τα έλατα,
όπου καίει μια μεγάλη φωτιά...

Εκεί, μέσα στα χιόνια, μπορούμε να
ζεσταθούμε. Στο καλύβι αυτό θα ριχτού-
με στη ζωγραφική, που είναι η μόνη Τέ-
χνη του να ζεις... θα πλάσουμε εικόνες
του δικού μας κόσμου, όπως ακριβώς
τον φανταστήκαμε και τον ονειρευτήκα-
με. Και θα είναι αυτοί οι πίνακες ινδάλ-
ματα ψυχής. Της δικής μας. Φαντασιώ-
σεις και χαράγματα στο ξύλο της ψυχής

ημών που πλάσαμε με τη φαντασία μας
έναν καλύτερο κόσμο και πιο δίκαιο....

Μέσα από δω θα στείλουμε σε ό-
λους ακτίδες φωτός, ακτίδες ενός λα-
μπερού, φωτεινού ήλιου, του Ήλιου
της Δικαιοσύνης. Αυτό είναι το σκηνι-
κό, το πλατώ μας, από όπου θα στεί-
λουμε σ' όλον τον κόσμο μηνύματα
καρδιάς. Αυτός θα είναι ο κόσμος
μας, ένα μικρό Σύμπαν μέσα στο Υ-
περπέραν. Στο σπιτάκι αυτό θα δημι-
ουργήσουμε και θα διαμορφώσουμε
το μελλοντικό αύριο ενός κειμένου
που δε θα έχει τον τίτλο "βρέχει" αλ-
λά "Ελπίδες και σπίθες χαρές..."

Βικτωρία Τσάγκα.

Από το χωριό Πλαγιά (Ζέρμα) Κόνιτσας

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ - ΚΑΛΕΣΜΑ

Οι απόφοιτοι του εξατάξιου Γυμνασίου Κόνιτσας το Σχ. Έτος 1968-69 καλού-
νται να παρευρεθούν στις 11 Αυγούστου 2002 ημέρα Κυριακή στο εξοχικό κέντρο
"ΠΛΑΤΑΝΚΙΑ" στη συνάντηση που γίνεται μετά από 33 χρόνια.

Η παρουσία, αν είναι δυνατόν όλων, θεωρείται απαραίτητη.

Για περισσότερες πληροφορίες να απευθυνθήτε στους:

Πασχάλης Ελευθέριο 010 9352543
Κισάκης Γεώργιο 010 9338049
06550 / 22293
06550 / 22993

ΤΑΞΙΣ ΣΤ'

Δημητρίου Βασίλειος Κων/νος	από	Πουρνιά
Δήσιου Αγαθούλα Γεωργίου	»	Αγ. Βαρβάρα
Εζνεπίδης Χρίστος Ραφαήλ	»	Κόνιτσα
Εζνεπίδου Αντιγόνη Χαραλάμπου	»	Κόνιτσα
Ευαγγελίδης Απόστολος Ιωάννου	»	Κόνιτσα
Ευαγγελίδου Βασιλική Ανδρέα	»	Κόνιτσα
Ζαραβέλλας Πέτρος Βασιλείου	»	Πυρσόγιαννη
Ζάρρου Γαρυφαλιά Χρίστου	»	Οξυά
Ζιάκος Χρίστος Ιωάννου	»	Αγ. Βαρβάρα
Ζιώγας Χρίστος Γεωργίου	»	Αμάραντος
Ζώνης Σπυρίδων Ιωάννου	»	Κόνιτσα
Καλλιντέρη Μαριάνθη Χρίστου	»	Αειτόπετρα
Καρακατσούλη Αικατερ. Δημητρίου	»	Μεγάλη Γότισσα
Καρακώστας Δημήτριος Ιωάννου	»	Άρματα
Κισάτης Βασίλειος Ευαγγέλου	»	Αγ. Βαρβάρα
Κισάτης Γεώργιος Χρίστου	»	Αγ. Βαρβάρα
Κύρκος Παναγιώτης Γεωργίου	»	Βαπτιστής
Κωστρόγλου Δημήτριος Ανέστη	»	Κόνιτσα
Λέτσιου Ανθία Χαραλάμπου	»	Μόλισσα
Μαργαρίτη Ασπασία Δημητρίου	»	Οξυά
Μητσέλος Χρίστος Ιωάννου	»	Πέντε Εκκλησιές
Μήσιος Ανδρέας Αποστόλου	»	Εξοχή
Μπελθικιώτης Παναγιώτης Αθανασίου	»	Μάζι
Μπίκας Αχιλλεύς Φωτίου	»	Πλακωτή
Ντάφλη Βασιλική Φωτίου	»	Κόνιτσα
Ντούτης Γεώργιος Ευαγγέλου	»	Κόνιτσα
Ξιούνας Γεώργιος Δημητρίου	»	Πυρσόγιαννη
Παπασύρου Σταύρος Ευθυμίου	»	Αειτόπετρα
Πασχάλης Ελευθέριος Κων/νου	»	Καλλιθέα
Πετρόπουλος Νικόλαος Αποστόλου	»	Μολάοι
Πλατής Σωτήριος Παναγιώτου	»	Ελεύθερο
Προκοπίου Φωτεινή Σπυρίδωνος	»	Αηδονοχώρι
Ράγγα Μαρία Βασιλείου	»	Κόνιτσα
Σιόμπου Αναστασία Χαραλαμπ.	»	Βούρμπιανη
Σιούτης Κων/νος Ιωάννου	»	Κεφαλόβρυσο
Σιώζιου Πολυξένη Ιωάννου	»	Κράψη
Σουφλέρη Αγνή Γεωργίου	»	Φούρκα
Τζέφου Αγγελική Νικολάου	»	Χιονιάδες
Τζίμας Παναγιώτης Στεφάνου	»	Παλαιοσέλλι
Τσαλιαμάνης Βασίλειος Πέτρου	»	Κόνιτσα
Χατζής Βασίλειος Χαραλάμπους	»	Ηλιόρραχη
Χολέβα Βιολέττα Αχιλλέως	»	Ασημοχώρι

ΤΑΞΙΣ ΣΤ'

Αναστασίου Χρίστος Λαζάρου		Πύργος
Βαφοπούλου Βασιλική Μιχαήλ		Κόνιτσα
Γαϊτανίδου Βροσούλα Χαραλάμπου		Κόνιτσα
Γαϊτανίδου Ελευθερία Γεωργίου		Κόνιτσα
Γιάννου Στυλιανή Χαραλάμπου		Μεγισσάππος

Δραστηριότητες του πολιτιστικού συλλόγου Άνω Κόνιτσας "Ο Άγιος Νικόλαος"

Ο πολιτιστικός σύλλογος Άνω Κόνιτσας "Ο Άγιος Νικόλαος" ιδρύθηκε τον Σεπτέμβριο του 1989 από μία ομάδα ανθρώπων, με κοινό στόχο την πάσης φύσεως αναβάθμιση της περιοχής. Όλα αυτά τα χρόνια έγιναν φιλότιμες προσπάθειες για την επίτευξη των στόχων του συλλόγου από τα ανά διετία αναούμενα Διοικητικά Συμβούλια.

Από τις εκλογές του Νοεμβρίου του 2001 το Δ.Σ. που προέκυψε απαρτίζεται από νέους ανθρώπους με πολύ κέικαι μεράκι. Έχουν τη διάθεση να αξιοποιήσουν όλες τους τις δυνάμεις για ένα καλύτερο μέλλον του τόπου.

Οι μέχρι τώρα ενέργειες του συλλόγου ήταν:

1. Καθιέρωση επίσημου εορτασμού της εορτής του Αγίου Νικολάου - προ-

στάτη του συλλόγου μας - στα γραφεία μας.

2. Βράβευση του π. Χρήστου Καλλιντέρη - εφημερίου Άνω Κόνιτσας - για την πολυετή προσφορά του στο Ι.Ν. Αγ. Νικολάου.

3. Εγκαίνια των νέων γραφείων του συλλόγου στη θέση "Περιβόλι", τα οποία μας παραχωρήθηκαν από το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο του Ι. Ν. Αγ. Νικολάου.

4. Ενίσχυση απόρων οικογενειών με τρόφιμα και παιχνίδια κατά τις εορτές των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς.

5. Συνάντηση με τον Δήμαρχο Κόνιτσας και υποβολή προτάσεων για τα προβλήματα της περιοχής.

6. Κοπή βασιλόπιτας με την παρουσία του βουλευτή κ. Κων. Τασούλα,

Από τις αποκριάτικες εκδηλώσεις.

του κ. δημάρχου Κόνιτσας, δημοτικών συμβούλων και πλήθους κόσμου.

7. Επίσης χορός του συλλόγου με ζωντανή ορχήστρα, πλούσια λαχειοφόρο αγορά και μεγάλη συμμετοχή ανθρώπων όλων των ηλικιών, που συνέβαλαν στην μεγάλη επιτυχία της εκδήλωσης.

8. Αποκριάτικο έθιμο με καύση ελάτου την Κυριακή της Αποκριάς και παραδοσιακή φασολάδα την καθαρά Δευτέρα. Έγινε διαμόρφωση χώρου, εγκατάσταση κοντέινερ με ξύλινη επένδυση και κατασκευή στεγάστρου. Η όλη προσπάθεια έγινε με πρωτοβουλία των μελών του Δ.Σ. του συλλόγου μας και με την ολόθερμη συμμετοχή πολλών άλλων - ιδιαίτερα νέων

ανθρώπων - που έδωσαν για μέρες ολόκληρη την ψυχή τους. Θα ήταν παράλειψη να μην αναφέρουμε την χρηματική ενίσχυση και τεχνική βοήθεια του Δήμου μας για την διοργάνωση της πιο πάνω εκδήλωσης.

Στην εκδήλωση έγινε λαογραφική αναφορά στο έθιμο της Αποκριάς και απαγγέλθηκε καυστική σάτιρα - δημιούργημα των μελών του συλλόγου - που έθιγε τα κακώς κείμενα της πόλης μας και της ευρύτερης κοινωνίας. Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με θερμές ευχαριστίες σε όλους όσους συνέβαλαν στην επιτυχία της και δόθηκε η υπόσχεση για την ολοένα και πιο άρτια διοργάνωσή της στο μέλλον.

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Ο Νταμπακόμυλος

Είναι να κλαίει κανείς όταν θυμάται παλιές αναμνήσεις. Αναμνήσεις της παιδικής μου εποχής, που σαν τις θυμάμαι ίζουν σαν κινηματογραφική ταινία μπροστά μου.

Θυμάμαι όταν πηγαίναμε στο σχολείο στην Σπυριδώνειο Σχολή, και δάσκαλος ήταν ο Ιωάννης Γέγιος από τη Μεσαριά και γαμπρός στο Γανναδιό. Πάντα με το γέλιο στα χείλη προσπαθούσε να μας μάθε γράμματα και συριφορά.

Δεν θα ξεχάσω τη χαρά που είχαμε όταν πηγαίναμε εκδρομή στο “Σιούρι” που εκτός από μάθημα που κάναμε στην ύπαιθρο καιρόμασταν ακούγοντας τα διάφορα πουλιά να κελαηδούν καθώς και τη μαγεία της φύσης. Στο Σχολείο τη “Σπυριδώνειο Σχολή” φοιτούσαμε 60-63 μαθητές και καθητρίες και όταν κάναμε διάλειμμα και βγαίναμε στο προαύλιο γέμιζε από παιδιά. Οι φωνές και τα γέλια τους ακούγονταν μέχρι το χωριό.

Το 1938 το σχολείο αγόρασε και κινηματογράφο όπου βλέπαμε διάφορες ταινίες και ζουρνάλ. Μάθημα είχαμε κρωί και απόγευμα. Το Σαββατοκύριακο πηγαίναμε να βοσκήσουμε τα κασίκια που είχε ο καθένας στο σπίτι του. Ξεθάναμε μέχρι την τοποθεσία “Βλύτρες”, και πολλές φορές ακόμη μαρύτερα. Τα βράδια που γυρίζαμε στο χωριό είχαμε 4-5 δεμάτια κλαδιά φορ-

τωμένοι για να φάνε το βράδυ τα κασίκια. Τα βράδια που παίζαμε στο μεσοχώρι προσέχαμε μήπως έρθει ο κυρ-Γέγιος από τη Μεσαριά και μας βρει εκεί όλους γιατί μας απαγόρευε να παίζουμε στο Μεσοχώρι και να είμαστε έξω από τα καφενεία.

Ήταν εποχή του 1937. Μικρός τότε εγώ, μόλις επτά χρόνων, ηλικία που ο άνθρωπος θυμάται τα πάντα. Στο χωριό μου το Γανναδιό όπου γεννήθηκα και μεγάλωσα, είχαμε ένα νερόμυλο. Λέω είχαμε γιατί τώρα δεν υπάρχει πια. Είναι σχεδόν ερειπωμένος. Βρίσκεται στη θέση “Καντσαούση” στην ακροποταμιά του Βουρκοπόταμου. Ο Νταμπακόμυλος, χτίστηκε περίπου του 1820. Το όνομά του το πήρε από τον απεναντί του χαλασμένο νερόμυλο που έφτιαχνε τα μπάκο της εποχής εκείνης και τον λέγαν “Νταμπακόμυλο”. Είχε δύο μυλόπετρες όπου άλεθαν, η μία σπάρι και η άλλη καλαμπόκι. Υπήρχαν τριστελές και μαγγάνια για το πλύσιμο ρούχων καθώς και πήξιμο βελεντζών.

Ο κάθε μυλωνάς έπρεπε να κοιμάται στο μύλο για να προφθάσει να αλέσει τα πολλά φορτώματα που είχε κάθε μέρα. Μέσα στο μύλο υπήρχε και δωμάτιο για ύπνο.

Την εποχή εκείνη το μύλο τον είχε ενοικιασμένο ο κυρ. Γιώργος Αλεξίου από την Πυρσόγιαννη. Είχε τρία παιδιά, δύο κορίτσια και ένα αγόρι. Το αγόρι το λέγαν Νίκο, αλλά τα κορίτσια δεν

θυμάμαι πως ήταν το όνομά τους γιατί από τότε πέρασαν αρκετά χρόνια. Στο μύλο όταν πήγαινε κάποιος να αλέσει θύμιζε το καφενείο από τα γέλια, τις φωνές των συζητήσεων και των κουτσομπολιών. Τα γέλια και οι φωνές ήταν το σήμα κατατεθέν του μύλου. Στην γύρω περιοχή από το μύλο, τον “Καντσαούση”, που είχε πολλά αμπέλια, καθώς και ο Αντσερούλης, που ήταν τα περισσότερα κτήματα του χωριού, έσφιζε από ζωή με τους κατοίκους που κατέβαιναν να εργασθούν.

Με το γιό του Μυλωνά και συνομήλικό μου Νίκο ήμασαν φίλοι και όταν πήγαινε η θεία μου να αλέσει το σιτάρι πήγαινα και εγώ. Πάντα μας εξυπηρετούσε και δεν περιμέναμε πολύ ώρα. Όταν ερχόταν στο χωριό με το Νίκο, έρχονταν στο σπίτι και παίζαμε.

Όλα αυτά γίνονταν το καλοκαίρι που δεν είχαμε μαθήματα.

Θα ήταν καλοκαίρι του 1940. Πήγαμε φορτωμένο το μουλάρι με σιτάρι για να το αλέσουμε. Βρήκαμε ακόμη έναν από το χωριό “Πουρνιά” που άλεθε και μετά έβαλε εμάς. (εκτός από τα τρία δικά μας χωριά Γανναδιό, Μεσαριά, και Μποτσιφάρι πήγαιναν από τη Σταρίσανη και τη Στράτσανη). Όταν τελειώσαμε, έστειλε το Νίκο να κόψει με την κόφτρα το νερό από το γεφύρι για να πιάσουμε ψάρια. Περιμέναμε να γυρίσει ο Νίκος αφού το νερό είχε κοπεί- αλλά αυτός δεν γύριζε και τότες πήγαμε να ιδούμε τη συμβαίνει. Τον βρήκαμε πεσμένο κάτω στο ποτάμι με μια αρκετά μεγάλη πλη-

γή στο κεφάλι. Τον πήρε ο κυρ. Γιώργος στο μύλο και του έδεσε το τραύμα. Με τον καιρό θεραπεύτηκε. Έπεσε από ύψος τριών μέτρων περίπου. Το πως έπεσε είναι εύκολο κανείς να το μαντέψει. Βγάζοντας την κόφτρα και με τη δύναμη που είχε το νερό τον έρριξε στο ποτάμι. Αυτό το περιστατικό δεν θα το ξεχάσω σε όλη μου τη ζωή. Η πληγή του ήταν τόσο βαθειά που ακόμη και σήμερα φαίνεται η ουλή που είχε στο μέτωπο.

Όταν έφυγε από το μύλο ο κυρ. Γιώργος Αλεξίου τον νοίκιασε ο Χρήστος Τσιρώνης από το “Γκρισμπάνι” μαζί με τον ανεψιό του το Δημ. Χαβά, από Πουρνιά.

Ήταν καλός και ήσυχος. Κάθισε αρκετά χρόνια μυλωνάς αφού είχε παντρευτεί και κοπέλα από το χωριό μας. Θυμάμαι τη νόστιμη κουλούρα που έφτιαχνε και έψηνε στον πρόχειρο φούρνο που είχε ο μύλος.

Τελευταίος ενοικιαστής ήταν ο εξάδελφός μου ο Χρήστος Τζιμπνάδης, μέχρι που τελικά έκλεισε για πάντα ο μύλος αφού δεν υπήρχαν σιτάρια και καλαμπόκια για άλεσμα. Όλα αγοράζονταν από την Κόνιτσα, τα δε κτήματα σιγά-σιγά άρχισαν να μην τα καλλιεργούν. Ήταν καλός, ήσυχος και δίκαιος άνθρωπος.

Ξέχασα να γράψω πως ο μύλος ήταν της Εκκλησίας Αγίων Ταξιαρχών Γανναδιού και τον νοίκιαζε σε όποιον πρόσφερε το περισσότερο σιτάρι για το ενοίκιο.

Ευχαριστώ
Σπυρίδων Ε. Ξεινός
Γανναδιό

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΕΤΟΣ 1883 ΕΩΣ ΤΟ 1983

(συνέχεια από το προηγούμενο)

Την 8 Απριλίου 1890 έγινε η Γενική Συνέλευση. Ενώπιον αυτής ανεγνώσθη η Έκθεση πεπραγμένωντου απερχομένου Δ.Σ. και εξελέγη η Εξ. Επιτροπή, ακολούθησε δε ψηφοφορία δια την ανάδειξη του νέου Δ.Σ. Η έκθεση της Εξ. Επιτροπής κοινοποιήθη την 28 Ιουλίου 1890. Το Δ. Συμβούλιο που εξελέγη δια το 8ο έτος (1890-1891) αποτελείται από τον κ. Χ. Ψύλλα πρόεδρο του Δ.Σ. Τσιρίκο αντιπρόεδρο τον κ. Α. Ξαρχο Γραμματέα και τον κ. Γ. Γιόση ταμία.

Το Συμβούλιο που εξελέγη δια το έτος 1890-1891 λόγω διαφόρων εμποδίων εγκατεστάθη τον Αύγουστο και δεν κατόρθωσε να παρουσιάσει την πρόταση και την κίνηση των προηγούμενων ετών. Το Συμβούλιο τούτο προέβη εις τον διορισμό νέων Διδασκάλων, έγινε δε συζήτηση δια τον διορισμό πυχιούχων που να γνωρίζουν τας εκπαιδευσεως δια να βελτιωθεί η απερχομένη Παιδεία και να αυξηθεί η απόδοσή της. Ευχάριστο γεγονός απέβη η λειτουργία εις το κτίριο της σχολής και του Παρθεναγωγείου, του οποίου την οργάνωση ανέλαβε η δ. Ευθαλία Γιόση (θυγατήρ του κ. Ν. Θεοδοσιάδη) η οποία εμορφώθη εις Κωνσταντινούπολη και επέστρεψε εις

Βούρμπιανη προσφερθείσα οικειοθελώς να διδάξει δωρεάν εις το Παρθεναγωγείο επί ένα έτος. Το έργο της υπήρξε άκρως επιτυχές και απέσπασε τα συγχαρητήρια και την εκτίμηση όλων.

Την 7 Απριλίου 1891 ενώπιον της Γεν. Συνελεύσεως έγινε η λογοδοσία των πεπραγμένων του έτους 1890-1891 και εξελέγη η Εξελ. Επιτροπή. Η Έκθεση της Εξελ. Επιτροπής που υπεβλήθη αργότερα ανεγνώσθη εις νέα Γενική Συνέλευση η οποία ενέκρινε το έργο του απερχομένου Δ.Σ. και εξέλεξε το Δ. Συμβούλιο δια το έτος 1891-1892 που είχε Πρόεδρο τον κ. Απ. Σιράτο, Αντιπρόεδρο τον κ. Ρίζο Ζήκο, Γραμματέα τον κ. Απ. Ξαρχο και Ταμία τον κ. Γ. Γιόση.

Κατά το έτος αυτό διεπιστώθη ότι ελαπώθη ο αριθμός των μελών της Αδελφότητας, διότι πολλοί Βουρμπιανίτες δεν έδειχναν το επιβαλλόμενο ενδιαφέρον υπέρ αυτής. Κατά το έτος αυτό η Εφορευτική Επιτροπεία (λόγω διαφόρου γνώμης των μελών της) δεν προήγαγε τα ζητήματα της Κοινότητας. Ο Μητροπολίτης Βελλάς και Κονίσης κ. Βασίλειος που επεσκέφθη την Βούρμπιανη υπέδειξε την νέα σύνθεση της Επιτροπείας εκ 5 ατόμων. Η Σχολή δεν είχε την επιβαλλό-

μενη απόδοση και δι' αυτό προσελήφθη νέος Διδάσκαλος ο κ. Ν. Περδίκης. Έτσι η απόδοση της Σχολής εβελτιώθη. Το Παρθεναγωγείο επροχώρησε πολύ ικανοποιητικά.

Επίσης, κατά το έτος αυτό η Αδελφότης εκτός του κυρίου σκοπού της έστρεψε τα βλέμματα της και προς άλλα κοινοφελή έργα και κατά πρώτο επεσημάνθη η βελτίωση των Εκκλησιών. Δι' αυτό την 5 Ιανουαρίου 1892 κατά την Γεν. Συνέλευση των Βουρμπανικών εις Αθήνας συνεκροτήθη Επιτροπή η οποία συνέλεξε διάφορα ποσά δια την ανέγερση νέας εκκλησίας εις την θέση της παλαιάς και ετοιμορρόπου Κεντρικής Εκκλησίας της "Κοιμήσεως της Θεοτόκου" της γνωστής ως Κεντρικής Εκκλησίας της Παναγίας.

Η Γενική Συνέλευση των μελών της Αδελφότητος έγινε την 12 Απριλίου 1892. Ανεγνώσθη η λογοδοσία του Δ.Σ. και εξελέγη η Εξελ. Επιτροπή. Η Έκθεση της Εξελ. Επιτροπής ενέκρινε το έργο του Δ.Σ. Η ανακήρυξη των μελών του νέου Συμβουλίου που προέκυψε από τις αρχαιρεσίες και η ανάληψη των καθηκόντων του έγινε την 14 Ιουνίου 1892. Εξελέγησαν Πρόεδρος ο κ. Ζ. Νούτσος, Αντιπρόεδρος ο κ. Ρίζος Ζήκος, Γραμματέυς ο κ. κ. Δάλλας που αντικατεστάθη αργότερα από τον κ. Αριστ. Νίκου και Ταμίας ο κ. Θεμ. Πάνου.

Το νέο Δ.Σ. του 1892-1893 εργάσθη εντατικά και εχειρίσθη με πολύ σύνεση όλα τα ζητήματα της Αδελφότητος,

αλλά διεπιστώθη αδιαφορία των μελών δια την καταβολή των τακτικών συνδρομών και συνάντησε δυσκολίες εις την πρόβλεψη των αναγκαίων δαπανών. Πάντως κατά το έτος αυτό ανανεώθη η σύμβαση των Διδασκάλων και προσελήφθη δια το Παρθεναγωγείο ως Διδασκάλισσα η Ευθαλία Γιοβάνου. Επίσης συνεστήθη Εφοροεκκλησιαστική Επιτροπή δια να εφορεύει τα της Σχολής και να διευθύνει και διαχειρίζεται τα των Εκκλησιών.

Την 4 Απριλίου 1893 έγινε η τακτική Γεν. Συνέλευση. Ανεγνώσθη η λογοδοσία του Δ. Συμ. κατά την οποία ανεκοινώθη ότι εσχηματίσθη Επιτροπή δια να εξετάσει πως έχει η υπόθεση του Κληροδοτήματος που άφησαν προς την Κοινότητα και την Εκκλησία οι εις Βλαχία της Ρουμανίας αποβιώσαντες αδελφοί Γ. και Χ. Χαρισιάδης. Εις την συνέχεια εξελέγη η Εξελ. Επιτροπή.

Την 18 Απριλίου έγινε η Β' τακτική Γεν. Συνέλευση και ανεγνώσθη η Έκθεση της Εξελ. Επιτροπής. Η Εξελ. Επιτροπή διεπίστωσε ότι η τήρηση των βιβλίων δεν ήτο προσεκτική. Επίσης εύρε υπέρογκα τα έξοδα της Επετείου Εορτής της αδελφότητος και συνέστησε όπως το νέο Διοικ. Συμβούλιο μεριμνήσει δια τον περιορισμό τέτοιων εξόδων εις τα απαραίτητα αναλόγως με τις περιστάσεις. Η Συνέλευση ενέκρινε το έργο του Δ.Σ. και εις την συνέχεια έγινε ψηφοφορία δια την εκλογή του νέου Δ.Σ. Η ανακήρυξη τα

λών του έγινε την 24 Μαΐου μετά
 την συγκέντρωση των αποτελεσμάτων
 της Αθήνας, Λαυρίου, Πάτρας, Ιωαν-
 νων και Βούρμπιανης. Εις το νέο
 Σ. εξελέγησαν Πρόεδρος ο κ. Σ.
 Παραβασίλης, Αντιπρόεδρος ο κ. Γ.
 Γιώσης, Γραμματέας ο κ. Δ. Βενζαδής
 και Ταμίας ο κ. Δ. Τζουμάρας.

Το νέο Συμβούλιο εργάσθη δια την
 προαγωγή όλων των ζητημάτων της Α-
 δελφότητας. Τον Σεπτέμβριο του
 1993 ανεθεωρήθη και εψηφίσθη ο
 νέος Κανονισμός της Αδελφότητας με
 σκοπό την συντήρηση της Σχο-
 λής, την ανέγερση ιδίου κτιρίου δια το
 παρθεναγωγείο, την ίδρυση βιβλιοθή-
 κης και την εξασφάλιση της διαρκούς
 λειτουργίας αυτών. Εις τον νέο Κανο-
 νισμό περιελήφθη άρθρο σύμφωνα
 με το οποίο κάθε Βουρμπιανίτης που
 έχει παιδί εις την Σχολή οφείλει να εί-

ναι μέλος της Αδελφότητας και να
 πληρώνει την συνδρομή του, αλλιώς
 να πληρώνει δίδακτρα. Αυτό εκρίθη
 αναγκαίο, διότι υπήρχαν πολλοί
 Βουρμπιανίτες εύποροι μάλιστα που
 είχαν παιδιά εις το Σχολείο και που έ-
 βλεπαν το όλο έργο της Αδελφότητας
 με αδιαφορία. Κατά το έτος αυτό μετά
 από πολλές αντιθέσεις και αναζητή-
 σεις έγινε και διορισμός νέων Διδα-
 σκάλων και ως Διδασκάλισσας εκ-
 νέου της Ευθ. Θεοδοσιάδη (Γιόση).

Η λειτουργία των εκαιδευτικών ιδρυ-
 μάτων το έτος αυτό ήταν αποδοτική και
 ικανοποίησε όλους. Το σχολείο αρρέ-
 νων είχε 130 μαθητές και 5 τάξεις (η
 5η τάξη αντιστοιχούσε εις την Β' Ελλ.
 Σχολείου). Το Παρθεναγωγείο είχε
 τρεις τάξεις και 38 μαθήτριες και το
 Νηπιαγωγείο είχε 45 παιδιά.

(συνέχεια στο επόμενο)

ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΟΥ 40

Συγκινημένος από την αφήγηση της Μάρθας Παπαστεργίου από την Οξυά,
 τώρα μακριά μας στην Ουγγαρία, της προσφέρω τούτη την πληροφορία,
 παράλληλα θυμίαμα στη μνήμη του παλικάριού του χωριού της.

Ο Σταύρος Τζίμας (έτσι γράφεται στο βιβλίο "Αγώνες και Νεκροί" του πολέ-
 μου 1940-1941 έκδοση της Διευθύνσεως Ιστορίας Στρατού / ΓΕΣ Αθήνα 1960,
 σελ 458) ήταν γιός του Νικόλα. Γεννήθηκε στην Οξυά Κόνιτσας Ιωαννίνων το
 1914. Στρατιώτης του VIII (=8ου) Συντάγματος Πυροβολικού. Φονεύθηκε στη
 Μάχη Ηπείρου στις 4 Νοεμβρίου 1940. Αιώνια η μνήμη του.

Όπως η συναγωνίστριά μου Μάρθα Παπαστεργίου δημοσίευσε στο περιοδικό
 Κόνιτσα τεύχος 101 (Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου 2001), έτσι την παρακαλούμε να κα-
 ταγράψει στο ίδιο φιλόξενο περιοδικό τις αναμνήσεις των συγκατοίκων της στην
 Ουγγαρία πολεμιστών. Εάν δε κάποιος ήταν και μάστορας, θα χαιρόμουν να ν' ά-
 κουγα κάτι από τα σχετικά βιώματά του.

μαστρ' Αργύρης Π.Π. Πετρονώτης
 Θεσ/νίκη 27.02.2002

Αποκριές στις Πιάδες

Μεγάλη επιτυχία σημείωσαν και φέτος οι Εκδηλώσεις του Συλλόγου Παδιωτών “Ο ΣΜΟΛΙΚΑΣ” για τις γιορτές των απόκρεων και της Καθαρής Δευτέρας.

Η συμμετοχή των χωριανών ξεπέρασε κάθε προηγούμενο.

Το πρόγραμμα των εκδηλώσεων είχε ως εξής: Το πρωί της Κυριακής έπεπα από τον εκκλησιασμό όλοι οι νέοι του χωριού με χορούς και τραγούδια ανέβηκαν στο βουνό και κόψαν ξύλα για την φωτιά.

Στη συνέχεια μαζί με τους μεγαλύτερους στήσαν στον υπαίθριο χώρο της εκκλησίας τα ξύλα έτοιμα για τη μεγάλη φωτιά δηλ. το κάψιμο της Πόρκας.

Το βράδυ όλοι οι χωριανοί μασκαρεμένοι ανταμώθηκαν στην πλατεία του χωριού και σατίρισαν τα ευτράπελα της κοινωνίας μας.

Μαζί με τη σάπιρα αναβίωσε και το έθιμο της χάψας με τα γιαουρτωμένα αυγά που διασκέδασαν μικρούς και μεγάλους.

Και όταν η σάπιρα και η χάψα τελείωσε πήραν όλοι τον δρόμο για το άναμα της φωτιάς.

Το κάψιμο δηλαδή της Πόρκας όπως λεγόταν τον καιρό των παππούδων μας.

Με το άναμα της φωτιάς του “αρακού” γέμισαν τα πυροτεχνήματα και οι φωτοβολίδες που δεν είχαν προηγούμενο.

Μαζί με τη φωτιά άναψε και το μεγάλο γλέντι που κράτησε μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες.

Οι εκδηλώσεις όμως δεν τελείωσαν με το κάψιμο της Πόρκας και το ξημέρωμα. Οι γυναίκες του Συλλόγου ετοίμασαν την πατροπαράδοτη φασολάδα που φάγαμε όλοι, ντόπιοι και ξένοι που παραβρέθηκαν στο χωριό, το μεσημέρι μαζί με άλλα σαρακοσιανά εδέσματα (ταραμά, χαλβά, ελιές, τουρσί, λαγάνα) προσφορά του συλλόγου.

Έπεπα από το μεγάλο φαγοπότι όλοι όσοι παραβρέθηκαν, με αρχηγούς τα πιτσιρικά πραγματοποιήσαν τον διαγωνισμό χαρταετού και υποσχέθηκαν πως κάθε χρόνο θα βρίσκονται στο χωριό για να αναβιώσουν τα ήθη και έθιμα του χωριού και να τα κάνουν ευρύτερα γνωστά.

A.K.

ΠΑΝΑΓΙΑ ΠΛΗΚΑΤΙΩΤΙΣΣΑ

Στο βόρειο τμήμα του Νομού Ιωαννίνων, επαρχίας Κονίτισης, βρίσκεται το χωριό ΠΛΗΚΑΤΙ. Ένα χωριό με εξαίσια φυσική ομορφιά, που περιβάλλεται από ανατολώς με το βουνό Σταυρό, δυτικώς με το όρος Γράμμος (υψόμετρο 2.520 μ.), προικισμένο με πλούσια βλάστηση και πανίδα, βόρεια με το βουνό Ιεροφήτη Ηλία, που έχει δέντρα, έλατα, πεύκα, λεύκες, οξιές και έγιναν κληρές μάχες με τους Ιταλούς στις 4-11-1940. Προστάτισσα αυτού του χωριού είναι η “Παναγία η Πληκατιώτισσα”, όπως την αποκαλούν οι ντόπιοι. Η εικόνα της είναι τοποθετημένη στον κεντρικό ναό του χωριού, στην κρήνη της Κοίμησης της Θεοτόκου, πάνω σε εικονοστάσι και μπροστά της καίει ακοίμητα χρυσό πολυκάνδηλο. Έχει διαστάσεις 0,85Χ0,60 μ. και εμφανίζει την Παναγία καθιστή να κρατά στην αγκαλιά της τον Χριστό.

Η εικόνα αυτή ανακαλύφθηκε από ποιμένες στην τοποθεσία “Πεστηλέπι”, νότια του χωριού Αετομελίτσα και στη συνέχεια μεταφέρθηκε με θαυματουργό τρόπο στο χωριό ΠΛΗΚΑΤΙ. Αρχικά οι κάτοικοι την τοποθέτησαν στο Ναό του Αγίου Αθανασίου. Η εικόνα όμως μετακινήθηκε και με θαυματουργό τρόπο έφθασε στο μέσο του χωριού, όπου υπήρχαν ερείπια παλαιότερου ναού. Οι κάτοικοι, αντικρίζο-

ντας αυτό το θαύμα, έκτισαν σ’ εκείνο το σημείο ναό αφιερωμένο στην Κοίμηση της Θεοτόκου (έτος 1775). Ο ναός ήταν ρυθμού βασιλικής, γκρεμίσθηκε το έτος 1950 και την έκτισε με έξοδά της η 8η Μεραρχία Ηπείρου. Τα εγκαίνια του ναού τελέσθηκαν το έτος 1951, πρωτοστατούντος του Μακαριστού Επισκόπου Ιωαννίνων Δημητρίου.

Η Μετάσταση της εικόνας συνεχίσθηκε με θαυματουργό τρόπο και η εικόνα υπέδειξε ότι πρέπει να κτισθεί ναός και σε άλλο σημείο του χωριού.

Όπως και έγινε. Ο ναός αυτός είναι αφιερωμένος στα Γενέθλια της Θεοτόκου και ονομάζεται “Παναγιούλα”. Την 16η Φεβρουαρίου κάθε έτους τελείται μεγαλόπρεπη θρησκευτική εορτή, αφιερωμένη στην Παναγία την Πληκατιώτισσα. Το έθιμο τηρήθηκε και αυτή τη χρονιά. Η 16η Φεβρουαρίου του τρέχοντος έτους 2002 ήταν μια ηλιόλουστη ημέρα και πλήθος πιστών ήρθε από τα κοντινά χωριά, την Κόνιτσα, τα Γιάννενα, για να προσκυνήσουν τη θαυματουργή εικόνα, κομίζοντας αναθήματα, άρτους και αφιερώματα. Κάποιοι που μένουν σε πιο απομακρυσμένα χωριά ήρθαν από την προηγούμενη ημέρα και φιλοξενήθηκαν σε σπίτια κατοίκων του χωριού.

Η τελετή διατηρεί όλο το τελετουργι-

κό της. Την Παρασκευή ο ιερέας κατεβάζει την εικόνα από το εικονοστάσι και την τοποθετεί στο μέσον του Ναού. Τελέσθηκε Εσπερινός μέσα σε κατάνυξη και πνευματική ευφορία. Την ημέρα της εορτής τελέσθηκε Θεία Λειτουργία με τη συμμετοχή του Μητροπολίτη Κονίτισης Ανδρέου και εφτά (7) ιερέων και ακολούθησε η μεταφορά της εικόνας από το ναό της Κοίμησης της Θεοτόκου σ' αυτόν της Παναγιούλας. Εκεί η εικόνα τοποθετήθηκε σε ειδικό εικονοστάσι. Εψάλη ο Μικρός Παρακλητικός Κανών και η εικόνα επέστρεψε στο Ναό της Κοίμη-

σης της Θεοτόκου, όπου τελείωσε η λειτουργία. Η εορτή αυτή αποτελεί ευκαιρία έκφρασης του θρησκευτικού συναισθήματος των ανθρώπων και ταυτόχρονα αποτελεί αφορμή συνάντησης Πληκκαδιωτών που ζουν μακριά και ανταμώνουν μια τέτοια ημέρα. Προσπάθεια όλων μας είναι να διατηρηθεί ακέραιο το πνεύμα και το τελετουργικό της, επειδή είναι ένας ακόμα κρίκος που μας συνδέει με τη θρησκευτική και ιστορική μας παράδοση.

Γεώργιος Δ. Τσίτσος
Καταγόμενος εκ Πληκκατίου

ΒΡΑΒΕΥΣΗ ΝΕΩΝ ΟΞΥΑΣ

Λ την εκδήλωση της κοπής της πίτας του Συλλόγου Οξυάς έγινε βράβευση των νέων μας, που εισήχθησαν στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.

Η τελετή έγινε σε ατμόσφαιρα χαράς, συγκίνησης και περηφάνειας για τους νέους μας, που αποτελούν την ελπίδα μας για ένα καλύτερο μέλλον.

Οι επιτυχόντες που βραβεύτηκαν, καταχειροκροτήθηκαν θερμά και δέχτηκαν τις ευχές όλων - είναι οι εξής:

1. Δημήτριος Κ. Γεωργακόπουλος (Ευτυχίας Ανδρονιάδου), Πολυτεχνείο (Τμήμα Πολιτ. Μηχανικών)

2. Αλέξανδρος Σ. Κουτσούκος (Γαριφαλιάς Ζάρρου) Χημικών (Πανεπιστ.

Πατρών).

3. Στήβεν Ε. Παπαχρήστος Εισήχθη στο τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών. Σήμερα σπουδάζει Ιατρική στη Γερμανία.

4. Θεodorής Δ. Τζιας (Φρειδερίκης Μπίζου) Εισήχθη στην ΑΣΟΕ - Τμήμα Επιχειρησιακής Έρευνας και Μάρκετινγκ.

5. Ανδρέας Δ. Τσίμας Εισήχθη στη Σχολή Μονίμων Υπαξιωματικών Ναυτικού (ΣΜΥΝ)

Τους συγχαίρουμε και πάλι ολόψυχα και τους ευχόμαστε κάθε επιτυχία στις σπουδές και στη ζωή τους. Ο θεός να τους χαρίζει υγεία και δύναμη στον αγώνα της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής αποκατάστασής τους. Το μέλλον τους ανήκει.

Κ.Α.Α

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Προς το Περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ"

ΘΕΜΑ: *Ενημερωτική απάντηση.*

Σας διαβιβάζουμε συν/μενα την απάντηση του Υπουργείου Παιδείας στο υπ. αριθ. 29/25-2-2002 έγγραφό μας που φιλοξενήσατε στο περιοδικό μας.

Σημείωση: η ύλη είναι αδιανόητο να ακολουθεί την αλματώδη πρόοδο της επιστήμης κάτι που σημαίνει ότι η προστιθέμενη γνώση το 2002 να απαιτεί μαθητές που να διαθέτουν ηλεκτρονικό εγκέφαλο.

Τι θα γίνει με τις παρενέργειες που προκαλεί η υπέρβαση των ορίων της εκπαίδευσης;

Ευχαριστούμε για την φιλοξενία

Με τιμή

Ο Πρόεδρος
Θ. Γκιοξάρης

ΘΕΜΑ: *Απάντηση εγγράφου*

Σε απάντηση του με αρ. πρ. 29/25-2-02 εγγράφου σας η Υπηρεσία μας σας εκφράζει τις ευχαριστίες της για τις σοβαρές παρατηρήσεις που διατυπώνετε στα θέματα που αφορούν πολλούς τομείς της εκπαίδευσης, οι οποίες να ληφθούν υπόψη στα πλαίσια του διαλόγου για τα θέματα της παιδείας.

Επίσης θα θέλαμε να σας γνωρίσουμε ότι η εξεταστέα - διδακτέα ύλη των μαθημάτων του Ενιαίου Λυκείου που εξετάζονται σε πανελλαδικό επίπεδο, ο-

ρίζεται με την Υ.Α. Γ2/4485/7-9-01 καθορίζεται το ωρολόγιο πρόγραμμα των Α', Β', Γ', τάξεων του Ενιαίου Λυκείου.

Ο Διευθυντής
Ιωάννης Κυρτάτος

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Σας γνωρίζουμε ότι το Διοικητικό Συμβούλιο της "Ηπειρωτικής Εστίας" Θεσσαλονίκης που προέκυψε από τις εκλογές της 31ης Μαρτίου 2002, συγκροτήθηκε σε Σώμα ως εξής:

Πρόεδρος, Βασίλειος Καυκιάς
Α', Αντι/δρος, Φίλιππος Κούγκλης
Β', Αντι/δρος, Κων/νος Τσούλης
Γεν. Γραμματέας, Βασίλειος Παππάς
Ταμίας, Βασίλειος Γκέλης
Έφορος Μελ. και Προβλημάτων Ηπείρου, Βασίλειος Χρήστου
Έφορος Αλληλεγγύης, Χριστίνα Βαδίλη
Έφορος Ψυχαγωγίας, Ευαγ. Νικολόπουλος
Έφορος Νεολαίας, Αθηνά Τοτοκώτση

Την Εξελεγκτική Επιτροπή αποτελούν οι: Μιχαήλ Στάσας, Μιχαήλ Γιόλα, Ζώης Μάνθος

Βασίλης Γκέλης και Αθηνά Τοτοκώτση
Υπεύθυνοι: Γραμματείας, Βιβλιοθήκης, Βεστιαρίου,

Εφημερίδας ΑΠΕΙΡΩΤΑΝ, Υποδοχής, ΒΗ. Ηπειρωτών.

Δ.Σ. Ηπ. Εστίας Θεσ/νίκης

ΣΧΟΛΙΑ

Κι άλλες φορές ασχοληθήκαμε με το κυκλοφοριακό πρόβλημα στην Κόνιτσα.

Δυστυχώς η ασυδοσία συνεχίζεται. Ο καθένας παρκάρει όπου τον βολεύει μες στο Κέντρο, χωρίς να λογαριάζει ότι εμποδίζει τους άλλους.

Με τον ερχομό της καλοκαιρινής περιόδου το πρόβλημα θα γίνει οξύτερο, αφού τα μόνιμα και τα διερχόμενα αυτοκίνητα θα πολλαπλασιαστούν.

Δεν μας φτάνουν όλ' αυτά, έχουμε και το Πρακτορείο Λεωφορείων μες στο Κέντρο.

Κάποτε είχε γίνει συζήτηση στο Δημ. Συμβούλιο για απομάκρυνση του, αλλά πέρασαν χρόνια και καιροί και τίποτε δεν έγινε.

Τι περιμένει ο Δήμος; Πρέπει αμέσως να μεταφέρει το πρακτορείο στην Πλατεία Φριζή.

Με ένα προκατασκευασμένο υπόστεγο που γίνεται σ' ελάχιστο χρόνο και με μικρό κόστος, μπορεί να μεταφερθεί το πρακτορείο ελαφρώνοντας αρκετά το μποτιλιάρισμα που γίνεται κάθε τόσο, όταν μπερδεύονται λεωφορεία, ΙΧ. και ταξί στον ίδιο χώρο.

Αμ έπος, αμ έργο κ. Δήμαρχε!

• Το ψάρεμα είναι μια απολαυστική απασχόληση για μικρούς και μεγάλους. Στην περιοχή μας που κυλούν τρία ποτάμια (Αώος-Σαραντάπορος-Βοϊδομάτης) με την περίφημη πέστροφα, μπορούν να ψαρεύουν ερασιπέχνες ψαράδες όλη τη θερινή περίοδο περνώντας πολύ ευχάριστες ώρες.

Μαζί με τις άλλες ομορφιές του τόπου μας και το ψάρεμα προσθέτει μια επιπλέον ασχολία στους επισκέπτες και παραθεριστές του τόπου μας.

Δυστυχώς Πολιτεία, Αρχές, Αυτοδιοίκηση, δεν δείχνουν το απαιτούμενο ενδιαφέρον σ' αυτόν τον τομέα. Όπως και στην παράνομη θήρα που οργανιάζει, δυστυχώς, ακόμα και στον απαγορευμένο Δρυμό Βίκου-Αώου, έτσι και στο παράνομο ψάρεμα στα ποτάμια μας δεν λαμβάνονται μέτρα για πάταξη των παρανομούντων.

Όταν οι παράνομοι τις νύχτες, αλλά και μέρα μεσημέρι ακόμα, χτενίζουν τα ποτάμια με δίκτυα και πεζόβολους, τι ψάρια να μείνουν για τους ερασιπέχνες που πηγαίνουν με νόμιμα μέσα για να περάσουν όμορφες στιγμές στα ποτάμια μας;

Χρειάζονται επομένως μέτρα προστασίας με πάταξη αυτών που παραβαίνουν τους νόμους και παράλληλα τακτικός εμπλουτισμός των ποταμών με πέστροφες, αν θέλουμε περισσότερους επισκέπτες στην περιοχή μας.

• Το λεγόμενο "Κουρί", το πανέμορφο δάσος που ομορφαίνει την Κόνιτσα πάνω από την πόλη δεν κινδυνεύει μόνο από τη φωτιά, που ευχόμαστε να μην συμβεί ποτέ, κινδυνεύει και από τα ζώα τα οποία βόσκουν μέσα, αλλά και από ανθρώπους που σιωπηρά αποψιλώνουν τις πλαγιές κόβοντας κλαδί για τα "μανάρια" τους ή παλούκια για τα κηπάρια τους. Νομίζουμε ότι ο Δήμος με το Δασαρχείο μπορούν να κάνουν κάτι, αν θέλουν.

Σ.Τ.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Με την καλοκαιρία του Φλεβάρη νθισαν πρόωρα δέντρα και λουλούδια.

Με τις ίδιες καιρικές συνθήκες ήρθαι ο Μάρτης.

- Στις 3/3 πυρκαγιά στην περιοχή Ιστράτου (σπάνια περίπτωση για τέτοια εποχή) έκαψε σε αρκετή έκταση ευκοδάσους. Τελικά πυροσβέστες με πίγεια και εναέρια μέσα την έσβησαν. Άλλες μικρότερες φωτιές εκδηλώθηκαν στις περιοχές Πληκατίου και λευθέρου στις 7/3.

- Στις 9/3 τρεις Αλβανοί λαθρομετανάστες, που στην προσπάθειά τους να διαβούν τον ποταμό Σαραντάπορο την περιοχή Αγ. Βαρβάρας κινδύνευαν να πνιγούν, διασώθηκαν από άνδρες τις Πυροσβ. υπηρεσίας.

- Με επιτυχία πραγματοποιήθηκε τις 9/3 ο Αποκριάτικος χορός της Έωσης Κονιτσιωτών Ιωαννίνων στο ενοδοχείο Du Lac.

- Στις 17/3 με τις καθιερωμένες φωτιές στην Άνω και Κάτω Κόνιτσα δέντησαν οι Κονιτσιώτες και οι επικέπες που φιλοξενήθηκαν στα ξενοδοχεία και τα νοικιαζόμενα της πόλης. Αυστυχώς, φέτος δεν έγινε καρναβάλι στην Κόνιτσα. Πολύς κόσμος επισκέφτηκε την Πηγή (Πεκλάρι) όπου ο Πολιτιστ. Σύλλογος πραγματοποίησε εφέτος τις καρναβαλικές εκδηλώσεις με επιτυχία.

- Την Καθαροδευτέρα οι Πολιτιστ. Σύλλογοι Άνω και Κάτω Κόνιτσας

πρόσφεραν την πατροπαράδοτη φασολάδα δωρεάν.

- Μετά από ασυνήθιστη καλοκαιρία για χειμωνιάτικους μήνες, ο Μάρτης μας ξάφνιασε απότομα επαληθεύοντας την παροιμία "Μάρτης γδάρτης..." με το χιόνι στις 24/3 που άσπρισε τα βουνά μας και κατέβηκε χαμηλά ως την Κόνιτσα.

Ανθισμένες κορομηλιές και κουτσουπιές στολίστηκαν με το άσπρο πέπλο του χιονιού και η θερμοκρασία κατέβηκε κοντά στο 0.

- Τις παραμονές της Εθν. γιορτής οι μαθητές των Σχολείων κατέθεσαν στεφάνια στα μνημεία πεσόντων και σημαιοστολίστηκαν όλα τα δημόσια κτίρια και τα σπίτια.

Το πρωί έγινε η καθιερωμένη Δοξολογία στον Ι. Ναό του Αγ. Κοσμά και η επιμνημόσυνη Δέηση για τους πεσόντες στο Ηρώο έξω από το Δημαρχείο, και η κατάθεση στεφάνων από εκπροσώπους Αρχών, Κομμάτων και Συλλόγων. Ακολούθησε η παρέλαση μαθητών, τμημάτων Στρατού και για πρώτη φορά συνοριακών φυλάκων ενώπιον του Επισκόπου κ. Ανδρέα, του Δημάρχου κ. Χατζνεφραιμίδη, του Στρατ. Διοικητή, του βουλευτή της Ν.Δ. κ. Τασούλα, Δημ. Συμβούλων και πλήθους κόσμου που χειροκρότησαν τους παρελαύνοντες.

Μετά την παρέλαση εκφωνήθηκε στο αμφιθέατρο του Δημαρχείου ο πανηγυρικός της ημέρας από τον καθηγητή Τ.Ε.Ε. Κόνιτσας κ. Βασ. Παπαδόπουλο ο οποίος αναφέρθηκε

στον αγωνιστή του 21 Μακρυγιάννη. Οι εκδηλώσεις έληξαν με δεξίωση στο Δημαρχείο.

Το απόγευμα μαθητές και μαθήτριες του Γυμνασίου και του Λυκείου πραγματοποίησαν εκδήλωση στο αμφιθέατρο του Γυμνασίου με απαγγελίες τραγούδια και το θεατρικό έργο του Δ. Βακάλη "Λάμπρος Τζαβέλλας". Τις εκδηλώσεις παρακολούθησαν: ο Σεβ. Μητροπολίτης, ο Δήμαρχος και πολύς κόσμος που καταχειροκρότησαν την ωραία προσπάθεια των μαθητών. Στο τέλος ομίλησε για λίγο ο Γυμνασιάρχης κ. Κων. Κοσμάς και ο Δήμαρχος και ο Δεσπότης εξέφρασαν τα συγχαρητήρια και τα ευχαριστήριά τους στα παιδιά και στους καθηγητές τους που βοήθησαν στην πραγματοποίηση της εκδήλωσης.

Ευτυχώς η μέρα, παρά το κρύο ήταν ηλιόλουστη με φαντασμαγορική διακόσμηση του χιονιού στις πευκόφυτες πλαγιές των γύρω βουνών.

- Στις 27/3 το παράρτημα Ιωαννίνων της Ένωσης Γυναικών Ελλάδας οργάνωσε εκδήλωση - ενημέρωση στο Συνεδριακό Κέντρο του Δήμου Κόνιτσας με θέμα: "Ευρωπαϊκά προγράμματα που υλοποιούνται στην Ήπειρο.

- Με πολλές βροχές και χιόνια στις βουνοκορφές ήρθε ο φετινός Απρίλης.

Η πώση της θερμοκρασίας κάποιες νύχτες είχε σαν αποτέλεσμα τη δημιουργία πάχνης και παγετού που κατέστρεψαν ορισμένες καλλιέργειες

λαχανικών και οπωροφόρων δέντρων (ροδακινιές, καρυδιές κ.α.).

- Ανάβαση στη Νεμέρτσικα πραγματοποιήσε στις 6/4 ο Ορειβ. Σύλλογος Κόνιτσας.

- Λόγω του άστατου καιρού άργησαν φέτος να 'ρθουν και τα χελιδόνια. Εμφανίστηκαν στις 8-10/4 ενώ τα προηγούμενα χρόνια ο ερχομός τους συνέπιπε με την 25 Μαρτίου.

- Στις 4/4 έγινε στο Λύκειο Κόνιτσας συγκέντρωση Γονέων και μαθητών στην οποία μίλησε ο Δ/ντής της Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ κ. Δ. Σκιαδάς, και ο καθηγητής κ. Ν. Κωσταράς με θέμα "Οργάνωση Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης" για την ενίσχυση του εκπαιδευτικού και μορφωτικού επιπέδου των μαθητών, ειδικά όσων αντιμετωπίζουν μαθησιακές δυσκολίες, ως μέτρο καταπολέμησης του αποκλεισμού και μείωσης των κοινωνικών ανισοτήτων, με σκοπό τον εξοπλισμό με δεξιότητες και γνώσεις για την καλύτερη ένταξη στην αγορά εργασίας και την αντιμετώπιση της ανεργίας.

- Συνεχίζονται οι εργασίες της ανακατασκευής της Κεντρ. Πλατείας στην Κόνιτσα. Ελπίζουμε να τελειώσουν σύντομα.

- Εγκρίθηκε η κατασκευή πίστας Καγιάκ στον Αώο ποταμό. Το έργο θα χρηματοδοτηθεί από το ΕΠΤΑ με 500 εκατομ. δραχ.

- Επιτέλους μετά από αρκετή καθυστέρηση, εγκρίθηκε η μελέτη του έργου για τη συνέχιση και αποπεράτωση

ς Δημ. Αγοράς στην Κόνιτσα, προϋπολογισμού 1.740.000 Ευρώ.

• Στις 26/4, ερχόμενος στα Γιάννινα, επισκέφτηκε την Κόνιτσα ο Υπουργός Εσωτερικών κ. Γ. Παπανδρέου.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Στις 3/4 ο Δημήτριος Καραντζιος και η Ιωάννα Κυρτσόγλου απόκτησαν στην Αθήνα αγοράκι.

• Στις 22/4 ο Χρήστος Γουρνόπουλος και η Δήμητρα Μήτσικα απόκτησαν κοριτσάκι.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

• Στις 25/3 ο Κώστας Χατζηρούμπος και η Ευαγγελία Δασκάλου βάπτισαν τα δυομα παιδιά τους στην Κόνιτσα. Ονόματα: Νικήτας και Χρυσάνθη.

• Στις 31/3 ο Ανδρέας Τzáλλας και Βασιλεία Χούσου βάπτισαν στην Κόνιτσα το κοριτσάκι τους. Όνομα: Αλυσαντίνα.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Στις 23/3 έγιναν στην Αθήνα οι αρραβώνες του Ραϊμόν Μάλιακα και της Σοφίας Γρέντζιου.

ΓΑΜΟΙ

Στις 17/3 έγιναν στα Γιάννινα οι γάμοι του Νικολάου Ασπιώτη και της Ελένης Μήτσικα.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Στις Λάρισα η Αικατερίνη Χρυσικού 06 ετών στις 1/3.

• Στην Κόνιτσα η Γλυκερία Μάλιακα 63 ετών στις 26/3.

• Στην Πηγή Κόνιτσας η Πηνελόπη Δήμου 77 ετών στις 26/3.

• Στο Ελεύθερο η Αγγελική Μαγκλή 83 ετών στις 31/3.

• Στην Αγ. Παρασκευή ο Ανδρέας Ζήκας 79 ετών στις 4/4.

• Στις 5/4 η Ερμηνεία Μηλίγκου 95 από το Αηδονοχώρι, στην Αθήνα.

• Στην Πηγή η Ελευθερία Προπόδη 82 ετών στις 9/4.

• Στην Κόνιτσα η Αναστασία Λιάπη 79 ετών στις 12/4.

• Στην Κόνιτσα η πρεσβυτέρα Δέσποινα Παπαϊωάννου 100 ετών στις 12/4.

• Στην Πηγή η Δημητρούλα Πρίντζα 89 ετών στις 18/4.

• Στη Θεσ/νίκη ο Παδιώτης Ευάγγελος Βάρνας από τους Πάδες 86 ετών στις 19/4.

• Στην Κόνιτσα η Σπυριδούλα Ζώτου 62 ετών στις 29/4.

• Το βράδυ της 30 Απριλίου σκοτώθηκε λίγο έξω από την Κόνιτσα, καθώς πήγαινε στο χωριό του Μάζι, ο Νικόλαος Διαμάντης 62, όταν βγήκε έξω από το δρόμο το τρακτέρ που οδηγούσε.

Στη μνήμη της Γλυκερίας Μάλιακα, που πέθανε στην Κόνιτσα στις 26/3, ο σύζυγός της Νικόλαος προσφέρει στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ" το ποσό των 20€

Για το ίδιο

σκοπό η αδελφή της Λαμπρινή και τα ανήψια της Παναγιώτης και Σπυριδούλα Κολόκα προσφέρουν 30 €.

- Στη μνήμη του γιού της Δημητρίου, η Λαμπρινή Ζούνη προσφέρει 5 € στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ".

- Ο Παναγιώτης και η Σπυριδούλα Κολόκα είκοσι χρόνια από το θάνατο του αδελφού τους Δημητρίου, στη μνήμη του προσφέρουν στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ" 20 €.

- Στη μνήμη της πρεσβυτέρας Ιουλίας Δάλλα από το Ελεύθερο, ένα χρόνο μετά το θάνατό της, τα παιδιά και τα εγγόνια της προσφέρουν στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ" 30 €.

- Ο Τζώρτζ Μάρρακη στη μνήμη του θείου του Μάριου Δημητριάδη, λάτρη της Κόνιτσας και του περιοδικού "ΚΟΝΙΤΣΑ" που πέθανε στην Αθήνα στις 15/4/2001 προσφέρει στο περιοδικό μας 30 €.

- Στη μνήμη της εξαδέλφης του Σοφίας Κρυστάλλη, ο Μιχάλης Λάμπρου από τη Δράμα, προσφέρει στο περιοδικό μας 15 €.

- Στις 5 Απριλίου απεβίωσε στην Αθήνα η Ερμηνεία Θωμά Μηλίγκου 95 ετών. Την επομένη κηδεύτηκε στο Αηδονοχώρι από το οποίο κατήγετο.

Στη μνήμη της κατετέθησαν από την οικογένειά της:

1. Στο Γηροκομείο Κόνιτσας 300 €
2. Στο Ι. Ναό Αγ. Αποστόλων Αηδονοχωρίου 150 €

3. Στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ" 75 €.

- Στη μνήμη της Άννας Παναγ. Κεφάλια που πέθανε στην Πηγή στις

22/3 σε ηλικία 86 ετών, ο γιός της Κων/νος προσφέρει στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ" 40 €.

ΣΤΟΝ ΘΑΝΑΣΗ ΠΟΡΦΥΡΗ

Με βαθειά συγκίνηση και πόνο έμαθα για το θάνατό σου μπαρμπα Θανάση. Δυστυχώς δε βρέθηκα στην κηδεία σου να σου προσφέρω δυο γαρύφαλλα και να σε ευχαριστήσω γιατί με τα γράμματά σου και τα καλά σου λόγια μου έδινες κουράγιο και ελπίδες στα πενήντα χρόνια της προσφυγιάς μου.

Όταν έρθω στο χωριό θα βρω το μπαλκόνι άδειο και τον πλάτανο να κλαίει γιατί έχασε τη συντροφιά σου.

Αιωνία σου η μνήμη μπαρμπα Θανάση.

“Χρόνια πολλά ήσουν μακριά
απ’ τη γλυκειά πατρίδα
και μες στο νου και την καρδιά
δεν έσβηνε η ελπίδα,
να ξαναπάς στον τόπο σου
κοντά στη φαμιλιά σου,
στην άξια τη γυναίκα σου
και στα μικρά παιδιά σου.

Τώρα τα χρόνια πέρασαν
ήρθαν τα γερατειά σου
οι αναμνήσεις έμειναν
από την προσφυγιά σου.

Μάρθα Παπαστεργίου
Ουγγαρία

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

Έφυγε ένας Βουρμπιανίτης

Το Μάρτιο 2002 έφυγε για πάντα από κοντά μας και κηδεύτηκε στην Αθήνα όπου κατοικούσε, ένας καλός άνθρωπος, καλός οικογενειάρχης και Συγχωριανός μας, ο Εμμανουήλ Κακαβάς.

Διακρίνονταν για τον ήπιο χαρακτήρα του, την ευγένειά του, την καλοσύνη προς τους συναθρώπους του και ιδιαίτερα για την συμμετοχή του στα κοινά, τόσον της γενέτειράς του Βούρμπιανης όσον και του Δήμου Αργυρούπολης Αττικής όπου ήταν μόνιμος κάτοικος.

Ήταν από τους λίγους Συγχωριανούς μας που συμπαραστέκονταν ανελλιπώς στο Σύνδεσμο του χωριού του στην Αθήνα, αλλά και ως μέλος της Διαχειριστικής Επιτροπής του κληροδοτήματος Χαρ. ΖΗΚΟΥ, αγωνίστηκε με πάθος και ανιδιοτελώς, για την πρόοδο και την ανάπτυξη της αγαπη-

μένης του Βούρμπιανης.

Με το θάνατό του, άφησε ένα δυσαναπλήρωτο κενό στην αγαπημένη του Βούρμπιανη, όπως συμβαίνει με όλους τους Συγχωριανούς μας που φεύγουν από το μάταιο τούτο κόσμο.

Στην αγαπημένη του σύζυγο Μαρούλα και τα παιδιά του Δήμητρα και Ευδοκία, απευθύνουμε εγκάρδια συλλυπητήρια.

Αιωνία θα είναι η μνήμη σου καλέ μας Συγχωριανέ, φίλε και συνεργάτη Μανόλη, όπως ζεστή και γεμάτη καλοσύνη ήταν πάντοτε η καρδιά σου, για όλους τους συναθρώπους σου.

*Ας είναι ελαφρύ το χώμα
της Αθηναϊκής γης που σε σκεπάζει.
Η Διαχ/κή Επιτροπή Κληροδοτήματος*

Χαρ. Ζήκου

Ι. Κιτσαντώνης - Γ. Γκιώκας

* * *

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

Εκδηλώνοντας την μεγάλη αγάπη για τη γενέτειρά μας, η Κα Ειρήνη Θεοδοσιάδου πρ. Δ/Διδασκάλουσα, προσέφερε το αξιόλογο χρηματικό ποσό των 3.000 ευρώ, για την αναστήλωση του Ιερού Ναού Αγίου Νικολάου Βούρμπιανης, στη μνήμη του αδελφού της Σπυρίδωνος.

Το Διοικ. Συμβούλιο του Συνδέσμου Βουρμπιαντών μας αισθάνεται την υποχρέωση να εκφράσει τις θερμές του ευχαριστίες και Δημόσια, ευχόμενοι ο Μεγαλοδύναμος να της χαρίσει υγεία.

Αφιέρωμα

Πέρασε ήδη ένας χρόνος που χάσαμε ένα αγαπημένο μας πρόσωπο, την Τζένη μας. Ένα υπέροχο κορίτσι, ένας άγγελος που στην καρδιά της υπήρχε μόνο αγάπη και καλοσύνη που δυστυχώς ο χάρος τη ζήλεψε και την πήρε μακριά μας. Μπορεί να μην είναι κοντά μας να τη βλέπουμε, όμως για μας ζει. Ζει μες τις καρδιές όλων όσοι την ήξεραν και την αγαπήσαν. Δεν θα ξεχάσω ποτέ αυτή τη μέρα που θα μείνει χαραγμένη για πάντα στο νου μας.

Ήταν Κυριακή 11 Φεβρουαρίου 2001 επά το πρωί. Χτύπησε το τηλέφωνο· με ένα άσχημο προαίσθημα το σήκωσα, και το προαίσθημα μου δεν με γέλασε· από την άλλη άκρη μια τρεμάμενη φωνή μου είπε το άσχημο μαντάτο.

Η Τζένη πέθανε· μια λέξη που ακόμη ηχεί στο νου μου. Τότε ένιωσα τη γη να χάνεται κάτω από τα πόδια μου, στο λαιμό μου ανέβηκε ένας κόμπος, τα δάκρυα έτρεχαν βροχή και στην καρδιά μου ήρθε ένας ανεπάντεχος πόνος, ο πόνος του χωρισμού. Πόσες φορές δεν είπα εκείνη τη μέρα κι ας με συγχωρέσει ο θεός. Είπα, λοιπόν, Θεέ μου γιατί ήσουν τόσο άδικος; Γιατί έκοψες το νήμα της ζωής αυτού του αγγέλου που μόλις είχε αρχίσει να ζει τα νιάτα της με τη δική της οικογένεια, τον άνδρα της και την κορούλα τους; Την οχτάχρονη Ηρώ που γνώρισε τόσο μικρή την ορφάνια, το χαμό της μητέρας, γιατί είναι μεγάλο πλήγμα να χάνεις τη μητέρα, το στήριγμα του σπιτιού, τη μητέρα της που θα της στεκό-

ταν δίπλα της σε κάθε βήμα της ζωής της. Και που τώρα και για πολύ καιρό στο προσωπάκι της θα μείνει χαραγμένος ο πόνος και η απουσία της μητέρας της. Θυμάμαι τη μέρα που πέθανε η γιαγιά τους δύο μήνες μετά το μοιρολόι που έλεγαν οι Λυκορραχίτισσες και στο ακουσμα Τζένη κανείς δεν άντεξε. Τα μάτια όλων βούρκωσαν και τα δάκρυα έτρεχαν βροχή γιατί όσο κι αν προσπαθούμε να απαλύνουμε λίγο τον πόνο μας θάρθει πάλι εκείνη η μέρα του Φλεβάρη που θα μείνει χαραγμένη για πάντα στο νου. Έχω και μία γλυκιά ανάμνηση από τη Τζένη. Δεκαπενταύγουστος στη Λαγκάδα την είδα μια μέρα ακουμπησμένη στο μπαλκόνι. Τα μαλλιά της ξανθά, ένας άγγελος ήταν. Ένα ελαφρύ αεράκι έφερνε τα μαλλιά στο πρόσωπό της και εγώ γέλασα έτσι όπως την έβλεπα και της το είπα αυτό και τότε μου είπε μια κουβέντα που δε θα ξεχάσω (εμείς οι δυο ταιριάζουμε λέει και σ' αγαπώ σαν αδελφή μου). Κι εγώ έτσι την έβλεπα, κανείς μας όμως δεν μπορούσε να πιστέψει ότι αυτό το καλοκαίρι θα ήταν το τελευταίο. Γι' αυτό, όσοι την αγαπήσατε μην πείτε πως η Τζένη πέθανε, γιατί πεθαίνει κάποιος μόνο όταν τον ξεχνούν και για μένα δεν έχει πεθάνει, απλά έχει φύγει για ένα ταξίδι που θα λείψει για λίγα χρόνια. Αιωνία σου η μνήμη (Τζένη μου).

Ας είναι ελαφρύ το κώμα της Αττικής γης που πρόθυμα σε δέχτηκε.

Μαριάνθη Νάτσι
Ηλιόρραχη 20.2.2002

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

	€		
asali heleni U.S.A.	23,5	Ράππη Δανάη Καβάλα	7
τακόλας Αποστ. U.S.A.	23,5	Λυμπερόπουλος Νικ. Χαλκίδα	7
τακόλας Σωτ. U.S.A.	23,5	Μπισμπέα Αλεξ. Καλαμάτα	12
ιος Νίκος U.S.A.	Δολ. 100	Πήχας Βασ. Κιάτο	7
ούτης Παναγιώτης U.S.A.	29	Ζήκας Αντ. Κορωπί	6
άγκας Χρήστος Αυστραλία	Δολ. 90	Φραγκιουδάκης Στελ. Μέγαρο	12
τζηρούμπης Γεωργ. Αυστραλία	Δολ. 100	Βουρδούκας Ευάγγ. Μέγαρο	17
τζημελετίου Βασ. Αθήνα	30	Πίσπας Θεοδ. Βέροια	12
παστάθης Παντ. Αθήνα	14	Ζήμουρας Παν. Ηγουμενίτσα	20
παχρήστου Παντ. Αθήνα	29	Πλατής Βασ. Αλεξάνδρεια	10
έλλιου Σταυρούλα Αθήνα	6	Πλατής Κων. Αλεξάνδρεια	10
τσιος Χριστοφ. Αθήνα	7	Γιάκκας Γεωργ. Λάρισα	15
τίζος Δημ. Αθήνα	7	Σδούκος Νικ. Λαμία	10
ύκης Χρ. Αθήνα	7	Χαρισιάδης Γεωργ. Γιάννινα	29
ίμα Έλλη Αθήνα	7	Εξάρχου Παρασκ. Γιάννινα	7
ούρτης Αναστ. Αθήνα	6	Τζιόβας Φρίξος Γιάννινα	14
ραγιάννη Ολυμπία Αθήνα	12	Καραγιάννης Βασ. Γιάννινα	12
πακώστα Ευδοκία Αθήνα	7	Τζάλλας Ευάγγ. Γιάννινα	7
τη Καίτη Αθήνα	10	Μαρκόπουλος Σπύρος Γιάννινα	10
τίζου Φρίντα Αθήνα	7	Καραφλιάς Άγγελος Γιάννινα	18
ουκοβίνας Γεωργ. Αθήνα	7	Δήμος Στεφ. Γιάννινα	7
πος Αλέξιος Αθήνα	30	Ξάνθος Αποστ. Γιάννινα	7
ουστας Χαραλ. Αθήνα	20	Σίμος Αλκιβ. Γιάννινα	7
ράσης Σπύρος Αθήνα	13	Σκούφιας Δημοσθ. Γιάννινα	10
ιγανιά Βαρβάρα Αθήνα	7	Φασούλη Ντίνα Γιάννινα	13
ήμος Ηλίας Αθήνα	7	Παπαδιαμάντης Κων. Γιάννινα	30
δρεάδης Χρήστος Αθήνα	7	Μηλιώνη Κατερίνα Θεσ/νίκη	15
ιππίας Γεώργ. Αθήνα	10	Λώτου Γλουκερία Θεσ/νίκη	6
τσιος Ανδρέας Αθήνα	10	Τσουμάνη Αμαλία Θεσ/νίκη	10
μπέλης Χαραλ. Αθήνα	30	Μεσσής Αναστ. Θεσ/νίκη	6
ανός Σαράντης Αθήνα	7	Σπανός Αποστ. Θεσ/νίκη	7
πτα Δήμητρα Αθήνα	7	Γούσιας Γεώργ. Θεσ/νίκη	30
ιρράς Ευαγγ. Αθήνα	18	Νικόπουλος Βασ. Θεσ/νίκη	14
ιρράς Ευαγγ. Αθήνα	18	Ντούτης Δημ. Θεσ/νίκη	14,50
ιφνης Ιωαν. Αθήνα	10	Γορίτσα Χριστίνα Κόνιτσα	6
ύρρος Κων/νος Αθήνα	59	Διαμάντη Ευανθία Κόνιτσα	6
αρτσάλης Γεώργιος Αθήνα	14.50	Γαϊτανίδης Προδρ. Κόνιτσα	6
ιλσάμη Ειρήνη Αθήνα	14.50	Ζδράβου Δέσποινα Κόνιτσα	7
ιδάσης Λάμπρος Αθήνα	29	Κουκέσης Παντ. Κόνιτσα	6
ιμητριάδη Ελένη Αθήνα	14.50	Μπούνας Ευαγγ. Κόνιτσα	10
ρούτσου Δήμητρα Αθήνα	30	Μάλιακας Παύλος Κόνιτσα	7
υφωνίδα Άννα Πειραιάς	19	Καράκογλου Χαρ. Κόνιτσα	7
οφούρη Ιφιγ. Δράμα	10	Χουλιάρης Παύλος Κόνιτσα	9
άμου Δήμητρα Πρέβεζα	7	Ντάφλης Χαραλ. Κόνιτσα	7
άμος Ιωαν. Κέρκυρα	6	Αποστόλου Ανδρ. Κόνιτσα	7
		Μάλιακας Πέτρος Κόνιτσα	7

Ξάνθου Κων/νιά Κόνιτσα	7	Μούσιος Χαρ. Λαγκάδα	7
Κολόκας Θεοδ. Κόνιτσα	7	Αδάμος Δημ. Λαγκάδα	7
Σπανός Πασχ. Κόνιτσα	6	Τζιάτζιος Αποστ. Μολυβδοσκεπάστη	8
Γκόγκος Κων. Κόνιτσα	7	Τσίμας νικ. Οξυά	7
Βουρδούκας Αθαν. Κόνιτσα	6	Κοτσάφτης Ευαγγ. Μάζι	7
Κήτας Θεοδ. Κόνιτσα	6	Ευαγγέλου Δημ. Κλειδωνιά	20
Κήτας Βασ. Κόνιτσα	6	Νικολάου Σωτ. Καβάσιλα	7
Γκότζος Πέτρος Κόνιτσα	7	Σακκάς Αθαν. Πυξαριά	15
Βλάχος Γρηγ. Κόνιτσα	10	Καραγιάννης Νικ. Δίστρατο	7
Ζήδρου Δήμητρα Κόνιτσα	13	Δήμου Ηλίας Πηγή	7
Τζάλλας Αθαν. Κόνιτσα	7	Ιερ. Σκίρτας Αγγ. Πάδες	8
Κατής Χρήστος Κόνιτσα	7	Μουκοβίνας Κων. Μεσοβούνι	7
Παγανιάς Κώστας Κόνιτσα	10	Καλησώρας Γεώργ. Καστανέα	10
Χατζηεφραιμίδης Σάββας Κόνιτσα	13	Εξάρχου Γ. Αθαν. Πηγή	7
Μήτσικας Αθαν. Κόνιτσα	15	Χαρίσης Δημ. Μακρυχώρι	20
Γαϊτανίδης Ευαγγ. Κόνιτσα	10	Μανώλης Πέτρος Λαγκάδα	7
Μπριασούλης Δημ. Κόνιτσα	20	Ιερ. Τζήμος Μηνάς Ελεύθερο	7
Ιερ. Καλλιντέρης Χρ. Κόνιτσα	7	Σπανός Αθαν. Πηγή	7
Κούγιας Παναγ. Κόνιτσα	7	Καρράς Τάσιος Ηλιόρραχη	7
Καρανάσιου Αθηνά Κόνιτσα	7	Βαζούκης Απόστ. Νικάνορας	7
Τσαρούχης Γιάννης Κόνιτσα	20	Σουφλέρης Απόστ. Καλόβρυση	7
Νίκου Χρήστος Κόνιτσα	13	Τσιλίφης Κων/νος Τράπεζα	7
Τσούκας Κων. Κόνιτσα	7	Δημητρούλης Δημ. Δροσοπηγή	7
Στέφου Στεφ. Κόνιτσα	6	Γκούντα Λευκοθέα Κλειδωνιά	10
Πίσπας Στέργ. Δίστρατο	12	Φασούλης Β. Χαρ. Κεφαλοχώρι	7
Φασούλης Τάσος Κεφαλοχώρι	7	Μπακόλας Θεοφ. Νικάνορας	7
Πασχάλης Χαρ. Καλλιθέα	6		

**ΑΪΝΤΕ ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ ΤΟΥ 1967
(ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ)**

*Πέρασαν κιόλας τα πέντα χρόνια
και ετοιμασιτίτε για την συνάντησή
μας, που θα γίνει στην Κόνιτσα το
Σάββατο 17 Αυγούστου 2002*

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

*Το Δ.Σ. του συλλόγου Παδιω-
τιών ο "ΣΜΟΛΙΚΑΣ" ευχαριστεί
θερμά όλα τα μέλη του που αντα-
ποκρίθηκαν στο κάλεσμά του για
την τράπεζα αίματος που ιδρύθη-
κε στη Λάρισα.*

*Σκοποί της ιδρύσεως της τρά-
πεζας αίματος είναι η εξυπηρέτη-
ση των αναγκών, για όλα τα μέλη
του και των Παδιωτιών.*

ΡΗΝΗ ΣΤΑΜΑΤΑΚΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
ΕΚΟΣ ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ - ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ
ΔΑΚΤΩΡ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΔΥΤ. ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ
ΕΠΙΣΤ. ΣΥΝΕΡΓΑΣΤΗΣ ΤΟΥ "ΥΓΕΙΑ"

ΕΠΙΜΕΙΔΟΣ 4 - 151 24 ΜΑΡΟΥΣΙ ΤΗΛ. ΙΑΤΡ. 61 22 823
ΚΑΡΔΙΑΣ 23 - 151 25 ΜΑΡΟΥΣΙ ΤΗΛ. "ΥΓΕΙΑ" 68 27 940
ΔΕΛΤΑ - ΤΕΤ. - ΠΕΜΤ. 6-8 Μ.Μ. ΤΗΛ. ΑΝΑΓΚΗΣ 36 47 021
ΑΒΟΥ ΟΙΚΙΑ - FAX 61 22 908
ΤΗΛ. ΚΙΝ. 091 392 273

ΣΤΑΜΑΝΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

ΤΕΧΝΙΑ ΚΗΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ
ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΕΣ ΛΑΜΠΑΔΕΣ
ΣΥΣΤΗΜΑ ΧΟΝΤΡΙΚΗ - ΛΙΑΝΙΚΗ

ΚΟΝΙΤΣΑΣ ☎ Καταστ. 0655 24573
4186455 Οικίας 06510 70282

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΛΛΙΝΤΕΡΗΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΟΣ
Τ. ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ

ST. MARIEN HOSPITAL - BORKEN ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

ΣΟΓΕΙΩΝ 421 Α
ΑΡΑΣΚΕΥΗΣ
49
8 02

ΠΡΩΪ
"ΥΓΕΙΑ" ΤΗΛ. 68 27 940
ΟΙΚΙΑ : ΤΗΛ. 66 45 647

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Γ. ΡΕΝΤΖΟΣ

Χειρουργός Οδοντίατρος

ΚΟΡΑΗ 8 ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΤΗΛ: ΙΑΤΡΕΙΟΥ 39817
ΤΗΛ: ΣΠΙΤΙΟΥ 70153

Δέχεται καθημερινά με ραντεβού
Πρωί 9.30-12. - Απόγευμα 5.00 - 9.30 και
Σάββατο 8.30 π.μ. - 1.30 μ.μ.

Ενοικιαζόμενα δωμάτια με ατομικά
μπάνια και με ιδιωτικό πάρκιν

• Παραδοσιακό Στυλ

ΧΟΥΣΟΣ ΚΩΝ)ΝΟΣ

Τηλ. (0655) 23 2 88 Κόνιτσα

ΚΟΝΙΤΣΑ

ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ
ΔΟΜΙΚΩΝ
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ

ΜΠΟΥΛΙΔΕΣ - ΦΟΡΤΩΤΕΣ ΤΣΑΠΕΣ
ΚΟΜΠΡΕΣΕΡ - ΓΡΑΔΑΡ - ΟΞΥΣΠΡΩΤΗΡΕΣ
ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΛΑΤΟΜΕΙΟΥ
ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ - ΣΥΓΚΡΕΤΣΕΙΣ ΓΕΝΙΚΩΣ

ΣΩΤ. ΛΩΤΟΣ & Β. ΧΑΙΤΖΗΜΕΛΕΤΙΟΥ
ΑΝΤΙΓΟΝΗΣ 10 - ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΛΑΤΩΝΟΣ
ΤΗΛ 5138315

ΕΠΙΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

ΑΝΩΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ♦ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ♦ ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΑ

Λάμπας Μάκης
Λογιστής

Γένου 2 501 00 ΚΟΖΑΝΗ - Τηλ. (0461) 41414, Τηλ./FAX (0461) 22372

ΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΝΙΤΣΑ

ROOMS FOR RENT

(500 μ. από την είσοδο στην πόλη)
Με θέρμανση, μπάνιο κλπ.

ΘΩΜΑΣ ΝΙΤΣΑΣ

Τηλ. 22065